

1722/22
452283/1 Cluj
Anuare universitare.

ANUARUL
UNIVERSITĂȚII DIN CLUJ

ANUL ȘCOLAR 1922/23

INTOCMIT DE

PROFESOR Dr. IACOBOVICI
RECTOR AL ANULUI

ȘI

Dr. ȘTEFAN JARDA
SECRETAR GENERAL AL UNIVERSITĂȚII

IMPRIMERIA | C L U J | Dr. BORNEMISA
1924

E. O.

ANUARUL UNIVERSITĂȚII DIN CLUJ

ANUL ȘCOLAR 1922/23

BCU Cluj / Central University Library Cluj

INTOCMIT DE

PROFESOR Dr. IACBOVICI
RECTOR AL ANULUI

ȘI

Dr. ȘTEFAN JARDA
SECRETAR GENERAL AL UNIVERSITĂȚII.

Bibl. Univ. Cluj.

Nr. 2391 1924

IMPRIMERIA

CLUJ
1924

Dr. BORNEMISA

I. Cuvântările Rectorului.

1.

Cuvântare la deschiderea anului școlar 1922/23

de Prof. *Iacobovici*, Rector.

Universitatea din Cluj începe azi al patrulea an al existenței sale. Platoul Transilvaniei a fost în cursul vremurilor leagănul a numeroase civilizațiuni. Omul preistoric a lăsat aci numeroase urme păstrate în secția de arheologie a muzeului de antichități al acestei Universități.

Primele semne ale unei adevărate culturi apar odată cu dominația și colonizarea romană, dar această civilizație romană a găsit aci poame pregătite și apte pentru a-și apropia toată fineța culturii greco-romane.

Iată de ce dominațiunea romană, deși relativ scurtă, a pătruns atât de repede și a transformat complet caracterul local.

Vitregia vremurilor și aicea ca și în restul Europei, Asiei și Africei a împiedicat civilizația romană să ajungă la maximul său de dezvoltare.

Dar puterea și superioritatea culturii latine, dacă nu s'a putut dezvolta, în schimb a fost scutul cel mai puternic al conservării noastre naționale.

Seminții, după seminții, s'au pierdut în curgerea vremurilor și se pierd și azi. Poporul și cultura noastră au rămas și vor rămâne.

Acei cari prezidau destinele neamului românesc în momentul dezrobirii știeau acest trecut, cunoșteau prezentul și pentru a asigura viitorul, întemeiat-au această Universitate.

Acești bărbați au avut încredere în neamul nostru, pentru dânsii n'a fost nici greutate și nici un obstacol, care să-i ție în loc.

Și din această încredere, ca și din chibzuita lor judecată s'a așezat aci și în scurtă vreme Universitatea Daciei superioare.

Și la inaugurarea acestei Universități neînfricoșatul luptător și cel din urmă martir al neamului românesc de aci, Valeriu Branisce, zicea: „Prăznuim astăzi înfăptuirea unui act de dreptate istorică.

Grație înțeleptei prevederi și vitejei Majestății Voastre — grație patrioticei orientări politice a guvernului Majestății Voastre, grație eroismului fără seamăn al armatei române, condusă la victorie de Majestatea Voastră — grație sprijinului efectiv dat de glorioșii aliați ai Majestății Voastre, pune astăzi poporul român stăpânire pe o puternică fortăreață culturală, menită de aci înainte să servească cu devotament și însuflețire: știința, cultura și civilizația românească, în nobilă emulație cu popoarele înaintate ale apusului luminat“.

Și mai departe zice:

„De aici înainte poporul român nu va mai fi tributarul altuia, ci stăpân pe ale sale. De aici înainte va lupta și munci, va creia și clădi pentru sine“.

Adâncă noastră recunoștință cuvine-se întemeetorilor Universității din Cluj.

Tot în vremea aceea Majestatea Sa Regele Ferdinand întâiul grăit-a astfel:

„Cuvântul Universitate — omnium scientiarum Universitas — ne spune menirea ei. Imbrățișând tot domeniul gândirei, la ea, ca la un izvor nesecat aleargă tineretul studios, ca să-și potolească setea sa de lumină și de știință și cu cât ea se va ridica mai sus pe aripile luminoase ale cugetărei, cu atât mai bogat, mai limpede și mai binefăcător va curge acest izvor“.

„Astfel apare în viața Statului: Universitatea în puterea rolului ei atât de înalt, atât de nobil; nu de a scoate un număr cât mai mare de titrați — nu cantitatea, ci calitatea este factorul important — ci de a forma generații de oameni de caracter, însuflețiți de vederi largi, pătrunși de iubire de patrie și de dragoste de învățătură și de muncă, dornici de a pune energia și capitalul lor de știință în slujba acestei țări“.

Zămislită sub astfel de auspicii se pune în chip firesc întrebarea, dacă noi suntem pe calea cea bună și cari sunt rezultatele obținute până acum?

Intrucât privește prima parte — omnium scientiarum Universitas — putem fi și mulțumiți și mândri. Studențimea noastră însetată de cât mai multă cunoștință se avântă pe toate terenurile gândirei și pretutindene constatăm cu nespusă bucurie progrese uimitoare. Inzestrată prin origina și prin firea ei latină cu tot ce este necesar pentru

a-și apropia toate tainele gândirei, studențimea românească ținută ani întregi la porțile seminarilor, laboratoarelor și clinicilor a făcut în trei ani minuni.

Oamenii de aici, produs a unui teren încă virgin, vor fi în curând elementul hotărâtor al cugetului românesc.

Dacă însă cercetăm partea a doua a menirii Universității constatăm cu durere, că rolul nostru educativ întâmpină greutăți foarte mari. Actuala noastră populație școlară este în mare parte produsul unor licee străine. Licee, cari prin organizarea lor sunt cu totul insuficiente; licee, cari din cauza împrejurărilor războiului au fost și mai insuficiente; în fine, licee unde s'a predat o cultură și străină și protivnică nouă. În aceste licee tineretul nostru a primit o cultură exclusivă, intolerantă, brutală și incompatibilă cu firea noastră.

Și cred, că toată lumea este de acord, că cultura ține mai mult sub puterea sa pe individ decât făptura lui anatomică și în determinarea naționalității am putea afirma fără să exagerăm, că rolul culturii este mai puternic de cât origina fizică a individului.

Superioritatea culturală a elementului românesc a mistuit origina fizică a tuturor, cari în cursul vremilor s'au pripășit pe aci.

Stăpânitorii de eri, înțeleseseră acest adevăr și iată de ce dăduseră atâta importanță culturii lor specifice și făcuseră dintr'ansa condiția sine-qua-non a existenței statului lor. De aci noi putem conchide, că nimic nu este mai important și mai necesar și să albă drept la mai multă grijă, de cât promovarea culturii noastre naționale și Universității din Cluj, mai mult de cât oricăreia alta, îi revine acest rol.

Și tot ea are dreptul de a cere cu tărie și dela cei cari sunt în slujba sa, și dela cei cari vin la dânsa, ca să-și pună întru îndeplinirea misiunii lor, toată puterea muncii lor.

Profesorul american Münsterberg, pe care-l citez dintr'un articol al domnului Constantin Mureșianu asupra sufletului dela Oxford, zice în această privință:

„Lucrul esențial în personalitatea educatorului nu este cultura lui; nu-i meșteșugul, nu-i abilitatea și nici practica, ci entuziasmul pedagogic. Un profesor, care nu simte frumuseța sfântă a chemării sale și care vine la catedră, nu fiindcă inima lui e plină de dorul de a învăța tinerimea, ci ca la o slujbă oarecare, aduce mari dezastre studențimei și mai mari lui însuși“.

Și mai departe despre această frază plină de înțelepciune: „Incredere entuziastă în valoarea idealurilor umane e lucrul cel mai de preț, pe care studentul îl poate învăța dela profesorul lui“.

Prima parte a dezideratelor lui Münsterberg este realizată la Cluj. Cei mai mulți dintre noi suntem aci mânați de acel entuziasm pedagogic pentru care am sacrificat totul. Dorul de a ne instrui pe noi și de a instrui pe alții, este singura noastră preocupare.

În ceiace privește partea a doua, răspândirea idealurilor umane, atmosfera este prea încărcată pentruca văpaia, care ne arde sufletele noastre să se poată transmite cu toată puterea în jurul nostru. Dar care sunt idealurile umane? Acel, care rezumă viața la satisfacerea trebuințelor fiziologice, moare înainte de a fi trăit. Trăește — ca om — numai acela, care se ridică deasupra mizeriei noastre fiziologice și se înalță în sfera idealismului acolo, unde restul regnului animal nu poate pătrunde.

Idealismul este atributul speței umane. Din momentul ce el dispare, omul intră în speța comună a animalelor, se bestializează.

Istoria ne arată, că în cursul vremurilor umanitatea a trecut de multe ori prin fase de idealism, care corespund civilizațiunilor și fase de bestialitate, care sunt epocile de barbarie.

Framântările gigantice ale omeniei de azi nu sunt de cât luptele dintre idealismul uman și bestialitatea animalică. Diferitele curente extremiste incapabile din cauza insuficienței lor culturale de a pricepe idealurile umane, mână omenirea spre bestialitate. Totuși pretutindeni curentul uman rezistă și se înalță chiar acolo, unde azi, pare înnăbușit și mai curând de câtse pare, omul va fi stăpân pe dreptul lui de a fi om.

Universitățile și în trecut și acum au avut rolul primordial și hotărîtor întru îndrumarea omului spre idealism. Acele universități, cari n'au priceput acest rol, au distrus și țările unde s'au găsit și s'au distrus și pe dânsele. Cele petrecute în răsăritul Europei sunt probe edificatoare.

În Apus, universitățile și cu deosebire cele engleze au priceput și cultivat cu îndârjire cele două postulate, adică cultura, dar mai ales educația. Universitățile engleze au dat lumii acea specie umană unică — gentlemanul — om cum se cade. Acel tip, care își dezvoltă toate darurile pentru binele societăței, acel tip, care urmărește individualitatea pronunțată pentru a o pune în slujba așezămintelor sociale.

Și autorul articolului asupra sufletului de la Oxford zice: „în această țară mediul educativ este atât de puternic, că dacă ar peri toate școalele Anglia nu ar intra în stare de barbarie. Universităților franceze și belgiene se datoresc acele virtuți arătate în războiu, pe care Europa nu le cunoscuse de cât în republica romană și în timpul înfloririi republicilor elene.

Universitățile românești au fost în fruntea pregătirii sufletești și înainte de a vorbi tunul, a vorbit instinctul național. Și atunci când a amuțit tunul, glasul lor a răsunat în tot Apusul.

Universitatea nu este o fabrică de titluri, cari să permită posesorilor un trai ușor. Universitatea este cu deosebire o școală a sufletului, Ea ridică pe om acolo, unde el trebuie să stea.

Universitatea din Cluj n'a fost creată pentru a fi elementul de distrugere a neamului; în ziua când am constatat aceasta, este mai bine s'o dărâmam.

Ea este chemată să îndrume neamul românesc pe calea dreaptă, măreață și înălțătoare a idealului omenesc. Acel ideal, care formează fundamentul etic al plugarului, ciobanului și muncitorului român, care fără nici o cultură etichetată a știut prin instinct și rasă să ajungă la adevărata concepție a rolului umanității și să fie ceia-ce românul a definit atât de plastic — om întreg.

Acei, cari vin la noi să învețe a urî, n'au ce căuta; acei cari vin să învețe intoleranța, o caută în zadar; acei cari vin să afle soluții ușoare cu cari să pătrundă în vârtejul vieții; nu pot intra pe poarta casei noastre.

Aici e școala iubirii de aproape, aici este școala toleranței și respectului omului și drepturilor sale. Aici e școala muncii fără preget și religia idealismului. Aici sunt chemați toți cei dornici să ajungă oameni întregi.

Universitatea din Cluj este quintesența și păstrătoarea îndărătnică a fondului moral al poporului românesc. Cu acest fond s'a format unitatea de azi.

România Mare este o realitate și rezultanta normală a superiorității morale și culturale a poporului românesc.

Imbecili, cari să sconteze chimere sunt — și vor mai fi — noi suntem pe calea cea bună și mergem înainte.

Și dacă împrejurări vitrege nu ne-au îngăduit să dăm omenirei ceia-ce noi putem să dăm, venit-a vremea acum să arătăm tuturor, că suntem în stare să contribuim și noi la binefacerile progresului.

Întârzierea nu trebuie să ne descurajeze, din contră, noi suntem obligați să câștigăm prin viteză culturală, ceia-ce am pierdut prin protivnicia soartei.

Și pentru asta ni se impune să fim oameni întregi și să muncim.

Întru desăvârșirea acestora și urând muncă rodnică și spor tuturor, declar deschis anul școlar 1922/1923.

2.

Dare de seamă asupra anului 1922/23.

de Prof. Dr. Iacobovici, Rector.

La deschiderea anului școlar 1922/23 inzistam asupra importanței educațiunii și a unor concepțiuni mai largi în ce privește rolul universităților.

La aceeași dată, colegul nostru domnul profesor Călugăreanu, constata perturbațiunea generală post belică și influența ei asupra tuturor ramurilor de activitate, precum și influența care a avut-o și asupra vieții universitare.

Constatările făcute la noi sunt generale în toate țările europene, cari au participat la războiu.

Diminuarea considerabilă și bruscă a muncitorilor manuali, a impus ridicarea bruscă a acestei clase și a creat o criză a intelectualității de pretutindeni.

Dezechilibrul dintre toate clasele a dus în unele locuri la ciocniri violente de clasă și la perturbațiuni vecine cu o distrugere totală a muncii creatoare de până acum.

Istoria ne arată, că omenirea a trecut de nenumărate ori prin aceste faze de creațiune sau distrugere, așa că s'a putut vorbi de un ritm al civilizațiunilor.

Țara noastră și de data asta ca și altă dată a știut să găsească formula cea mai potrivită pentru a soluționa pe cale pacinică problemele pe care evoluția socială și războiul le-au impus ca inexorabile.

Și în locul luptelor de clasă, în locul unor mișcări de distrugere, noi am realizat pe cale legală și în mod pacinic, ceea ce alții n'au putut face prin mijloace violente.

Prin aceasta noi am realizat o operă constructivă imensă, pentru care alte popoare continuă încă să se sfișie.

Bunul simț, caracteristic poporului nostru, perceperea ascuțită a românului și mentalitatea latină au realizat această minune, a cărei valoare se va putea judeca mai târziu.

Toate aceste frământări au avut răsunet asupra vieții universitare.

Tinerimea în avântul și graba sa caracteristică a vrut ca această operă constructivă să se desăvârșească cât mai repede și era fatal să apuce pe drumuri sau necunoscute sau foarte dificile.

Cele petrecute sunt destul de bine cunoscute, gravitatea lor nu scapă nimănui. Ceea-ce însă prezintă un interes deosebit și ceea-ce

se desprinde din judecarea cu sânge rece a celor petrecute, este necesitatea imperioasă de a da învățământului în general și celui universitar în special, o altă importanță și o altă îndrumare.

Imprejurări vitrege, trebuințe imperioase și imediate, au împedecat țara noastră să facă pentru învățământ toate sacrificiile pe care le-ar fi dorit și cari se cuveneau. Creșterea bruscă a țării a provocat o criză acută și a arătat tuturor necesitatea absolută de a face toate sacrificiile.

Mulțumită reformelor sociale făcute în ultimul timp și ridicării clasei rurale, criza aceasta va perzista și se va accentua zi de zi.

Școalele noastre sunt insuficiente din toate punctele de vedere. Dorința atât de sublimă a clasei țărănești de a beneficia de bunurile culturii, trebuie satisfăcută pe de-a întregul, căci ea este țelul spre consolidare pe care în mod instinctiv această clasă îl urmărește.

Dar pentru ca acest țel să fie atins, este nevoie ca ajungerea lui să se facă fără sacrificii, fără degradări.

Noi credem, că prima datorie este de a face oameni și oameni întregi. Noi vrem, ca generațiile cari ne vor urma să fie mai bune, mai puternice și mai sănătoase de cât a noastră, sau cele cari ne-au precedat.

Și iată de ce, noi am ținut și ținem ca acest focar de cultură să fie și un focar de educație. Din universități să nu iasă numai un titrat oarecare, ci mai ales un bun cetățean.

Noi nu vrem, ca dorința legitimă de a se cultiva, să fie plătită cu sacrificiul dureros al degradării și perversiunii individului.

Universitatea din Cluj a înțeles dintru început acest lucru. De aceea ea a căutat, să asigure celor cari vin la dânsa un trai, cât mai omenesc, cât mai bun. Dar dorința universității n'a putut fi realizată dintr'odată, totuși este un adevăr, care nu poate fi negat, că în această privință universitatea din Cluj a făcut mai mult de cât oricare alta din România.

În cursul anului trecut s'a lucrat din toate puterile pentru a asigura noi mijloace și printre acestea două ni s'au părut mai eficace și anume: crearea de noi căminuri și publicarea de manuale didactice românești.

Două căminuri noi s'au deschis anul acesta. Unul pentru studenți și altul pentru mediciști. Un al treilea cămin destinat tot pentru mediciști sperăm să fie deschis în cursul anului viitor. Localul este cumpărat și imediat ce va putea fi evacuat, va fi transformat.

Nu voi descrie toată munca depusă pentru realizarea acestora

dar este de a mea datorie de a mulțumi în primul loc Dlui Prof. Angelescu, ministrul instrucțiunii, care n'a pregetat o clipă să ne dea tot sprijinul și sub toate formele; mulțumim întregului guvern și în special Dlui ministru de finanțe pentru bunăvoința, care ne-a arătat-o în mod continuu.

Țin cu această ocaziune să aduc viile mele mulțumiri și recunoștința universității noastre Dlui Prof. Emil Racoviță, reprezentantul universității în parlament, care zi de zi, cias de cias, a căutat să satisfacă tot ceia ce putea, pentru progresul acestei universități.

Sunt dator să aduc toate mulțumirile directorilor căminurilor, domnului profesor Marin Ștefănescu, Paul, Ștefănescu Goangă și Tătaru, căci sacrificându-și timpul lor, s'au pus cu toată inima pentru buna conducere și înzestrarea acestora.

Și voi mulțumi în special profesorului Paul, care prin munca lui neobosită a strâns și fondurile și a putut, ca la începutul acestui an să deschidă cel mai frumos cămin pentru studenți și în această direcție eu cred, că datoria noastră nu este sfârșită, este absolută trebuință, ca să mai facem noi căminuri și ca să le îmbunătățim pe cele existente.

Unele căminuri sunt lipsite de spațiul necesar de aceia în cursul anului trecut am luat în arendă grădina Petran proprietatea societății Astra. Intenționăm să transformăm această grădină într'un mare parc academic, unde studențimea clujană să poată să-și completeze educația fizică și să se poată recrea și distra în raport cu înaltele sale preocupări.

A doua parte a scopului urmărit de noi a fost crearea de manuale didactice românești, căci până acum am fost tributarii străinătății. Or nu se poate face școală românească, fără carte românească.

Universitatea din Cluj este cea dintâiu care a luat asupra sa această sarcină. — Mulțumită iarăși buneivoințe a Dlui ministru Angelescu am avut un fond de peste opt sute de mii de lei, cu care am început tipărirea. Din acest fond s'a tipărit Dreptul administrativ a Dlui prof. Onișor, prima lucrare românească completă în acest gen; Anatomia descriptivă a Dlui Papilian, una din cele mai utile și mai frumoase lucrări de medicină tipărită în țara noastră. Sunt sub tipar și vor fi în curând gata: matematici generale de Dl Prof. Bratu, hematologie de Dl Prof. Vasilliu și propedeutica chirurgicală de mine, cu concursul colaboratorilor mei din Clinica chirurgicală.

Scopul editării acestor cărți a fost de a pune la îndemâna studentului o carte românească și pe un preț minimai. În adevăr aceste

cărți se vând studenților pe costul lor, — fără nici un adaus, așa că revin la suma de 5—6 ori mai mici, ca și cărțile străine similare.

Sumele rezultate din vânzarea acestor cărți revin Universității și constituie un fond din care se vor edita anual, noi manuale didactice.

Actualele localuri ale Universității din Cluj sunt cu totul insuficiente și de aceea s'a căutat dela început să se facă un plan pentru complectarea celor existente și crearea de noi instituții.

Cum locurile disponibile în Cluj sunt mici și improprii pentru clădiri mari, ne-am adresat comisiunii de expropriere pentru a rezerva pe seama Universității un teren în marginea orașului. Dl Petrică, directorul serviciului s'a pus cu toată dragostea la dispoziția Universității și pentru aceasta îi aducem viile noastre mulțumiri și mai ales, că sperăm, ca locul ales să ajungă cât de curând în posesiunea Universității.

Pe acest loc se intenționează clădirea viitoarei universități clujene, care va fi după modelul celor din occident o adevărată cetate a culturii.

Tot în cursul anului trecut s'au complectat o parte din catedrele vacante dela diferite facultăți cu o serie de colegi consacrați prin lucrările lor și prin activitatea rodnică dezvoltată pe terenul specialității lor.

La facultatea de litere a fost numit: Dl Bărbat Virgil, profesor de sociologie și etică și Dl Kristóf, pentru limba și literatura maghiară. La facultatea de medicină au fost numiți: Dl Gălășescu, pentru istologie și embriologie; Dl Tătar, pentru dermatologie și venerice; Dl Martinescu, pentru farmacologie. — La facultatea de științe au fost numiți: domnii Abramescu și Gh. Demetrescu; s'a regulat situația agregărilor provizori, fiind trecuți ca agregăți definitivi. — Agregăți definitivi dela toate facultățile, cari conform legii împliniseră trei ani și aveau lucrări, au fost ridicați la rangul de profesori titulari.

Prin aceste prețioase achiziții Universitatea noastră a câștigat noi forțe.

Situația materială a profesorilor a fost ușor îmbunătățită, totuși ea rămâne încă mult sub strictul indispensabil astăzi.

Personalul științific ajutător, acești colaboratori intimi și viitorii noștri urmași, se găsesc încă într'o situație dificilă și din cauza condițiilor materiale și din cauza lipsei unei legi pentru recrutarea și viitorul lor. Este neapărată nevoie și în interesul Universității și a lor, — ca această chestiune să fie soluționată cât mai repede.

În cursul anului trecut Universitatea din Cluj a proclamat 223 de doctori și anume:

Facultatea de drept a promovat :

1 doctor în științele canonice,
18 docteri în științele de stat,
93 docteri în drept.

Facultatea de medicină a promovat :

103 docteri în medicină.

Facultatea de litere a promovat :

3 docteri în litere.

Facultatea de științe a promovat :

5 docteri în științe.

La facultatea de litere s'a dat licența în litere și filosofie la 8 candidați, iar la științe la un candidat. La medicină au fost promovați 2 licențiași în farmacie.

Profesorii Univetsității din Cluj au continuat și anul acesta cu publicarea în românește și în limbi străine a numeroase lucrări apreciate foarte elogios și în țară și în străinătate. — Dintre acestea vom cita monumentală lucrare a muzeului limbei române și primul volum din istoria literaturii române moderne a Dlui profesor Bogdan-Duică. — Vom aminti, că la sfârșitul anului școlar am fost vizitați de un reprezentant a Instituției Rockefeller.

Dl doctor Ewersole s'a arătat mulțumit de activitatea găsită la Cluj și zilele acestea am primit din partea fundațiunii acesteia, înștiințarea că pentru anul curent ni s'a dat 171 de dolari; iar pentru anul viitor ni s'au pus la dispoziție 250 de dolari și un număr însemnat de reviste americane. — Aceste sume sunt date pentru procurarea de reviste, cari față cu prețurile de azi erau inaccesibile nouă.

Aducem și pe această cale mulțumiri personale Dlui Ewersole și fundațiunii Rockefeller.

La începutul anului trecut, parlamentul a votat legea, pentru unificarea condițiilor, pentru recrutarea profesorilor universitari și numirile făcute s'au bazat pe această lege.

Senatul Universitar a fost chemat să elaboreze mai multe regulamente și mai multe proiecte de legi. În afară de aceasta, Senatul a avut de rezolvit un număr foarte mare de chestiuni dintre cele mai dificile.

Țin să mulțumesc colegilor din Senatul Universitar, pentru bună-

voința, ce mi-au arătat-o în tot timpul și pentru munca fără preget desfășurată în împrejurări atât de grele. Senatul pentru a putea rezolvi unele probleme a făcut de câte-va ori apel la totalitatea profesorilor. Colegiul universitar a dat totdeauna un concurs prețios Senatului și astfel s'au putut soluționa cât s'au putut o serie de probleme foarte dificile.

În numele meu și a Senatului, pe care am avut cinstea să-l prezidez, mulțumesc tuturor colegilor, cari în toate împrejurările au știut să facă totul pentru menținerea prestigiului acestei universități și pentru apărarea intereselor superioare ale țării.

Aduc în special mulțumiri Dlui prorector, profesor Călugăreanu, care cu vasta sa experiență didactică și cu judecata lui sănătoasă ne-a dat prețiosul său concurs.

Universitatea noastră, în conformitate cu legiuirea sa și cu tradiția stabilită a ales în unanimitate Rector pentru anul care începe pe Dl profesor Bănescu, cunoscut prin lucrările sale, prin calitățile sale de om superior și prin tactul și energia sa. — Pentru viitorul țării acesteia îi urăm din tot sufletul cel mai desăvârșit succes și cel mai rodnic an posibil.

Nu ne îndoim, că D-Sa va găsi mijlocul să realizeze ceia-ce predecesorii săi nu au putut și ceia-ce D-Sa va crede folositor să facă.

3.

Raport asupra trebuințelor Universității din Cluj

Problema organizării universităților și a trebuințelor lor variază după concepțiunea pe care ne-o facem despre rolul lor.

Dacă ne menținem la concepțiunea actuală, prin care Universitatea este o simplă instituțiune de înaltă cultură, căreia i se acordă privilegiul de a elibera dovezi cerute de funcționarea statului, — atunci nevoile sunt cu totul limitate și ele conzistă în dotarea actualelor catedre cu localuri suficiente și cu un material didactic cât mai complet.

Împrejurările dela noi și mai ales din alte părți dovedesc zilnic, că universitățile pentru a se menține și pentru a nu decădea, trebuie să evolueze și să fie un factor social indispensabil în viața organizării sociale. Or, organismul social caută neconținut să pue în serviciul funcțiunii sale toate progresele, pe cari umanitatea le realizează. Utilizarea acestor achizițiuni este de ordin pur practic. Universitățile, cari au înțeles acest lucru au desvoltat neconținut aceste cerințe so-

ciale și tocmai fiindcă le-au dezvoltat, au ajuns să dea și științei și societății elemente nouă.

Universitatea nu poate nici ignora nici neglija valoarea științelor aplicate. Ea nu trebuie să rămână ca o școală searbădă de mandariți speculativi cu o valoare socială redusă. Din contră ea trebuie să fie factorul primordial în tot ce privește știința aplicată. Contrar de școlile speciale, cari se limitează la aplicațiune; ea prin dimensiunea pe care o poate da culturai generale, poate aborda de odată și aplicațiunea și creațiunea. Or în condițiunile tehnice de azi creațiunea este subordonată în bună parte cunoștințelor precise a aplicațiunii practice. A ține universitatea în starea actuală înseamnă a scobori din ce în ce mai mult nivelul său, până a o aduce la o simplă școală pe care societatea o va recunoaște în curând ca absolut inutilă.

Iată o pildă. La facultatea de medicină aplicațiunea practică și speculațiunea teoretică merg paralel. Din aceasta a rezultat, că și azi cu tot progresul uriaș al medicinei, totuși facultățile de medicină de pretutindenea sunt în fruntea evoluției științei medicale.

Dacă ne întoarcem însă privirile asupra facultăților de științi pure, rămânem uimiți și din cauza situației lor în concertul științei în genere și din cauza numărului din ce în ce mai redus al celor cari vin la dânsule. Aceste facultăți sunt azi în plină decadență și față de școlile speciale, ele au ajuns la nivelul unor simple școli normale.

În epoca când tot organismul social se mișcă prin mecanică, electricitate și chimie, laboratoarele universității, unde se predau aceste științe sunt goale de auditori.

Misterul nu este greu de pătruns. Cea-ce se face și cea-ce se predă în aceste laboratoare corespunde la o necesitate atât de limitată și care este atât de puțin utilă și productivă, în cât cel care dorește în adevăr să abordeze aceste ramuri se duce numai în școlile, unde aplicațiunea practică dă principiile pe cari le reclamă funcțiunea socială.

Limitarea numai la speculațiunea teoretică asigură oare cel puțin progresul științific care să justifice menținerea și mai departe a acestei stări? Noi credem că nu. Și nu insistăm mai mult. Multe universități au văzut acest pericol și au căutat să soluționeze problema prin crearea de institute anexe, cari să corespundă utilității practice. Succesul considerabil a acestor institute dovedește mai mult de cât orice argument valoarea acestor concepțiuni.

Prăbușirea facultăților de științi nu le privește numai pe dânsule, ci ele târâse după dânsule întreaga instituție a Universității. Iată un lucru, care nu trebuie nici neglijat și nici uitat.

O a treia problemă care trebuie avută în vedere atunci, când discutăm chestiunea rolului și nevoilor universităților, este problema educației.

Această problemă a fost complet neglijată în Universitățile noastre. Or din punct de vedere social ea constituie fundamentul tuturor celorlalte elemente. Și ea singură, bine soluționată, ar constitui condiția sine qua non a existenței Universității.

Efectul acestei neglijențe se vede acum și va fi din ce în ce mai evident cu cât cultura se va răspândi și mai mult.

Educațiunea tineretului universitar nu poate fi lăsată în grija mediului social, care nu numai că nu-i va da nici o directivă socială și educativă, din contra a fost și este continuu supus unor influențe destructive. Universitatea, care are la dânsa tineretul, trebuie să-l prepare pentru rolul principal și nu tineretul eșit din Universitate să se adapteze mediului, ci din contra directivele educative predate de Universitate să transforme mediul într'o direcțiune conformă cu organizarea necesară unei funcționări normale.

Și acest rol al Universităților nu trebuie numai să ne preocupe, ci el este o necesitate inescorabilă, care pe lângă interesul Universității este obligațiunea absolută a statului.

O educațiune temeinică a tineretului asigură existența statului.

Soluționarea unor necesități imediate prin crearea de căminuri, nu înseamnă de loc a face operă educativă. Din contra se poate constata cu ușurință, că aceste soluțiuni au făcut să sporească noțiunea de parazitism, de degradare morală și împing tineretul la concepțiuni de organizare socială, care duc cu pași gigantici la distrucțiune.

Iată o altă latură a problemei organizării și necesităților viitoare ale Universităților.

Universitatea nu trebuie și nu poate să fie o instituție privilegiată rezervată numai unor anumite elemente, cari îndeplinesc anumite condițiuni.

Din contra, este și în interesul Universității, dar mai ales al societății, care o susține și în mijlocul căreia este, ca ea să fie o rază de lumină, la care să se împărtășească ori cine, care dorește să-și împodobească cunoștințele și să-și înalțe spiritul.

Cultivarea și educațiunea mulțimei făcută prin Universitate, unde sunt și persoane competente și mijloace suficiente, este o datorie primordială a Universităților. Această activitate nu trebuie limitată la câteva conferințe folositoare incontestabil, dar prea insuficiente ca să lucreze adânc asupra mediului social. Dacă însă deschidem largi por-

țile Universității oricui vrea să se instruiască, nu în dorința de a obține cu orice preț un titlu academic, ci pentru a-și înălța spiritul, noi facem umanității un serviciu imens. Nimeni nu știe cari sunt limitele de creațiune ale unui creier uman. Și unui individ, pe care împrejurări protivnice l-au împedicat, să îndeplinească anumite forme, nu i se poate închide poarta universității. Cine știe ce poate da creierul unui umil electrician, care vine cu aviditate într'un laborator de fizică, și care cu aceeași aviditate soarbe partea teoretică, care lipsea execuțiunii practice, pe care el o făcea zilnic, fără s'o știe pricepe și explica ?

Iată câteva probleme principale, cari nu pot fi nici uitate și nici neglijate, atunci când noi vrem să discutăm trebuințele universităților.

Aceste probleme se impun din ce în ce mai mult și ele preocupă azi toate spiritele. Toți acei, cari au scris sau vorbit despre Universitate, au căutat sub o formă ori alta să dea soluțiuni. Trebuie să recunoaștem, că și actualul ministru dl. Prof. Angelescu și predecesorul său dl. Prof. Negulescu, ambii universitari, s'au ocupat de aproape de aceste probleme și în special domnul Negulescu prin legea sa a căutat să realizeze multe din cele susținute de noi.

În definitiv oricare ar fi legiuitorul, un lucru este sigur, că Universitățile se vor schimba complect și pentru ca Universitățile să poată fi în măsură să realizeze prevederile viitoarei legi a învățământului superior, trebuie ca în planurile viitoare de clădiri și dotație să se prevadă tot ce este necesar.

Universitatea din Cluj pe lângă menirea sa generală are și un caracter local. La discuția asupra învățământului în genere și asupra învățământului universitar în special, s'a insistat în Franța de Lafferre și în Austria și Germania asupra necesității ca Universitatea să corespundă locului și regiunii, unde se găsește. De aci urmează, că la Cluj mai mult decât ori în ce parte și din cauza condițiilor speciale ale regiunii, se impune crearea imediată a învățământului tehnic. Tot aci trebuie să se dezvolte și învățământul veterinar, precum și cel privitor la pomicultură, oenologie și silvicultură. Prin aceasta botanica s'ar transforma dintr'o simplă știință de amatori, într'o necesitate locală indispensabilă. Bogățiile geologice ale Transilvaniei impun pregătirea practică necesară pentru punerea lor în valoare.

Numărul considerabil al apelor curgătoare și imperioasa necesitate de a utiliza huila albă, nu poate fi nesocotită și lăsată sau în părăsire sau în mâna specialiștilor străini.

Isoarele minerale nenumărate și de-o varietate infinită, abia

cunoscute și foarte puțin valorificate în Ardeal cer Universității din Cluj crearea unui institut de balneologie.

Diferitele probleme etnografice, limbice, și în genere studiul tuturor populațiilor din aceste regiuni, a trecutului lor, a raporturilor dintre dânsele, a condițiilor necesare pentru dezvoltarea lor armonică și în interesul însuși a statului de a cunoaște în mod științific toate acestea, cer crearea de institute cu caracter local, da cu importanța covârșitoare pentru existența noastră ca stat.

Studiul civilizațiilor, cari s'au succedat pe acest pământ are un deosebit interes prin contribuția pe care poate s'o aducă la cunoașterea și rezolvarea atâtor probleme din trecutul omenirii.

Cercetările biologice, cari la prima vedere pot părea simple ocupațiuni de oameni absorbiți de anumite probleme, au o importanță practică enormă, atunci când cunoscându-le se evită dezastre economice. Și când prin cunoașterea anumitor procese biologice se obțin rezultate practice, cari dau bogăției economice noi resurse. Cine nu știe de dezastrele produse de paraziții apăruiți în pădurile noastre. Or materialul lemnos constituie una din cele mai mari bogății ale solului nostru și în special ale Ardealului. Poate Universitatea din Cluj, care trăiește în mijlocul acestor imense bogății, să le ignoreze?

Bazați pe aceste scurte considerațiuni și în interesul consolidării și propășirii țării noastre, Universitatea din Cluj reclamă următoarele:

I. Un teren la periferia Clujului în suprafață de cel puțin 200 de hectare pentru crearea unui oraș universitar, care va cuprinde toate noile institute și unde încetul cu încetul se va așeza întreaga universitate cu profesorii, ajutoarele și studenții săi.

Universitatea, ca instituție, trebuie sustrasă vieții zgomotoase și tulbure a orașelor. Ea nu are nevoie să fie între cărciumă și cafenea.

II. Crearea imediată de Căminuri Studențești instalate conform celor din Universitățile engleze și americane, unde studentul să-și poată câpăta întâiu educația și apoi cultura.

III. Crearea facultății de științe aplicate, care va cuprinde: fizica, chimia, tehnologia, minele, oenologie, silvicultura, pomicultura, apicultura, sericultura, științele veterinare, farmaceutice etc.

IV. Crearea unui institut special pentru educația maselor, care va avea săli de conferințe înzestrate cu toată instalația necesară, precum și centralizarea în construcții proprii a tuturor muzeelor, cari să pună la dispoziție publicului toate bogățiile universității.

În aceasta privință Universitatea din Cluj este cu deosebire pri-

vilegiată. Ea dispune de vechea clădire a fostului teatru național maghiar, care se găsește chiar lângă Universitate. Cu sume relativ mici acest teatru situat în centrul orașului poate fi amenajat imediat în acest scop.

V. Actuala facultate de științi se găsește în cele mai proaste condițiuni din cauza lipsei complete de localuri. Se impune imediata clădire a institutelor de: fiziologie, chimie, fizică, geologie, botanică, speologie.

La clădirea acestor institute se va avea în vedere în primul loc utilizarea lor pentru partea practică, care intră în sfera lor de activitate.

VI. Facultatea de litere nu dispune azi de mijloacele necesare pentru a-și desvolta studiul limbii române, a limbilor vorbite în Ardeal, al trecutului popoarelor de aci și mai ales nu dispune de un institut cu clădire proprii și laboratorii speciale pentru pedagogie și psihologie experimentală.

VII. Facultatea de Drept nu are posibilitatea pentru a face studiile sociale, care constituiesc elementul științific al cunoașterii împrejurărilor locale și care să fie laboratorul, de unde să pornească indicațiunile generale pentru întocmirea legilor. Aci trebuie să se centralizeze datele statistice, demografice și diferitele studii în raport cu știința juridică și tot de aci trebuie să plece îndrumările dezinteresate pentru formarea de curente sănătoase în scopul unei bune organizări sociale.

VIII. Facultatea de medicină are nevoie de următoarele: o clinică infantilă, o clinică stomatologică, o clinică oto-rino-laringologică, o clinică de boale contagioase, un institut de anatomie descriptivă și topografică, un institut de anatomie patologică, unul de medicină legală, crearea unei clinici de urologie. Complectarea institutului de igienă și igienă socială.

Crearea și dotarea unui institut de chimie biologică, a unui institut de patologie generală, precum și a unui muzeu de istoria medicinei. O clădire specială pentru institutul de farmacologie și una pentru istologie. Un institut pentru bacterologie.

Complectarea învățământului farmaceutic prin crearea catedrelor necesare, precum și a unui institut special, care să poată cuprinde toate ramurile acestei științi azi tributară la facultatea de științi și cea de medicină. Ar fi poate mai bine să se creeze o secție sau chiar o facultate pe lângă facultatea de științi aplicate, unde farmacia este mai la locul său, de cât la medicină sau la facultatea de științi teoretice.

Actuala organizare a clinicilor din Cluj aparținând Universității și care permite acestor clinici să corespundă în chip strălucit și trebuințelor populației și învățământului și să se desvolte din punct de vedere științific, trebuie nu numai păstrată dar introdusă și la celelalte Universități. Universitatea din Cluj face un punct de onoare din menținerea acestei organizări și va face totul ca s'o menție și s'o dezvolte, în nici un caz nu va ceda proiectelor, cari se fac de cei, cari necunoscând nici organizația de aici și nici însemnătatea învățământului medical, ar vrea să confunde clinica cu un spital rural oareși care și să le pue sub aceiași administrație în dorința neexplicabilă de a le scobori la nivelul celorlalte instituții sanitare, pe cari o administrație incompetentă a răușit să le distrugă.

Universitatea din Cluj, când reclamă această organizare și conține astfel rolul său, nu înțelege prin aceasta, că ea tinde să se despartă de celelalte universități românești. Ea își arată concepția sa și nu are decât o dorință, că dacă vederile sale sunt juste, ele să fie aprobate și de celelalte universități. După cum și Universitatea din Cluj va fi fericită să primească de la celelalte toate îndrumările, cari i s'ar da pentru binele neamului și progresul științei.

Noi nu înțelegem să cerem numai pentru noi, din contră dorința noastră cea mai vie este, de a lupta alături de toate celelalte universități românești, cu credința, că mergând solidar vom obține toți, ceia-ce fiecare din noi dorim pentru Universitățile noastre.

Ar fi absurd să credem, că obținând pentru Universitatea noastră satisfacerea unor cereri legitime, o facem aceasta în detrimentul celorlalte. Cultura românească este una și aceiași și ridicarea tuturor Universităților la un nivel cât mai înalt, este o datorie pentru care, fiecare din noi trebuie să lupte prin toate mijloacele legale.

Caracterul specific și necesitățile locale impun fiecărei Universități anumite deziderate și cer anumite soluțiuni, dar prin aceasta nu se urmărește o separațiune, ci din contra o întregire mai desăvârșită a culturii naționale unitare.

Profesor Dr. Iacobovici.

II. Facultatea de Drept

1.

Raportul Decanului.

Domnule Rector,

Am onoare a Vă raporta despre activitatea facultății de Drept și Științe de stat pe anul școlar 1922/23 următoarele:

Au fost înscriși în Facultate 1261 studenți și 4 studente, în total 1265.

La examene fundamentale și riguroase au fost înscriși 1046 din cari au fost admiși 650, respinși 328, nu s'au prezentat la examene 58.

Au fost promovați doctori în drept sau științe de Stat 112.

Activitatea Facultății a fost mult stânjenită prin așa numita „mişcare studențească”, cecece a avut de urmare suspendarea cursurilor și imposibilitatea de a se preda materiile în măsura, în care permitea ținerea regulamentară a cursurilor.

Un alt moment de relevat este, că frecventarea cursurilor a rămas tot insuficientă și în acest al patrulea an al funcționării Facultății de Drept și Științe de Stat dela Universitatea română din Cluj, a cărei cauză principală o găsește Facultatea în situația precară materială a studențimii și în lipsa de cvartire în orașul Cluj.

Activitatea științifică a profesorilor a fost mulțumitoare.

Consiliul Facultății a funcționat în mod reglementar.

Decan: V. Onișor.

2.

Personalul Didactic.

Decan: Victor Onișor.

Prodecan: Emil Hațieganu.

A) Profesori titulari.

1. Romul Boilă, născut la 8 Octomvrie 1881. Doctor în Drept și științele politice. Avocat. Profesor titular de drept constituțional. Directorul Seminarului de drept constituțional.

2. Vasile Dimitriu, născut la 1/14 Februarie 1859. Licențiat în drept. Profesor titular de Drept comercial. Decan în 1919—20. Rector în 1920—21. Prorector în 1921—22.

3. Emil Hațieganu, născut la 9 Decembrie 1878. Doctor în științele juridice cu examen de magistrat. Profesor titular de procedura civilă. Director al Seminarului de procedură civilă. Decan în anul 1921—22.

4. Cassiu Maniș, născut la 27 Iulie 1867. Doctor în Drept. Avocat. Profesor titular de politică. Substituiește catedra de filosofia dreptului. Directorul seminarului de politică și de filozofia dreptului.

5. Camil Negrea, născut la 25 Februarie 1882. Doctor în Drept. Avocat. Profesor titular de Drept civil. Directorul seminarului de Drept civil. Prodecan în 1919—20. Decan în 1920—21.

6. Victor Onișor, născut la 19 Iunie 1874. Doctor în Drept. Avocat. Profesor titular de Drept administrativ și financiar. Prodecan în anul 1921—22. Directorul seminarului de Drept administrativ și financiar, substituiește profesorul catedrei de istoria dreptului.

7. Petre Porușiu, născut la 5 August 1884. Doctor în Drept și științele politice. Avocat. Profesor titular de Drept comercial. Directorul seminarului de Drept comercial. Substituiește catedra de drept bisericesc.

8. Traian Pop, născut la 10 Februarie 1885. Doctor în Drept. Avocat. Profesor titular de Drept penal. Directorul seminarului de drept penal. Substituiește catedra de procedura penală.

9. Jorgu Radu, născut la 7 Decembrie 1886. Doctor în Drept. Profesor titular de Drept internațional. Directorul seminarului de drept internațional. Substituiește catedra de drept civil român.

B) Profesori agregați.

1. Ion C. Cătuneanu, născut la 9 Mai 1883. Doctor în Drept. Agregat de drept roman. Directorul seminarului de drept roman.

2. Nicolae Ghiulea, născut la 11 Septembrie 1884. Licențiat în Științe (Matematici). Agregat de politică socială. Director al seminarului de politică socială.

3. Dimitrie B. Ionescu, născut la 12 Februarie 1883. Doctor în științele economice și financiare (Berlin). Agregat de economie politică. Directorul seminarului de economia națională.

4. George N. Leon, născut la 29 Aprilie 1888. Doctor în economia politică (Jena). Avocat. Agregat de finanțe și statistică. Directorul seminarului de finanțe și statistică.

3.

Cursurile, conferințele, lucrările practice de laborator și seminar

1. Drept roman.

Cursurile despre istoria dreptului roman, împreună cu procedura. Lectură din Izvoare de drept roman publicate de d-l Prof. I. C. Cătuneanu.

2. Istoria dreptului român.

Cursuri despre istoria dreptului român.

Lectură din pravila lui Vasile Lupu și Matei Basarab, 1 oră.

3. Dreptul bisericesc.

Biserica. Drept bisericesc și drept canonic. Istoria literaturii dreptului bisericesc.

Constituția bisericească în dezvoltarea ei istorică. Timpurile vechi. Episcopi, diaconi, presbiteri. Cler și laici. Sinoadele. Metropoliții.

Desvoltarea biserici Răsăritene. Biserica în imperiul roman și în imperiul franc. Primatul roman. Conciliul Tridentin. Papalismul. Episcopatul. Statul și biserica. Situația de drept a bisericilor în România.

4. Filozofia dreptului.

Obiectul filozofiei dreptului. Geneza și noțiunea datorințelor și dreptului subiectiv. Datorința juridică. Raporturi între datorință și drept. Egalitatea de drept. Libertatea. Geneza și clasificarea drepturilor. Drepturile connaturale. Dreptul proprietății externe. Doctrină contrară proprietății individuale. Comunismul și socialismul. Despre dezvoltarea și transacțiunea drepturilor. Despre inviolabilitatea satisfacțiunii de garanță. Despre încetarea drepturilor. Despre legea juridică și despre supremul principiu al dreptului. Raporturile dintre morală și drept, — dintre drept și politică. Principiile naționale ale dreptului familiei și ale dreptului public. Despre societate în general. Despre Familie. Despre societate politică. Despre Supremul principiu juridic al dreptului internațional. Logica jurisprudenței.

5. Drept constituțional.

Conștiința constituțională a popoarelor și viața constituțională a Statelor moderne după războiul mondial. Sistemul universitar. Statul și dreptul. Știința de drept și de Stat. Diviziunile dreptului. Dreptul constituțional ca știință. Înțelesul cuvântului de „Constituție”. Izvoarele de drept în genere, izvoarele dreptului constituțional român. Legea și subîmpărțirile ei. Legile fundamentale. Constituția vechiului Regat.

Revizuirea constituției în comparație cu constituția celorlalte State. Tratatul internațional. Hotărârile de unire a diferitelor provincii. Hotărârile Marelui Stat Național din Ardeal. Decretele-legi. Decretele Consiliului Dirigent. Regulamentele Adunărilor. Uzul (obiceiul). Practica judecătorească. Știința dreptului constituțional român. Elementele constitutive ale Statului. Importanța elementului teritorial. Unirea teritoriilor românești. Indivizibilitatea Statului. Inalienabilitatea teritoriului. Schimbarea și rectificarea limitelor Statului. Impărțirea administrativă a teritoriului. Populațiunea în genere. Cetățenia română. Dobândirea cetățeniei române. Nașterea. Naturalizarea, căsătoria, legitimarea, cetățenia copiilor găsiți. Stipulațiunile tratatelor internaționale privitoare la cetățenia română? Comparațiune. Pierderea cetățeniei române. Redobândirea cetățeniei române. Situația de drept a străinilor. Drepturile cetățenești în genere. Declarația drepturilor omului. Dreptul la viață; dreptul la sănătate; dreptul la onoare, dreptul la fondarea familiei, dreptul la nume, dreptul la limbă, libertatea individuală și garanțiile directe, libertatea de locomoțiune. Emigrarea. Imigrarea. Inviolabilitatea domiciliului. Libertatea muncii; dreptul de proprietate.

Cluj / Central University Library Cluj
Lucrări în seminar.

S'au întregit prin explicații și interpretări cursurile, pe urmă s'au citit și s'au discutat următoarele cinci lucrări a studenților. Și anume a d-lui Zeo M. Draia: „Istoricul vieții noastre constituționale“.

A d-lui Iașcu Hârdușiu: „Drepturile și prerogativele Regale față cu Anteproiectele de Constituție“.

A dlui Ion N. Hențiu: „Constituția Sovietică“.

A dlui Hans Lang: „Paralelă între Constituția Română (1866) și Constituția Belgiană“.

A dlui Iuliu Trif: „Formele de guvernament“.

6. *Dreptul penal.*

Introducere. Chestiuni din istoria și filosofia dreptului penal. Criminologie. Drept penal comparat — partea generală: Istoric. Isoarele dreptului penal. Legea penală. Critica, interpretarea și analogia legii penale. Eficacitatea legii penale în timp, în spațiu și asupra persoanelor. Elementele constitutive ale infracțiunii.

7. *Procedura penală.*

Introducere. Noțiunea și importanța procedurii penale. Istoric. Sistemele de procedură penală. Persoanele din procesul penal. Instanțele penale. Competența. Fazele procedurii penale.

8. *Economia politică.*

Economia și economia națională și politică. Noțiunile fundamentale ale economiei politice. Fazele de evoluție ale economiei naționale. Principiile ei de organizare. Caracterul științific, sistemul și metoda economiei politice. Istoria ideilor și sistemelor economice.

Condițiile de dezvoltare ale economiei naționale: 1. Condițiuni naturale: mediul natural și populația. 2. Condițiuni sociale: statul, proprietatea, libertatea personală; împărțirea societății, clasele sociale și repartitia puterii în stat și societate, influența organizației economice asupra statului și dreptului. 3. Condițiuni personale: principiul economic și motivele activității economice.

Producțiunea bunurilor. Factorii: 1. Solul, forțele naturale, forțele motrice, mașinismul, legea rendementului neproportional. 2. Munca; diferențierea muncii, învățământul profesional. 3. Capitalul, capitalismul. Reglementarea producției; concurența; supraproducția, crizele. Sistemele de producție și concentrarea producției industriale: producția caznică, meserii, manufactura fabricii, industria la domiciliu. Marele magazine. Caracterele și formele producției agricole. Formele de întreprinderi; societăți pe acțiuni, cooperative; cartele, trusturi; întreprinderi de stat și municipale.

Circulația. Mijloacele de transport. Comerț și comercianți, târguri și burse. Valoarea și formarea prețului. Monedă. Valută. Credit. Bănci. Emisiunea și circulația monetară.

Repartitia. Venitul și felurile lui. 1. salarul, formele și mărimea lui; teoriile asupra salarului. Contractul de muncă și legislația muncii. Contractul colectiv, sindicatele muncitorești, mijloacele de luptă ale muncitorilor, Conciliația. Venitul din posesiune:

a) dobânda împrumutului și profitul capitalului; teoriile asupra lor.

Întrebuințarea și consumarea bunurilor.

9. *Dreptul comercial român.*

Importanța dreptului cambial în lumea comercială. Critica titlaturii adoptate de legiuitorul român, după legiuitorul italian, pentru cartea I. titlul IX. din codicele comerciale, sediul materiei. Diviziunea studiului dreptului cambial în trei capitole. Cambii, ordine în produse sau mărfuri, cecuri.

Subdiviziunea capitoului întâu în polițe și bilete la ordin.

Studiul poliței a fost împărțit în șapte secțiuni:

În secțiunea întâia, care coprinde definițiunea poliței s'a cercetat mai întâu dezvoltarea istorică a titlului cambial în genere

în cursul celor patru perioade: italiană, franceză, germană și italo-română, fixându-se pentru fiecare caracterul lor discutiv. După aceasta s'a luat în considerare utilitățile actuale și principale ale titlului cambial modern. Cu ajutorul acestor elemente s'a determinat definițiunea în genere a titlurilor cambiale, din care s'a desprins apoi definițiunea cambiei și în special pe a poliței.

În secțiunea a doua, care cuprinde condițiunile de validitate ale poliței s'a cercetat Condițiunile de formă și cele de fond.

Studiul condițiunilor de formă a fost divizat în mențiuni esențiale și mențiuni facultative. Cu privire la cele esențiale s'a analizat enumerarea făcută de lege. Denumirea de cambie sau poliță, data creațiunei, persoanele care intervin sau sunt indicate la creațiune; trăgător, tras și beneficiar, clauza la ordin, suma de plată, scadența și locul plății. Apoi s'a examinat sancțiunea legii în caz de omisiune sau de falsă indicațiune a vreuneia din aceste mențiuni esențiale. Cu privire la mențiunile facultative sau accidentale, s'a cercetat clauzele relative la obligațiunile din polițe și anume: Clauza „cu sau fără aviz“, clauza poliței neacceptabile sau a celei obligator acceptabile; clauza „fără protest“; clauza „fără garanție“; clauza „nu la ordin“. La acestea s'a adăos apoi pluralitatea exemplarelor aceleiaș cambii și copiile ei.

În condițiunile de fond s'a relevat deosebirea sistemelor dintre diversele legislațiuni aplicabile pe teritoriul întregit al României până la unificarea acestora și s'au cercetat particularitățile relative la minori și la femeile măritate

În secțiunea a treia, care cuprinde transmisiunea cambiei, s'a examinat girul translativ de proprietate, girul de procurațiune și girul de garanție.

Cu privire la girul translativ de proprietate s'au studiat ambele lui specii. Pentru girul plin s'au cercetat: condițiunile lui de validitate, fie de formă, fie de fond; efectele lui accesare; modificările acestora prin clauzele „nu la ordin“ și „fără garanție“; precum și intervalul până când poate interveni pe o cambie un atare gir examinându-se în parte cele trei sisteme. Pentru girul în alb, după ce s'a relevat dezvoltarea lui istorică, s'au luat în cercetare obiecțiunile aduse contra lui precum și avantajile, ce se culeg pe urmele lui, dupăcare s'a revizuit condițiunile lui de validitate și efectele lui comparativ cu girul plin.

Cu privire la girul de procurațiune s'a cercetat mai întâiu natura lui și apoi consecințele izvorite din caracterul lui juridic; după care

s'a examinat pŃterile giratarului prin procuraŃiune, pentru a se Ńncheia cu chestiunea cŃnd singur Ńn alb poate fi considerat Ńi ca un gir de procuraŃiune.

Cu privire la girul de garanŃie s'a relevat faptul, cŃ el nu e regulamentat Ńn materia cambiei, de Ńi neapŃrat trebuie sŃ facŃ parte din ea. Toate legile comerciale aplicabile Ńn RomŃnia fac menŃiune despre el Ńn materia gajului, ŃndicŃndu-l ca un mijloc pentru constituirea acestuia, cŃnd are de obiect titluri la ordine.

Ńn secŃiunea a patra, care cuprinde mijloacele de garantare a plŃŃii poliŃei, s'a arŃtat despre acceptare, despre aval Ńi despre solidaritate, amintindu-se, cŃ un al patrulea mijloc, care odinioarŃ fŃcea parte din aceastŃ secŃiune, dupŃ legislaŃiunile mai nouŃ Ńi mai cu seamŃ dela congresul dela Haga, a fost eliminat din materia cambiei, ca neapt de a produce efecte cambiare; Ńi din acest punct de vedere provizlunea, a cŃrei nume nici nu mai apare Ńn noile legislaŃiuni cambiare, ŃŃi statorniceŃte sediul Ńn materia falimentului.

Cu privire la acceptare, dupŃ ce s'a dat definiŃia ei, s'a analizat caracterul juridic Ńi s'au relevat consecinŃele acestui caracter; apoi s'a relevat cŃ potrivit textului legii speciile acceptŃrii ar fi numai douŃ: cea ordinarŃ Ńi cea extraordinarŃ, sau intervenŃiune ori pentru onoare.

Ńn acceptarea ordinarŃ s'a cercetat cŃnd se poate face prezentarea poliŃiei pentru acceptare, cine o poate face, unde trebuie sŃ o facŃ Ńi cŃnd trebuie datŃ acceptarea. Apoi s'a examinat condiŃiile de fond Ńi de formŃ ale acceptŃrii, precum Ńi efectele ei; dupŃ care s'a luat Ńn considerare refuzul de a accepta, Ńi efectele acestui refuz fie Ńn raporturile dintre tras faŃŃ de purtŃtor, giranŃi Ńi trŃgŃtor, fie Ńn raporturile dintre purtŃtor faŃŃ de coobligŃŃii cambiari. Ńn fine studiul acceptŃrii ordinarŃe s'a Ńncheiat cu examinarea cazurilor cŃnd deŃi poliŃa a fost acceptatŃ, totuŃi purtŃtorul ei mai poate recurge Ńn garanŃie.

Studiul acceptŃrii extraordinare a fost deschis cu examinarea chestiunii de a se Ńti, dacŃ acceptarea recomandatorului este Ńn adevŃr o acceptare extraordinarŃ, cum pare cŃ o caracterizeazŃ textul legii. Apoi s'a examinat caracterul acceptŃrii extraordinare, condiŃiile de validitate, fie de formŃ sau de fond Ńi efectele ei.

Cu privire la aval, dupŃ ce s'a dat definiŃiunea lui, s'a cercetat caracterul lui, consecinŃele acestui caracter, condiŃiile lui de validitate de formŃ sau de fond Ńi efectele lui.

Cu privire la solidaritate s'a relevat cŃ acest mijloc de garantare a plŃŃii unei poliŃe, nu este un apanagiu propriu al obligaŃiunilor

cambiale, ci-ei e conferit tuturor obligațiilor comerciale; de aceea nici sediul ei nu-l întâlnim în domeniul dreptului cambial, ci în acela al dreptului comercial în genere.

10. Drept comercial local.

Contractul de asigurare. Dispozițiuni generale. Ideea asigurării. Intreprinderile de asigurări.

Asigurările contra daunelor. Noțiuni. Asiguratul. Obiectul și limitele asigurării. Supraasigurarea. Forma și încheierea contractului de asigurare. Obligațiunile asigurătorului, Incetarea pretențiilor din contractul de asigurare. Cazuri speciale: asigurările contra incendiului. grindinei asigurările transporturilor.

Asigurările asupra vieții. Noțiuni și specii. Încheierea contractului de asigurare asupra vieții. Drepturi și obligațiuni. Incetarea pretențiilor.

Reasigurare.

11. Drept civil român.

Cursuri din materia dreptului civil român.

12. Drept civil local.

Despre drept în general. Isoarele dreptului civil. Interpretarea și modul de aplicarea legilor civile. Forța obligatoare a legilor civile. Drept civil intertemporal. Drept privat internațional. Drepturi subiective. Persoane firești. Dobândirea personalității. Circumstanțele ce influențează capacitatea persoanelor. Domiciliul. Incetarea personalității. Declarațiunea judiciară a decesului. Absența.

13. Drept administrativ și financiar.

Cursuri din materia dreptului administrativ și financiar.

Tratatele de pace dela Saint-Germain și Trianon din punct de vedere al dreptului administrativ.

14. Procedura civilă.

Constituirea procesului. Excepțiile împiedecătoare de proces. Desbaterea lor. Desistarea dela acțiune. Modificarea acțiunii. Cererea reconvențională. Acțiunea nouă. Prepararea desbaterii în fond. Natura juridică a scriptului pregătitor. Desbaterea în fond. Unitatea desbaterii. Conducerea desbaterilor. Incercarea de tranacțiune, Suspendarea desbaterii procesului. Procedura preparativă în procesele de compturi etc. Probațiunea. Negațiunea. Recunoașterea. Mărturisirea. Aprecierea

probelor. Administrarea probelor. Martorii. Actele. Expertiza. Interogarea părților. Proba prealabilă.

15. *Politica.*

Noțiunea, obiectul, problema și caracteristica politicii.

Impărțirea științelor de stat. Organizațiunea oamenilor și organizațiunea exigențelor cardinale. Deosebirea într'o politică morală și drept.

Istoria doctrinelor politice. Istoria științei politice: Evul vechiu, evul mediu, evul nou, evul cel mai nou. Ocârmuirea societății politice. Societatea politică și suveranitatea. Principiul suprem politic în raporturile internaționale. Statul și poporul. Statul și suveranitatea. Despre actele mari politice: Formațiunile statelor istorice, naționale. Războiul. Problemele civilizațiunii și culturii. Direcțiunea evoluțiunii dreptului internațional. Efectele instituțiunilor mari politice. Principiile fundamentale ale înțelepciunii și prudenței politice. Politica oamenilor de stat: Solon, Pericles, Iulius Cezar, Carol cel mare, Richelieu, Colbert, Henric IV, Napoleon cel Mare, Olmer Cromvell.

16. *Drept internațional.*

Cursuri din materia dreptului internațional.

17. *Finanțe.*

Știința financiară. I. Introducere în știința financiară. 1. Obiectul; 2. Caracterul economiei financiare; 3. Conținutul și limitele activității financiare; 4. Comparație între economia financiară și economia privată; 5. Raporturile științei financiare cu alte discipline științifice; 6. Metoda.

II. Studiul cheltuelilor publice. a) Despre cheltuelile publice în general. 1. Ce se înțelege prin cheltuelială publică; 2. Principii generale în materia de cheltueli; 3. Dezvoltarea cheltuelilor publice; 4. Sporirea lor în timp de războiu. b) Clasificarea cheltuelilor. 1 Cheltueli ordinare și extraordinare; 2. Proprii și ascunse; 3. Personale și reale; 4. Clasificarea cheltuelilor după obiect. c) Creșterile datoriilor publice sunt reale?

III. Despre venituri și clasificarea lor. a) Veniturile izvorâte din proprietatea și activitatea productivă a Statului. 1. Domeniile și proprietățile agricole; 2. Pădurile; 3. Minele; 4. Intreprinderile industriale și comerciale; 5. Băncile de Stat; 6. Căile ferate; 7. Poșta și telegraful. b) Despre taxe. 1. Teoria taxelor; 2. Clasificare; 3. Practica. c) Despre impozite. I. Partea generală: 1. Noțiunea de impozit; 2. Dreptul de impunere; 3. Terminologia impozitelor; 4. Principiile fundamentale ale

impozitelor; 5. Duble impuneri; 6. Incidența și repercursiunea impozitelor; 7. Clasificarea impozitelor.

18. Statistica generală.

I. Introducere. 1. Statistica ca metodă și statistica ca știință; 2. Caracterele statisticii; 3. Statistica și raporturile ei cu alte discipline; 4. Utilitatea statisticii.

II. Istoria statisticii. 1. Antichitatea; 2. Veacul de mijloc; 3. Dezvoltarea științei; 4. Școala, Politică, Aritmetica; 5. Iohan Peter Sussmilch; Adolf Cuételet.

III. Organizarea statisticii în diferitele state și în România.

IV. Tehnica statistică. 1. Principii generale pentru elaborarea statisticii. a) Statistica descentralizată; b) Statistica centralizată (redactarea chestionarelor, distribuirea lor, despinarea); c) Valoarea comparată a celor două metode. 2. Statistica elaborată de particulari; 3. Expunerile datelor statistice; 4. Procedurile aritmetice (seriile, mediile, calculul mediei, raporturi și coeficienți, numerele, indici); 5. Metoda grafică; 6. Legea numerilor mari.

BCU Cluj 19. Politică socială. Library Cluj

Cursuri din materia politicii sociale.

I. Ocrotirea muncii.

a) Generalități.

1. Principii generale. Definiții.
2. Ocrotirea muncii în lumina tratatelor de pace (Versailles, Trianon).
3. Valoarea socială și politică a ocrotirii muncii.
4. Problemele ocrotirii muncii.
5. Ocrotirea muncii în cadrul politicii sociale.

b) Analiza chestiunii ocrotirii muncii.

1. Ocrotirea muncii ca o problemă sociologică.
2. Statul față de ocrotirea muncii.
3. Ocrotirea muncii și politica.
4. Progresul social.
5. Politică socială și ocrotirea muncii.
6. Principiile fundamentale ale ocrotirii muncii:

- a) Dreptul la viață;
- b) Dreptul de a munci;
- c) Dreptul personalității;
- d) Dreptul de a se asocia;
- e) Dreptul de a fi ocrotit în societate.

7. Munca. Infățișările ei. Elementele analitice ale muncii. Formele muncii și valoarea lor. Formele industriei. Regimul muncii în cursul timpurilor.

c) Diferite probleme ale ocrotirii muncii.

1. Ucenicia. Contractul de ucenicie. Indrumarea profesională. În-vățământul profesional.
2. Contractul de muncă. Contractul industrial și colectiv.
3. Lipsa de lucruri și organizarea plasării.
4. Ocrotirea muncii femeilor, adolescenților și copiilor.
5. Reglementarea muncii. Regulamente de atelier.
6. 8 ore de lucru. Durata muncii. Durata zilei de lucru. Durata săptămânei de lucru. Repaos săptămânal.
7. Poblema salarului.
8. Asigurarea preventivă, represivă și reparatoare a muncii.
9. Cooperație muncitorească.

II. Politica socială românească. Cooperație. Asigurări.

(Opt lecții făcute la „Universitatea Populară” din Cluj).

- Lecția I: Introducere. Obiectul cursului. Importanța și valoarea lui.
- „ II: Solidaritatea socială.
- „ III: Principiile cooperației.
- „ IV: Istoricul cooperației.
- „ V: Cooperația în România.
- „ VI: Principiile asigurării.
- „ VII: Formele asigurării.
- „ VIII: Asigurările sociale în România.

4.

**Lucrările științifice ale profesorilor publicate în cursul
anului școlar 1922/23.**

Prof. Romul Boila: „Diviziunea dreptului în drept public și privat” lucrare apărută în „Ardealul Juridic” Nrii 1, 2, 3, și 5 în anul 1923.

„Poliția în statul modern.” Articol apărut în revista „Poliția” N. 1, anul 1923.

„Principiul constituțional și administrația” Articol apărut în revista „Administrația română” No. 1, anul 1923.

„Individul și Statul modern” Conferință ținută sub auspiciile Astei la Universitatea din Cluj în ziua de 23 Februarie 1923.

„Poliția și inviolabilitatea proprietății.” Articol apărut în revista „Poliția” No. 4—5, anul 1923.

Prof. I. C. Catuneanu: „Isvoare de drept român,” apărut în 1923. Cluj.

Prof. Cassian Maniu: „Unitatea sufletească politică a Națiunii Române,” conferință ținută sub auspiciile Astrei la Universitatea din Cluj în ziua de 17 Noembrie 1922.

Prof. Camil Negrea: „Dreptul civil al ținuturilor ardelene, și ungurene, în comparațiune cu dreptul civil român.” Vol. III. „Raporturi de obligațiuni.” Partea I. „Isvoarele obligațiunilor.” Cluj, 1923.

Prof. Victor Onișor: „Tratat de drept administrativ român” Cluj, 1923.

Prof. Traian Pop: „Drept penal comparat.” Partea generală, Vol. II. Ardealul inst. graf. Cluj.

Prof. Petre Porușiu: „Dreptul de opțiune al acțiunilor în legislația din Transilvania.” Cluj, 1923.

Prof. Nicolae Ghiulea: 1. Contabilitatea publică română. Principii și organizare. Cluj, 1923. (In „Biblioteca de Economie și Contabilitatea publică,” director N. Ghiulea).

2. Inalta Curte de conturi. Cluj, 1923. (In „Biblioteca de Economie și Contabilitate publică,” director N. Ghiulea).

3. Dreptatea socială. (Studiu publicat în „Dreptatea socială” București, 1923 pag. 291).

4. La Coopération en Roumanie. Paris, 1923, (Extras din „Revue des études cooperatives” No. 7 Avril, Juin 1923).

5.

Catedrele cu titularii lor.

Decan: Victor Onișor.

Secretar: Ferd. Szathmáry

Catedre ocupate de profesori titulari (ordinari).

1. Procedura civilă	Emil Hațieganu
2. Dreptul civil (local)	Camil Negrea
3. Dreptul constituțional	Romul Boila
4. Politică	Cassiu Maniu
5. Dreptul comercial (român)	Vasile Dimitriu
6. Dreptul administrativ și financiar	Victor Onișor
7. Dreptul comercial și cambial (local) :	Petre Porușiu
8. Drept penal	Traian Pop
9. Drept internațional	Iorgu Radu

Catedre ocupate de profesori agregafi (extraordinari).

10. Drept roman I	Ion Catuneanu
11. Politica sociala	Nicolae Ghiulea
12. Economia Politica	Dim. B. Ionescu
13. Finante și Statistica	George N. Leon
14. Istoria Dreptului român	supl. Victor Onișor
15. Procedura penală	supl. Traian Pop
16. Dreptul civil român	supl. Iorgu Radu
17. Dreptul bisericesc	supl. Petre Porușiu
18. Dreptul roman II	X

Catedre suplinite.

19. Economia politică II	X
20. Cărțile funduare (cadastru)	X
21. Jurnalistica	X
22. Contabilitatea publică	supl. Nicolae Ghiulea.

6. BCU Cluj / Central University Library Cluj

Statistica studenților.

După specialitate: •

Inscriși în facultate:

<i>Români</i>	
Studenți	920
Studente	4
<i>Cetățeni români</i>	
Studenți	336
Studente	—
<i>Cetățeni streini</i>	
Studenți	5
Studente	—
Total	1261 studenți
	4 studente
	<hr/> 1265

Inscriși la examene:

<i>Români</i>	
Studenți	752
Studente	3
<i>Cetățeni români</i>	
Studenți	87
Studente	—
<i>Cetățeni streini</i>	
Studenți	4
Studente	—
Total	1043 studenți
	3 studente
	<hr/> 1046

Admiși la examene:

<i>Români</i>	
Studenti	480
Studente	3
<i>Cetățeni români</i>	
Studenti	163
Studente	—
<i>Cetățeni streini</i>	
Studenti	4
Studente	—
Total	647 studenți
	3 studente
	<hr/> 650

După religie:

Ortodoxi studenți	472
" studente	4
Greco-catolici	452
Romano-catolici	80
Protestanți	73
Evrei	136
Alții	48
Total	<hr/> 1265

Respiși la examene:

Români	236
Cetățeni români	102
Total	<hr/> 338

Absenți la examene:

Români	36
Cetățeni români	22
Total	<hr/> 58

Doctori promovați:

Români	82
Cetățeni români	29
Cetățeni streini	1
Total	<hr/> 112

Inscriși la examene:

Ortodoxi studenți	392
" studente	3
Greco-catolici	407
Romano-catolici	53
Protestanți	49
Evrei	105
Alții	37
Total	<hr/> 1046

Despre promovați:

Ortodoxi	41
Greco-catolici	46
Romano-catolici	7
Protestanți	5
Evrei	9
Alții	4
Total	<hr/> 112

III. Facultatea de Medicină și Farmacie.

1.

Personalul didactic.

a) Profesori.

1. *Dr. Iacobovici Iacob.* Născut la 16 Noembrie 1879 în comuna Coștești, Județul Botoșani.
Numit profesor titular de cl. chirurgicală, la 1 Septembrie 1919, de consiliul Dirigent; confirmat prin Inaltul Decret regal No. 241 din 27 Ianuarie 1920, publicat în Monitorul Oficial No. 222 din 29 Ianuarie 1920.
2. *Dr. Minea Ioan.* Născut la 25 Decembrie 1879 în comuna Turcheș județul Brașov.
Numit profesor titular de cl. neurologică la 1 Septembrie 1919, de Consiliul Dirigent; confirmat prin Inaltul Decret Regal No. 241 din 27 Ianuarie 1920, publicat în moniTORUL Oficial No. 222 din 29 Ianuarie 1920.
3. *Dr. Hațiegan Iuliu.* Născut la 14 Aprilie 1885 în comuna Dergea, județul Solnoc-Dobâca.
Numit profesor titular de cl. medicală, la 1 Septembrie 1919, de Consiliul Dirigent; confirmat prin Inaltul Decret Regal No. 241 din 27 Ianuarie 1920, publicat în Monitorul Oficial No. 222 din 29 Ianuarie 1920.
4. *Dr. Urechie I. Constantin.* Născut la 14 Noembrie 1883 în comuna Fălticeni, județul Suceava.
Numit profesor titular de cl. psihiatrică la 1 Septembrie 1919, de Consiliul Dirigent; confirmat prin Inaltul Decret Regal No. 241 din 27 Ianuarie 1920, publicat în Monitorul Oficial No. 222 din 29 Ianuarie 1920.
5. *Dr. Moldovan Iuliu.* Născut la 15 Iulie 1882 în comuna Bogata de Murăș, județul Turda-Arieș.
Numit profesor titular de igienă și igienă socială la 1 Septembrie

1919, de Consiliul Dirigent; confirmat prin Inaltul Decret Regal No. 241 din 27 Ianuarie 1920, publicat în Monitorul Oficial No. 222 din 20 Ianuarie 1920.

6. *Dr. Minovici Nicolae.* Născut la 23 August 1866 în comuna Râmnicul-Sărat, județul Râmnicul-Sărat.

Numit profesor titular de medicină legală, la 21 Aprilie 1921, de Ministerul Instrucțiunii; confirmat prin Inaltul Decret Regal No. 1711 din 18 Aprilie 1921.

7. *Dr. Gutart Jules.* Născut la 4 Iulie 1870 în Château-Chierry (Franța).

Numit profesor de istoria medicinei, la 1 Octombrie 1921, cu contract special de Ministerul Instrucțiunii.

8. *Dr. Thomas Pierre.* Născut la 12 Malu 1876 în Flavigny (Franța).

Numit profesor de chimie biologică la 1 Ianuarie 1922, cu contract special de Ministerul Instrucțiunii.

9. *Dr. Bilasko Gheorghe.* Născut la 27 Aprilie 1863 în comuna Petrova, județul Maramurăș.

Numit profesor agregat de cl. stomatologică la 1 Septembrie 1919 de Consiliul Dirigent, confirmat prin Inaltul Decret Regal No. 222 din 29 Ianuarie 1920.

Profesor titular dela 1 Ianuarie 1923 (Inaltul decret regal No. 464—923.

10. *Dr. Botez A. Mihai.* Născut la 17 Februarie 1881 în comuna Dorohoi, județul Dorohoi.

Numit profesor agregat de igienă și igienă socială la 25 Decembrie 1919 de Consiliul Dirigent, confirmat prin Inaltul Decret Regal No. 241 din 27 Ianuarie 1920, publicat în Monitorul Oficial No. 222 din 29 Ianuarie 1920.

Numit profesor titular de patologie generală și experimentală dela 1 Februarie 1923 prin Inaltul Decret Regal No. 281—923.

11. *Dr. Gane Titu.* Născut la 4 Ianuarie 1883 în comuna Galați, județul Covurlui.

Numit profesor agregat de clinica infantilă la 1 Septembrie 1919 de Consiliul Dirigent, confirmat prin Inaltul Decret Regal No. 241 din 27 Ianuarie 1920, publicat în Monitorul Oficial No. 222 din 29 Ianuarie 1920.

Profesor titular dela 1 Ianuarie 1923.

12. *Dr. Grigoriu Cristea.* Născut la 1 August 1883 în comuna Târgul-Ocna, județul Bacău.

Numit profesor agregat de clinica ginegologică și obstetricală la 1 Septembrie 1919 de Consiliul Dirigent, confirmat prin Înaltul Decret regal No. 241 din 27 Ianuarie 1920, publicat în Monitorul Oficial No. 122 din 29 Ianuarie 1920.

Profesor titular dela 1 Ianuarie 1923.

13. *Dr. Michail Dumitru.* Născut la 7 Ianuarie 1886 în comuna Tecuci, județul Tecuci.

Numit profesor agregat la clinica oftalmologică la 1 Septembrie 1919, de Consiliul Dirigent, confirmat prin Înaltul Decret Regal No. 241 din 27 Ianuarie 1920, publicat în Monitorul Oficial No. 222 din 29 Ianuarie 1920.

Profesor titular dela 1 Ianuarie 1923.

14. *Dr. Negru Dimitrie.* Născut la 30 Decembrie 1883 în comuna Buciumeni, județul Tucuci.

Numit profesor agregat de radiologie, la 1 Septembrie 1919, de Consiliul Dirigent, confirmat prin Înaltul Decret Regal No. 241 din 27 Ianuarie 1920, publicat în Monitorul Oficial No. 222 din 29 Ianuarie 1920.

Profesor titular dela 1 Ianuarie 1923. Înaltul Decret Regal Nr. 5839—1923.

15. *Dr. Nițescu I. Ioan.* Născut la 29 Noembrie 1884 în comuna Băltentii-Români, județul Dâmbovița.

Numit profesor agregat de fiziologie umană la 1 Septembrie 1919 de Consiliul Dirigent, confirmat prin Înaltul Decret Regal No. 241 din 27 Ianuarie 1920, publicat în Monitorul Oficial No. 222 din 29 Ianuarie 1920.

Profesor titular dela 1 Ianuarie 1923.

16. *Dr. Pamfil P. Gheorghe.* Născut la 9 Martie 1883 în comuna Vărășătura, județul Putna.

Numit profesor agregat de farmacie chimică și galenică la 25 Decembrie 1919, de Consiliul Dirigent, confirmat prin Înaltul Decret Regal No. 241 din 17 Ianuarie 1920, publicat în Monitorul Oficial No. 222 din 29 Ianuarie 1920.

Profesor titular dela 1 Ianuarie 1923 prin Înaltul Decret Regal No. 463/923.

17. *Dr. Papilian Victor.* Născut la 17 Iunie 1888 în comuna Galați județul Covurlui.

Numit profesor agregat de anatomie descriptivă și topografică, la 1 Septembrie 1919, de Consiliul Dirigent: confirmat prin Înaltul Decret Regal No. 241 din 27 Ianuarie 1920, publicat în Monitorul Oficial No. 222 din 29 Ianuarie 1920.

Profesor titular dela 1 Ianuarie 1923.

18. *Dr. Vasiliu Titu.* Născut la 8 Maiu 1885 în comuna Hârlău, județul Botoșani.

Numit profesor agregat de anatomie patologică, la 1 Septembrie 1919, de Consiliul Dirigent, confirmat prin Înaltul Decret Regal No. 241 din 7 Ianuarie 1920, publicat în Monitorul Oficial No. 222 din 29 Ianuarie 1920.

Profesor titular dela 1 Ianuarie 1923.

19. *Dr. Tătaru Coriolan.* Născut la 15 Martie 1889 în comuna Sinte-reag, județul Sălnoș-Dobâca.

Numit profesor suplinitor de clinica dermato-venerică la 21 Iulie 1920, cu Ordinul No. 60.026/III al Ministerului Instrucțiunii.

Profesor titular dela 1 Februarie 1923 (prin Înaltul Decret Regal No. 461/923).

20. *Dr. Galesescu Petre.* profesor titular de istologie și embriologie.

21. *Dr. Martinescu Gheorghe,* profesor agregat de farmacologie.

b) Profesori suplinitori:

1. *Profesor titular Dr. Bilasko Gheorghe.* Suplinitor la catedra de clinica oto-rino-laringologică.

2. *Profesor titular Dr. Iuliu Moldovan.* De igienă și igienă socială, încredințat cu ținerea cursului de bacteriologie cu studenții în medicină și a celui de igienă și bacteriologie cu studenții în medicină și a celui de igienă și bacteriologie elementară cu studenții în farmacie.

3. *Profesor titular Dr. Dimitrie Negru.* Înșărcinat cu ținerea cursului de fizică pentru studenții în Medicină.

4. *Profesor titular Dr. Ostrogovich A.* La facultatea de științe încredințat cu ținerea cursului de chimie medicală pentru studenții în medicină și cel de chimie generală pentru studenții în farmacie.

5. *Profesor titular Dr. Bărbat V.* Dela Facultatea de litere și filozofie, încredințat cu ținerea cursului de sociologie.
6. *Profesor titular Dr. Fl. Stefănescu-Goangă.* La Facultatea de litere și filozofie, încredințat cu ținerea cursului de psihologie.
7. *Conf. Dr. Ioan Goia.* Însărcinat cu predarea cursului de semio-
logie medicală pentru studenții anului al III-lea de Medicină.
8. *Profesor titular Dr. Borza Al.* La Facultatea de științe, încredințat
cu ținerea cursului de botanică sistematică-farmaceutică cu stu-
denții în farmacie.
9. *Profesor titular Dr. Dima Gheorghe.* La Facultatea de științe, în-
credințat cu ținerea cursului de fizică pentru studenții în farmacie.
10. *Profesor titular Dr. Grințescu I.* La Facultatea de științe, încre-
dințat cu ținerea cursului de botanică generală cu studenții în
farmacie.
11. *Conferențiar suplinitor Dr. Orient I.* Încredințat cu ținerea cursului
de analize toxicologice și biologie cu studenții în farmacie.
12. *Profesor titular Dr. Scriban I. A.* La Facultatea de științe, însărci-
nat cu ținerea cursului de zoologie și parazitologie cu studenții
în farmacie.
13. *Profesor titular Dr. Spacu Gheorghe.* La facultate de științe, în-
credințat cu ținerea cursului de chimie analitică cu studenții în
farmacie.

c) Personalul medical auxiliar

1. *Dr. Negru Elena,* conferențiar la clinica infantilă.
2. *Dr. Goia Ioan,* conferențiar suplinitor la cl. Medicală.
3. *Dr. Orient Iuliu,* conferențiar suplinitor de chimie toxicologică
4. *Farmacist Buda Ioan,* Șef al Farmaciei Clinicelor.

d) Șefi de lucrări:

1. *Dr. Velluda Constantin,* anatomie descriptivă.
2. *Dr. Bolintinean Elvira,* anatomie patologică.
3. *Cr. Dienes-Gotz Irina,* farmacia chimică și galenică.
4. *Dr. Orient Iuliu,* farmacognozie.
5. *Dr. Bocaniciu Silviu,* fiziologie.
6. *Dr. Kernbach Mihail,* medicina legală.
7. *Dr. Olaru Dumitru,* biochimie.
8. *Dr. Manoila Sabin,* igienă și igienă socială.
9. *Dr. Câmpeanu Liviu,* clinica chirurgicală.

10. Dr. Stănilă Victor, clinica dermatologică.
11. Dr. Zugravu Gheorghe, clinica infantilă.
12. Dr. Goia Ioan, clinica medicală.
13. Dr. Groze Ioan, clinica neurologică.
14. Dr. Pușcariu Iosif, clinica oftalmologică.
15. Dr. Mihăilescu Săvu, clinica psihiatrică.
16. Dr. Bârlea Gheorghe, clinica stomatologică.
17. Goina Teodor, farmacia clinicelor.

e) Asistenți.

1. D-na Papilian Iorga-Ecaterina, anatomia descriptivă.
2. Dr. Cruceanu Haralambie, anatomia descriptivă.
3. Dr. Popa Eugenia, Anatomie patologică.
4. Dr. Abruș Francisc, Institutul farmaceutic.
5. Dr. Lipovan Iuliu, Institutul farmaceutic.
6. Dr. Cosmă Ioan, Institutul farmaceutic.
7. Dr. Mangiuca Ionel, Institutul farmaceutic.
8. Dr. Vasu Nicolae, Institutul de medicină legală.
9. Dr. Crișan Cornel, Institutul de istologie.
10. Dr. Rașiu Laura, Institutul de istologie.
11. Dr. Lupan Alexandru, Institutul „Pasteur“.
12. Dr. Lazăr Isaicu, Institutul de igienă și igienă socială.
13. Dr. Zolog Mihail, Institutul de igienă și igienă socială.
14. Dr. German Victor, Institutul de radiologie.
15. Dr. Țeposu Emil, Clinica Chirurgicală.
16. Dr. Roth Marcel, Clinica Chirurgicală.
17. Dr. Filipescu Octavian, Clinica Chirurgicală.
18. Dr. Popovici Traian, Clinica Chirurgicală.
19. Dr. Gălan Pavel, Clinica Dermatologică.
20. Dr. Sglimbea Gheorghe, Clinica Dermatologică.
21. Dr. Colbazi Emil, Clinica Dermatologică.
22. Dr. Ciorteza Aurel, Clinica ginecologică și obstreticală.
23. Dr. Pavelescu Pavel, Clinica ginecologică și obstreticală.
24. Dr. Olaru I. Corneliu, Clinica Infantilă.
25. Dr. Mihăilescu C. Irina, Clinica Infantilă.
26. Dr. Pop Liviu, Clinica Medicală.
27. Dr. Hângănușiu Marius, Clinica Medicală.
28. Dr. Pop Isaia, Clinica Medicală.
29. Dr. Mureșan Augustin, Clinica Medicală.

30. Dr. Nicolae Dumitru, Clinica Medicală.
31. Dr. Bojin Petre, Clinica neurologică.
32. Dr. Baciú Virgil, Clinica neurologică.
33. Dr. Popovici Virgil, Clinica oftalmologică.
34. Dr. Popolița Niculae, Clinica Oto-rino-laringologică
35. Dr. Rușdea Nicolae, Clinica psihiatrică.
36. Dr. Tincu Felician, Clinica psihiatrică.
37. Dr. Aleman Ioan, Clinica stomatologică.
38. Dr. Străvoiu Sabin, Farmacia Clinicilor.
39. Dr. Frim Elena, Farmacia Clinicilor.
40. Dr. Buda-Costescu Ecaterina, Farmacia Clinicilor.
41. Dr. Schwab Frieda, Farmacia Clinicilor.
42. Dr. Bologa Valeriu, Institutul de istoria medicinei.

f) Preparatori.

1. Bușulenga Anton, Institutul de anatomie descriptivă.
2. Soreanu Marin, " " " "
3. Ionescu Ghi. Putna, " " " "
4. Dr. Simon Hermina, " " " "
5. Dr. Pop Alexandru, Institutul de anatomie patologică.
6. Doctor Remus, " " " "
7. Călugăreanu Astra, " " " "
8. Bonciu Constantin, " " " "
9. Bock Irmgard, Institutul farmaceutic.
10. Roth Felix, " " " "
11. Cozac Ludovic, Institutul de farmacologie.
12. Cadaru Ioan, Institutul de fiziologie.
13. Gavrilă Ionel, " " " "
14. Dr. Cudla Dimitrie, Institutul de medicină legală.
15. Săcăreanu Lucia, Institutul de istologie.
16. Pop Emil, " " " "
17. Borza Z. Stefan, " " " "
18. Dr. Moga Remus, Institutul „Pasteur“. Serviciul antirabic.
19. Mițașă Adriana, Institutul de biochimie.
20. Dr. Crișan Andrei, Institutul de patologie generală.
21. Goginea Axente, " " " "
22. Dr. Pop Traian Stefan, Institutul de igienă și igienă socială.
23. Dr. Tirica Romul " " " " " "
24. Dr. Nema Octavian " " " " " "
25. Dr. Pop Ioan, Institutul de radiologie.

26. Dr. Friptul Valentina, Institutul de radiologie¹
27. Dr. Moșoigo Simion, Clinica chirurgicală.
28. Dr. Rahoveanu Gheorghe, " "
29. Dr. Bolintineanu Gheorghe, " "
30. Dr. Lăpădatu Constantin, " "
31. Drd. Zeană Dumitru, " "
32. Dr. Russu Epaminonda, Clinica dermatologică.
33. Dr. Roman Ioan, " "
34. Dr. Cimoca Valeriu, " "
35. Drd. Costie Teoder, " "
36. Dr. Popescu Gheorghe, Clinica ginecologică și obstetricală.
37. Dr. Dobrotă Eugen, " " " "
38. Dr. Dacian Alexandru " " " "
39. Drd. Demetriu I. Victor, Clinica infantilă.
40. Dr. Rațiu-Cionca Livia, " "
41. Drd. Corcan Pavel " "
42. Dr. Pop Ioan, Clinica medicală.
43. Dr. Petri Iacob " "
44. Dr. Slartău Pavel, " "
45. Dr. Pocreanu Emil, " "
46. Drd. Păcală Virgil, " "
47. Dr. Daniello Lecu, " "
48. Dr. Tilia Liviu, " "
49. Dr. Iovin Ioan, " "
50. Dr. Dragomir Teofil, Clinica neurologică.
51. Dr. Mitter Valerian, Clinica oftalmologică.
52. Dr. Glăvan Ioan, " "
53. Chindler Iuliu " "
54. Roșu Eugen " "
55. Drd. Corcan Ioan, Clinica oto-rino-laringologică.
56. Drd. Popp Aurel, " " "
57. Dr. Elekes Nicolae, Clinica psihiatrică.
58. Dr. Daneși Cornel, " "
59. Dr. Băbuțiu Inocențiu, Clinica stomatologică.
60. Dr. Popovici Mohora Alma, " "
61. Maicoci Georgetta, Farmacia Clinicelor.
62. Melzer Adalbert, " "
63. Ciocănelea Victor, " "
64. Benedek Piroșca, " "

g) Preparatori ajutari.

1. Drugă Gheorghe, Farmacia Clinicelor.
2. Nan Alexe " "
3. Papp Ernestiu " "
4. Zickeli Elisabeta, " "
5. Oană Alexandru, " "
6. Eperjessy Irina, " "

h) Preparatori extrabugetari.

1. Florin Oscar, Clinica chirurgicală.
2. Tănăsescu Horațiu, Clinica chirurgicală.
3. Dr. Stanciu Vasile " "
4. Dr. Lenghel Nicolae, Clinica dermatologică.
5. Dr. Herețiu Miron, " "
6. Dr. Costin Traian, " "
7. Drd. Pop Nicolae, Clinica ginecologică și obstetricală.
8. Cosma Dumitru, " " " "
9. Drd. Galagută Eudochia, Clinica ginecologică și obstetricală.
10. Dr. Crișan Alexandru, " " " "
11. Drd. Scalețchi Ipolit, Clinica infantilă.
12. Drd. Nițulescu Valeria, " "
13. Dr. Pop Traian Ilie, Clinica medicală.
14. Drd. Seleș Augustin, " "
15. Drd. Radu Corneliu, " "
16. Dr. Bușiaș Alexandru, " "
17. Dr. Anca Emanuil " "
18. Drd. Ghiban Vasile, Clinica neurologică.
19. Drd. Boldor Basil, " "
20. Pinteș Valeriu, Clinica oftalmologică.
21. Drd. Săveanu Emanuil, Clinica oftalmologică.
22. Drd. Ilcușiu Emanuil, Clinica Oto-rino-laringologică.
23. Drd. Bodea Ioan, Clinica psihiatrică.
24. Dr. Graf Francisc, " "
25. Darius Liviu Pompeiu, Clinica psihiatrică.
26. Drd. Moldovan Marioara, Clinica stomatologică.
27. Dr. Taunenzapf Robert, " "

i) Preparatori onorifici.

1. Căpuruciu Gheorghe, Clinica chirurgicală.
2. Perl Gizela, Clinica ginecologică și obstetricală.
3. Dr. Pescariu Ioan, Clinica medicală.

4. Drd. Soricu Stoica, Clinica medicală.
5. Dr. Suhățeanu-Birlea Victoria, Clinica stomatologică.
6. Drd. Molnar Elisabeta, Clinica stomatologică.

Asistenți onorifici.

1. Dr. Nicolae Dumitru, Clinica medicală.
2. Dr. Tischler Heinzich, Clinica dermatologică.

2.

Personalul administrativ.

Decanatul:

1. Decan: Urechia I. Constantin.
2. Prodecan: Dr. Minea Ioan.
3. Secretar: Popescu Iulian.
4. Secretar-ajutor: Tutelea Victor.
5. Arhivar: Dreghiciu Ioan.
6. Registrator: Comănescu Simion.
7. Dactilografă: Havaș Etelca.
8. Dactilografă: Nagy Clara.
9. Pedel: Opreș Francisc.
10. Camerist: Nagy Ioan.
11. Curier: Runcanu Simion.

3.

Absolvenții declarați doctori în anul școlar 1922/23.

No. cor.	Numele și Pronumele	Data declarării de doctor	No. cor.	Numele și Pronumele	Data declarării de doctor
1	Weiszner Emeric	28 Oct. 1922	23	Rednic Vasile	25 Noem. 922
2	Farkas Ernestiu	"	24	Ghibu Vasile	"
3	Jovin Ioan	"	25	Kovacs Eugen	"
4	Kugel Zoltan	"	26	Elias Felician	"
5	Blumer Simion	"	27	Căpruciu N. Gheorghe	2 Dec. 1922
6	Bobăși Andrei	"	28	Gheorghiu Constantin	9 Dec. 1922
7	Jancovici Virgil	"	29	Enăchescu Gheorghe	"
8	Gerson Samuil	"	30	Muntean Mihai	"
9	Gara Edmund	"	31	Hirsson Simion	"
10	Pop Nicolae	"	32	Bota Valeriu	"
11	Turcu Titu Octavian	"	83	Engel Iosif	"
12	Glăvan Ioan	"	34	Stana Sorin	16 Dec. 1922
13	Ornstein Gera	4 Noem. 922	35	Simon Iuliu	27 Ian. 1923
14	Ardelean Octavian	"	36	Naftalis Ileana	"
15	Schaum Antonie	18 Noem. 922	37	Harnic Ileana	"
16	Sussman Resideriu	"	38	Popa Eugenia	"
17	Kretsmeier Oscar	"	39	Weisz Pavel	"
18	Vercs Martin	"	40	Boldov Bazil	"
19	Benedeck Ladislau	"	41	Frimm Ana	"
20	Jeremias Aurelia	"	42	Fuiorescu Nicolae	"
21	Ronay Alexandru	"	43	Pleniceanu Pandelescu	"
22	Vasarhelyi Bela	25 Noem. 922	44	Haber Iosif	"

No. cor.	Numele și Pronumele	Data declarării de doctor	No. cor.	Numele și Pronumele	Data declarării de doctor
45	Pollak Irina	27 Ian. 1923	75	Lucaciu Emil	19 Maiu 1923
46	Bodea Ioan	"	76	Câmpeanu V. Aug.	26 Maiu 1923
47	Nadler Etelca	3 Febr. 1923	77	Corcan Pavel	26 Maiu 1923
48	Melzer Francisc	10 Febr. 1923	78	Rățiu Ioan	"
49	Kollar Benția	17 Febr. 1923	79	Riptul Valentina	2 Iun. 1923
50	Crișan Alexandru	"	80	Costin Teodor	"
51	Demetru Victor	"	81	Icușiu Emanoil	"
52	Gheorghiu Stelian	"	82	Hody Carol	"
53	Rozenberg Ernestiu	3 Mart. 1923	83	Galagută Eudochia	16 Iun. 1923
54	Adler Nicolae	"	84	Costin Traian	"
55	Hochtteil Coloman	"	85	Albu Mihail	"
56	Weisz Ignăție	"	86	Bugneriu Vasile	"
57	Grumbann Iosif	"	87	Goldenstein Libo	23 Iun. 1923
58	Csillag Ignățiu	27 Mart. 1923	88	Dumitru Morariu	"
59	Crișan Andrei	"	89	Cosma Ioan	"
60	Blaga Brediceanu	"	90	Scaletchi Ipolit	28 Iun. 1923
61	Hoffmann Richard	24 Mart. 1923	91	Spanier Solomon	"
62	(Katz) Cotz Traian	"	92	Buda Gheorghe	"
63	Morariu Teofil	31 Mart. 1923	93	Popovits Gheorghe	"
64	Radu Corneliu	"	94	Munteanu M. Ioan	"
65	Czodik Ioan	21 Apr. 1923	95	Magda Alexandru	"
66	Sugar Tiberiu	28 Apr. 1923	96	Dostal Henrich	"
67	Sved Margareta	"	97	Lovy Eugen	"
68	Jusca Gavril	"	98	Filip Ioan	"
69	Piersec Gheorghe	"	99	Wilhelm Eustin	3 Iulie 1923
70	Krausz Mihail	5 Maiu 1923	100	Nițulescu Valeria	"
71	Bisikovits Carol	"	101	Vass Zoltan	"
72	Popp Aurel	19 Maiu 1923	102	Springer Arthur	"
73	Maitinszky Elisabeta	"	103	Păcală Virgil	"
74	Peisohovici Peisahes	"			

4.

Licențiați în farmacie în anul școlar 1922/23.

No. cor.	Numele și Pronumele	Data declarării de licențiat	No. cor.	Numele și Pronumele	Data declarării de licențiat
1	Cornea Jacob	5 Dec 1923	3	Birea Aurel	24 Mart. 1923
2	Csato Olivir	17 April. 1923			

5.

Raportele profesorilor.

a) Clinica chirurgicală.

Raport pe anul 1922/23.

Domnule Decan,

In cursul anului școlar 1922/23, cu toate turburările, cari au avut loc, totuși s'au făcut un număr însemnat de lecțiuni și de lucrări practice. Lecțiunile anului au fost complectate în cursul toamnei anului

1922. — Totalul lecțiilor de clinică chirurgicală au fost de 42, față de media normală de 65.

Cam în aceeaș proporție s'au făcut cursurile de semologie chirurgicală și cursurile de Medicină operatoare.

Vom remarca că la Medicina operatoare lucrările nu s'au putut face, ca în anii precedenți, din cauza chestiunei cadavrelor, chestiune, care era exploatată de agitari cu multă abilitate.

A trebuit să ne limităm numai la demonstrații, cari erau executate de însărcinatul de curs.

Vom remarca iarăși, că stagiul de spital cu studenții anului al II-a n'a putut fi făcut, tot din cauza agitațiilor.

Cu toate aceste lipsuri, totuși învățământul, dacă nu s'a putut face cum trebuia, a fost obținut cel puțin la limită.

Pe baza acestora s'a putut câștiga anul școlar și s'a evitat pierderea unui an, care ar fi contat foarte mult pentru generația aflată azi în Universitate și ar fi fost o pierdere ireparabilă pentru cultură și pentru țară.

De aceia atât eu, cât și ceilalți colegi am făcut sforțări supraomenești, pentru a evita acest dezastru.

Se pare, că și majoritatea studenților s'au recules destul de repede și au înțeles și interesul lor și mai ales al țării și pentru examene s'au pregătit cu toată seriozitatea.

În cursul examenelor pentru încheierea acestui an, am constatat o pregătire mulțumitoare la cel mai mulți studenți.

O mică minoritate erau slab pregătiți, dar aceștia nici în timpuri normale nu s'ar fi prezentat mai bine.

Și aceștia au fost elementele de dezordine.

— Învățământul care-l putem trage din aceste observațiuni este, că menținerea în universități a elementelor slabe este nu numai inutilă dar și periculoasă. — În general aceste elemente găsesc totdeauna mijlocul ca să obțină o diplomă universitară și constituie elementele periculoase pentru societate.

Cursurile de clinică chirurgicală s'au făcut conform programului câte 4:30 ore pe săptămână. Cursurile au fost făcute Marțea dela 8—9, Mercuria și Vinerea dela 9:39—11.

Marțea făceam un curs ex cathedra și Mercuria și Vinerea expunerea unui caz și operarea lui în fața studenților.

Cele 46 cursuri au fost următoarele:

1. 31 Oct. anul 1922. Anat. chirurgicală a pancreasului.
2. 1 Nov. „ „ Tetania gastrică. Curs și oper.

3. 3 Nov. anul 1922. Cancerul. Demonstrații clinice.
 4. 7 " " " Anatomia pancreasului (urmare).
 5. 10 " " " Tetanos, flebită, varice. Dem. clinice.
 6. 14 " " " Fizic. patologia pancreasului.
 7. 15 " " " Laminectomia. Curs și oper.
 8. 17 " " " Sarcoame. Dem. clinice.
 9. 22 " " " Hipertropia prostatei. Curs și oper.
 10. 24 " " " Hidrocelul și Eventrația. Dem. clinice.
 11. 28 " " " Traumatismele pancreasului și fistulele.
 12. 29 " " " Despre hernii în genere. Curs și oper.
 1 Dec. " " Curs suspendat — serbare națională.
 13. 5 " " " Pancreatitele acute.
 Facultatea se închide din cauza turburărilor.
 14. 12 Dec. anul 1922. Pancreatita emoragică.
 15. 13 " " " Despre gangrene. Curs și oper.
 16. 20 " " " Epiteliomul penisului. Curs și oper.
 Facultatea se închide din cauza turburărilor.
 17. 30 Ian. anul 1923. Pancreatita gangrenoasă.
 18. 31 " " " Chirurgia gastrică. Curs și oper.
 Facultatea închisă din cauza turburărilor.
 19. 17 Apr. anul 1923. Litiaza și chistele pancreasului.
 20. 18 " " " Epiteliomul burzei inf. Curs și oper.
 21. 20 " " " Gușa. Curs și oper.
 22. 24 " " " Tuberculoza, sifilisul și tumorile pancreasului
 23. 25 " " " Prostatectomie în doi timpi. Curs și oper.
 24. 27 " " " Chist hidatic ficat. Curs și oper.
 Cursuri suspendate din cauza turburărilor.
 25. 8 Mai anul 1923. Anatomia splinei. Curs.
 26. 9 " " " Fracturile complicate ale femurului.
 27. 10 " " " Varicele membrului inf. Curs și oper.
 28. 15 " " " Demonstrații Clinice.
 29. 16 " " " Tuberculoza urinară.
 30. 18 " " " Fizio-patologia splinei. Curs.
 31. 22 " " " Contuziunile splinei. Curs.
 32. 25 " " " Plăgile, erniile și contuziile splinei.
 Cursurile se închid.

*Cursuri complimentare pentru complectarea anului școlar 1922/23
 făcute dela 1 Oct.—15 Noemvrie 1923.*

33. 11 Oct. anul 1923. Tuberculoza, sifilisul și abcesul splinei.
 34. 16 " " " chiste neparazitare. Tumori ale splinei.

35.	17 Oct.	anul 1923.	Ernia ombilicală. Curs și oper.
36.	19	" "	Apendicita cronică. Curs și oper.
37.	23	" "	Leucemiile, Boala lui Banti. Icter hemolitic
38.	24	" "	Prostatectomia. Curs și oper.
39.	26	" "	Tuberculoza rinichiului Dr. Țeposu
40.	30	" "	Calculoza rinichiului Dr. Țeposu.
41.	31	" "	Traumatismele și stricturile uretrei Dr. Țeposu
42.	2 Nov.	" "	Neoplasmelor rinichiului Dr. Țeposu
43.	6	" "	Infecțiile renale nespecifice Dr. Țeposu.
44.	7	" "	Gușa. Dr. Câmpeanu.
45.	9	" "	Miohisteropexia. Curs și oper.
46.	13	" "	Chirurgia simpaticului.

După aceasta anul școla 1922/23 este închis și încep axamenelor cari continuă până la luarea vacanței pentru sărbătorile Crăciunului.

Cursuri de perfecționare pentru medici.

În cursul Junei Iunie 1923, facultatea a organizat o serie de cursuri de perfecționare pentru medici.

Eu am făcut următoarele cursuri:

- I. 11 Iunie 1923. Formele clinice ale apendicitei.
- II. 14 " 1923. Tratamentul chirurgical al apendicitelor.
- III. 19 " 1923. Ulcerul stomacului, simptome și forme clinice.
- IV. 21 " 1923. Tratamentul chirurgical al ulcerului gastric.
- V. 23 " 1923. Tuberculozele chirurgicale.
- VI. 27 " 1923. Tratamentul tuberculozelor chirurgicale.

Aceste cursuri au fost urmate de vre-o 30 de medici și au avut un succes desăvârșit.

Publicațiuni:

Personal am publicat în cursul acestui an trei articole în Clujul medical și anume:

1. Metrita sifilitică.
2. Formele clinice ale ulcerului gastric.
3. Tumorile glandei carotide.

Dr. L. Câmpeanu, șef de lucrări, a publicat un studiu foarte interesant, intitulat:

Problema gușei și cretinismului în România.

Comunicări:

Personal, precum și de colegii din clinică, s'au făcut numeroase comunicări la Societatea Științelor Medicale din Cluj, la Societatea anatomică, precum și la societatea studenților în medicină.

Activitatea spitalicească.

Clinica a căutat să-și desvolte și să-și amplifice activitatea sa. Această activitate se expune pe larg în raportul anual al clinicei. De remarcat o afluență din ce în ce mai crescândă a bolnavilor, din punctele cele mai depărtate ale țării.

Insuficiența fondurilor.

Deși clinica chirurgicală este una din cele mai mari și mai aglomerate, totuși subvenția sa bugetară este proporțional cu mult mai mică decât a celorlalte. Nu vrem să analizăm cauzele acestei anomalii, dar o menționăm.

Să sperăm, că o mai bună pricepere a scopului învățământului superior și o mai chibzuită repartiție vor îndrepta starea actuală.

Profesor: Iacobovici

Activitatea didactică a Clinicii medicale din Cluj pe anul 1922/23.

de prof. I. Hațieganu.

Activitatea didactică a Clinicii medicale din Cluj a constat pe deoparte din cursuri teoretice de clinică medicală și semiologie medicală, pe de altă parte din stagiu făcut cu studenții în saloanele bolnavilor.

A. *Cursurile de clinică medicală* — 5 ore pe săptămână — au fost ținute de DI Prof. I. Hațieganu cu studenții anului IV și V.

Aceste cursuri teoretice au fost totdeauna bogat ilustrate de cazuri clinice și au fost precedate de vizite 30—40' (7 3/4—8 1/4—8, 25') la patul bolnavului, pentru a obișnui pe studenți să observe evoluția unei maladii și pentru a-i face să între în amănunte de terapie practică

Cursurile ținute au fost următoarele:

- 1922
1. 1/XI. Importanța constituției și anomaliilor de dezvoltare în medicină internă (lecțiuni de deschidere).
  2. 3/XI. Sindromul insuficienței hepatice (2 cazuri).
  3. 4/XI. Chist hidatic al ficatului (1 caz).
  4. 7/XI. Endocardită lentă (5 cazuri).
  - 5—6. 8/XI. Despre endocardită în general: a) benignă, b) malignă, c) subacută.
  7. 11/XI. Insuficiența mitrală (2 cazuri) și insuficiența aortică (2 cazuri).
  8. 14/XI. Icterul hemolitic (1 caz).

9. 15/XI. Concepția și patogenia icterului hemolitic.
10. 17/XI. Leziunile cardiace congenitale (clasificate) un caz de stenoză pulmonară.
11. 18/XI. Simptomatologia leziunilor cardiace congenitale.
12. 22/XI. Stenoză și boală mitrală (2 cazuri).
13. 24/XI. Stenoză aortică. Leziuni cardiace combinate (1 caz).
14. 25/XI. Ciroza cardiacă (3 cazuri).
15. 28/XI. Sindromul astmului (2 cazuri).
16. 29/XI. Diagnosticul astmului.
17. 2/XII. Tratamentul astmului.
18. 5/XII. Cazuri de cancer rectal.
19. 6/XII. Cancerul intestinal (1 caz).
20. 14/XII. Cancerul stomacal (3 cazuri).
21. 16/XII. Cazuri de sindrom hemoragipar (Leucemie acută, trombocitopenie).
1923. 22. 24/I. Considerațiuni asupra tetanusului (2 cazuri).
23. 30/I. Leucoza cronică (1 caz de mieloză leucemică cronică),
24. 31/I. Evoluția, diagnosticul și prognosticul mielezei (1 caz de limfadenoză leucemică cronică).
25. 17/II. Sindromul hemoragipar (3 cazuri).
26. 18/VI. Sindromul hemoragipar, etiologie, simptomatologie.
27. 20/IV. Sindromul hemoragipar terapia și patogenia.
28. 24/IV. Afecțiunile miocardului (3 cazuri).
29. 27/IV. Sindromul insuficienței cardiace (2 cazuri).
30. 28/IV. Considerațiuni asupra sindromului de insuficiență a cordului stâng (1 caz).
31. 4/V. Aortitele (4 cazuri).
32. 8/V. Tratamentul aortitelor, sifilisul gastric.
- 33—34. 9/V. Pericarditele (2 cazuri).
35. 12/V. Accidente cardiace în sarcină (2 cazuri).
36. 15/V. Cirozele hepatice (3 cazuri).
37. 16/V. Cirozele hepatice.
38. 18/V. Cirozele hepatice.

Cursuri de complectare:

1. 3/X. Stenoză pilorică (3 cazuri).
2. 5/X. Ulcerul duodenal (3 cazuri).
3. 6/X. Ulcerul duodenal (1 caz de ulcer duodenal, 2 cazuri de stenoză pilorică, 1 caz de pericardită bacilară).

4. 9/X. Broșiectazie (1 caz de dilatație bronșică).
5. 10/X. Broșiectazie (4 cazuri de anemie).
6. 12/X. Sindromul anemic. Diagnosticul și clasificarea anemiilor, 1 caz de *anemie în aortită sifilitică*, 1 caz de ulcer jejunal perforat în cavitate închisă.
7. 16/X. Anemia pernicioasă (1 caz de anemie p.).
8. 17/X. Cloroza (1 caz de cloroză).
9. 19/X. Patogenia ulcerului gastric.
10. 20/X. Ulcerul gastric (3 cazuri).
11. 23/X. Afecțiunile neuropatice ale esofagului (1 caz).
12. 24/X. Afecțiunile neuropatice ale esofagului (1 caz).
13. 30/X. Tratamentul ulcerului stomacal.
14. 2/XI. Sindromul emfizemului (3 cazuri).
15. 26/XI. Sindromul esofagian. Dilatația idiopatică a esofagului (1 caz).
16. 27/XI. Tratamentul complicațiilor ulcerului duodenal.
17. 31/XI. Policlinică: 2 cazuri de astm, 1 caz de endocardită lentă, anemie, hepatomegalie.
18. 2/XI. Despre patogenia emfizemului. 1 caz de mieloză leucemică cronică.
19. 6/XI. Icterul cataral epidemic (2 cazuri icter cataral, 1 caz icter cronic hep.)
20. 7/XI. Icter cataral epidemic (1 caz de torticolis).
21. 9/XI. Despre pneumotorace (1 caz de pneumotorace tuberculos).
22. 10/XI. Tratamentul pneumotoracelui. Policlinică. (1 caz de asistolie pulmonară, 2 cazuri de ascită hepatică la stenoză mitrală, 1 caz de icter în asistolie, 2 cazuri artrită cronică defermantă, 1 caz de ciroză hepatică cu choleperitoneu.
23. 13/XI. Reumatismul poliarticular (2 cazuri reumatism, 2 cazuri pericardită, 1 caz pleurezic, 1 caz reumatism cerebral).
24. 14/XI. Obstrucția choled. Tumorile splinei (1 caz de obstrucție a choledocului, 1 caz de sarcom al splinei).

b) Cursurile de Semiologie Medicală

ținute de dl conferențiar *Dr. Ion Gola*,

3 ore pe săptămână, cu studenții anului III, au fost de asemenea însoțite de demonstrațiuni clinice și au avut următorul program:

- Lecția 1. Importanța semiologiei medicale. Noțiuni generale despre examinarea bolnavului.
- ” 2. *Aparatul respirator*: Noțiuni de anatomie și fiziologie.
- ” 3. Turburări generale, cari survin în legătură cu afecțiunea căilor respiratoare.
- ” 4. Turburări funcționale.
- ” 5. Explorația directă: Inspecția, palpația, mensurația.
- ” 6. Despre percuție în general.
- ” 7. Impărțirea sunetelor de percuție și modul de producere.
- ” 8. Percuția toracelui.
- ” 9. Auscultația: despre auscultație în general. Respirația normală.
- ” 10. Sufluri.
- ” 11. Raluri-frecături.
- ” 12. Bronhofonie. Combinația percuției cu auscultația.
- ” 13. Exerciții practice de auscultație cu auditorii.
- ” 14. Demonstrații de cazuri.
- ” 15. Spută.
- ” 16. *Aparatul circulator*: Noțiuni de anatomie și fiziologie.
- ” 17. Anamneză, simptome generale. Inspecție, palpație.
- ” 18. Percuția: matitatea absolută și relativă în cazuri normale.
- ” 19. Exerciții practice de percuție cu auditorii.
- ” 20. Matitatea cardiacă în cazuri patologice.
- ” 21. Auscultația cordului.
- ” 22. Zgomotele cardiace.
- ” 23. Sufluri.
- ” 24. Sufluri accidentale.
- ” 25. Zgomotele extracardiace.
- ” 26. Auscultația vaselor sanghine.
- ” 27. Pulsul, sfigmografie, sfigmomenometrie.
- ” 28. Despre aritmii.
- ” 29. Simptomatologia specială a boalelor cardiace. Insuficiența valvulară.
- ” 30. Stenoză valvulară și afecțiunile valvulare combinate.
- ” 31. *Semiologia tubului digestiv*. Explorația cavității bucale.
- ” 32. Explorația esofagului
- ” 33. Examenul general al abdomenului.
- ” 34. Explorația gastrică: inspecție, palpație, percuția, auscultație
- ” 35. Examenul funcțiunii și motilității gastrice.
- ” 36. Examenul chimic al conținutului stomacal.

Lecția 37. - Explorația tubului intestinal: inspecția, palpația, percuția auscultația.

- " 38. Examenul macroscopic și chimic al fecalelor.
- " 39. Examenul microscopic al fecalelor.
- " 40. Simptomatologia specială a afecțiunilor tubului intestinal.
- " 41. Exerciții practice cu auditorii.
- " 42. *Explorarea pancreasului*. Noțiuni generale de anatomie și fiziologie; examenul fizic.
- " 43. Examinarea funcțională (tripoliză, amiloliză).
- " 44. *Semiologia ficatului*. Noțiuni anatomice și fiziologice.
- " 45. Inspecția, palpația, percuția și auscultația.
- " 46. Explorația funcțională.
- " 47. Sindromul icterului.
- " 48. Simptomatologia specială a boalelor hepatice.
- " 49. Exerciții practice cu auditorii.
- " 50. *Semiologia splinei*. Noțiuni anatomice și fiziologice.
- " 51. Explorația splinei: inspecția, palpația, percuția.
- " 52. Boalele hepatolienale.
- " 53. *Semiologia aparatului uropoetic*. Noțiuni de anatomie și fiziologie.
- " 54. *Explorația directă a rinichilor și vezicii*.
- " 55. Explorația funcțională.
- " 56. Examinarea urinei: examenul fizic.
- " 57. Analiza chimică a urinei.
- " 58. Analiză microscopică.
- " 59. Simptomatologia specială în afecțiunile renale.
- " 60. Impărțirea afecțiunilor renale (nefrită, nefroză).
- " 61. Exerciții practice cu auditorii.

c) *Stagiul de spital*

a fost făcut de către d-nii asistenți: Dr. Marius Hângănuț, Dr. Augustin Mureșanu și Dr. Iacob Petri și d-nii preparatori: Dr. Emil Pocreanu și Dr. Siiartău cu studenții anului III, IV, V, în ordinea seriilor și în orele stabilite de decanat. Acest stagiu a constat din exerciții de semeiologie și tehnică medicală, fiecare student având bolnavul său, pe care eră dator să-l urmărească de aproape.

Clinica Dermoto-Venerică.

I. *Dermatologie*

Anatomia și fiziologia pielii.

Patologia gen. a pielii.

Dr. V. Cimoca: Contribuțiuni la tratamentul cu untură de pește administrată prin injecțiuni intramusculare. Cluj, méd. 1923.

Afară de lucrările publicate personalul clinicei a făcut un număr de comunicări la Societatea științelor medicale.

Cluj la 20 Nov. 1923.

Prof. D. C. IĂȚARU

d) *Clinica neurologică.*

R A P O R T

asupra cursurilor ținute în anul școlar 1922—23 (împreună cu cursul de completare ținut până la 15 Dec. 1923,) de *profesor I. Minea.*

Semiologie nervoasă generală. Observațiunea neurologică.

Despre emiplegii (la adult, infantilă, afazie motrice, afazie sensorială).

Paraplegii (sifilitică, prin compresiune) un cas de tumoare medulară, un cas de morbul lui Pott dorsal; un cas de siringomielie forma paraplegică; un cas de maladia lui Little).

Claudicațiunea intermitentă, un cas.

Miopatii (un cas de miopatie generalizată, un cas de miopatie pseudoipetrofică, nosografia generală a atrofiilor musculare).

Polinevrită difterică, un cas.

Paralisia facială periferică (2 casuri).

Sîndrome ipofizare (un cas de tumoare a ipofizei ameliorat prin radioterapie, un cas de distrofie adipozogenitală).

Despre tabes (tabesul incipient; un cas de artropatie tabetică; un cas de tabes cu crize gastrice: etiologie, evoluție și forme clinice; anatomie patologică, patogenie și tratament).

Chorea acută (2 casuri).

Scleroză'n plăci (trei casuri).

Un cas de poliomielite anterioară acută la adult.

Toate lecțiunile au fost făcute cu demonstrațiuni clinice, anatomopatologice macro-și microscopice și proecțiuni.

Ultime lucrări publicate de personalul clinicei:

1. I. Minea et V. Papilian. Sur la résistance vitale des cellules nerveuses en chromatolyse expérimentale. C. R. Soc. Biol. T. LXXXVIII, 1923.

2. I. Groza. Insemnătatea reflexului patelar tonic în unele cazuri de choree: Clujul medical, 1923.

e) *Activitatea Institutului de Anatomie descriptivă și topografică în cursul anului școlar 1922—23*

prof. N. Papilian.

În anul școlar 1922—23, cursurile și lucrările practice nu au putut fi regulat ținute din cauza cunoscutei mișcări studențești. Totuși prin faptul că s'a acordat o sesiune de vară pentru complectarea disecției și o sesiune de toamnă pentru complectarea cursului, studenții au putut termina complet disecția (cap, gât, membre, solanchna, creier, organele simțurilor) și lucrările de Anatomie topografică (descoperiri și anatomie pe viu). La cursul de Anatomie descriptivă s'a predat următoarea materie: Osteologia, sistemul nervos central, organele simțurilor, aparatul uro-genital și embriologie. La cursul de Anatomie topografică s'a predat următoarea materie: Capul, gâtul și regiunile herniare.

Lucrările științifice și didactice făcute în acest interval au fost următoarele:

1. Prof. Papilian: Manual practic de disecție. Vol. II.
2. Prof. Papilian: *Tratat de Anatomie descriptivă* Vol. I.
3. Șef de lucrări Dr. Ctn. Velluda: *Manual de Anatomie și Fiziologie elementară pentru agenții sanitari.*
4. Prof. Papilian și Asistent Cruceanu: *Recherches expérimentales sur le réflexe oculocardiaque et oculo-respiratoire (Comptes rendus de la Société de Biologie 1922).*
5. Prof. Ganea și Prof. Papilian: *Venectazii cutanate în tuberculoza copilului (Clujul medical 1923).*
6. Prof. Minea și Prof. Papilian: *Sur la resistance vitale des cellules nerveuses en chromatolyse expérimentale (Comptes rendus de la société de Biologie 1922).*
7. Prof. Papilian și Asistent Cruceanu: *Les voies centripètes des reflexes oculocardiaque et oculo-respiratoire (Comptes rendus de la société de Biologie 1923).*
8. Prof. Papilian și Preparator Soreanu: *Les rapports des aponévroses d'enveloppe des membres superieures et inferieures au niveau du coude (Comptes rendus de la société de Biologie 1923).*
9. Prof. Papilian. *Nouvelles recherches craniométriques sur la tete des Roumains de Transylvanie (Revue de anthropologie 1923).*
10. Prof. Papilian și Asistent Cruceanu: *Influence de la sympathec-*

tomle cervicale double sur les mouvements respiratoires (Journal de physiologie et de pathologie générale 1923)

11. Prof. Papilian și Asistent Cruceanu: Influența simpatectomiei cervicale asupra mișcărilor respiratoare (Clujul medical 1923).

12. Prof. Papilian și Asistent Cruceanu: Cercetări experimentale asupra reflexelor oculo-respiratoare și oculo-cardiace (Clujul medical 1923).

13. Prof. Papilian și Asistent Cruceanu: Căile centri-pete ale reflexelor oculo-cardiace și oculo-respiratoare (Clujul medical 1923).

14. Prof. Papilian și Preparator Simon: cercetări experimentale asupra independenței circulației în lobii ficatului (Clujul medical 1923).

15 Prof. Papilian și Asistent Cruceanu: Cercetări experimentale asupra existenței fibrelor pupilodilatatoare ale trigeminului (Clujul medical 1923).

16 Asistent Cruceanu: Le nerf du grand pectoral (Archives d'Anatomie 1923).

17. Prof. Papilian și Asistent Cruceanu: Le réflexe oculorespiratoire et oculocardiaque après la section du trijumeau (Journal de physiologie et de pathologie generale 1923).

Prof. Dr. Papilian

j. Activitatea didactică a Institutului de Anatomie Patologică din Cluj pe anul 1922—1923.

prof. T. Vasiliu.

Activitatea didactică a Institutului de Anatomie Patologică din Cluj a constat din cursurile teoretice și lucrări practice de macroscopie și microscopie. Cursurile teoretice au fost ținute de dl prof. Titu Vasiliu de 3 ori pe săptămână și erau întotdeauna însoțite de demonstrații de piese microscopice provenite dela autopsie sau din muzeu și de diferite proiecțiuni: planșe, diapozitive unele originale macroscopice și microscopice.

Cursurile ținute au fost următoarele:

1. 30/X. Lecțiune introductivă. Cadrul Anatomiei Patologice. Ce este medicina. Medicină științifică. Patologia generală. Diviziuni Patologie. Boala și afecțiune. Patogeneză, etiologie, cauze externe, cauze interne. Cum trebuie studiată Anatomia Patologică.

2. 1/XI. Generalități despre procesele Patologice. Inflamațiuni în general. Demonstrațiuni asupra inflamațiunilor macroscopic și microscopic.

3. 10/XI. Continuarea la inflamațiuni. Turbări circulatorii, stază, hemoragie, infarct, hiperemie. Demonstrațiuni/de toate cele expuse, macroscopice și microscopice.
4. 10/XI. Tehnica histologică a sângelui în vederea diagnosticului boalelor speciale.
5. 13/XI. Histologia organelor hematopoietice.
6. 15/XI. Boalele sângelui, boale protopatice, deuteropatice, boli idiopatice afecțiuni și boale cadre nozologice. Demonstrație de elemente normale ale sângelui.
7. 17/XI. Simptome simple ale hematiilor, oligocitemie, poichilocitoză, bazofilie, policromatofilie, granulații, corpi Jolly, hiperchromemie, hipochromemie. Demonstrații de plănșe cu toate aceste alterațiuni.
8. 18/XI. Demonstrații de autopsie. Ce este autopsie, condițiile în care trebuie să se facă; tehnica autopsiei; obligativitatea autopsiei. Autopsia cazului: Endocardită ulcerantă, recidivantă, miocardită, splină infestioasă. Considerațiuni asupra endocarditelor ulcerose și vegetante recidivante și lente.
9. 22/XI. Simptome simple ale leucocitelor, leucocitoză, leucopenie, eozinofilie, limfocitoză. Demonstrațiuni de anemii microscopice.
10. 22/XI. Despre anemii. Clasificare hematologică, anemii simple, grave, pernicioase. Sindrome: anemia pernicioasă, cloroză.
11. 24/XI. Leucemia, stări leucemice. — caracteristica hematologică, clasificarea, — a-leucemii.
12. 27/XI. Demonstrația asupra leucemiilor, histologia și hematologia lor.
13. 18/XII. Continuare leucemii; stări pseudoleucemice.
14. 20/XII. Limfogranulomatoză. Boalele splinei.
15. 22/XII. Boalele măduvei osoase. Paraziții sângelui.
16. 16/IV. Aparatul circulator. Introducere, embriologie. Pericardul
17. 17/IV. Continuare: pericardul, miocardul.
18. 20/IV. Continuare: endocardul (inflamații acute și cronice) insuficiențele valvulare.
19. 23/IV. Continuarea aparatului circulator. Artere — degenărări, arterio-scleroză.
20. 25/IV. Continuare: aortite, anevrisme.
21. 27/IV. Vene, limfatice, imflamații, degenărări.

22. 4/V. Aparatul respirator. Introducere, embriologie, anatomie, histologie, anomalii.
23. 7/V. Aparat respirator. Turburări circulatorii, edemul pulmonar, emfizenu.
24. 9/V. Inflamații. Pneumonii.
25. 11/V. Tuberculoză pulmonară. Mecanismul pătrunderii și formării diferitelor forme de tuberculoză. Proecții.
26. 14/V. Continuare la tuberculoză. Formele tuberculozei. Demonstrații de tuberculoză.
27. 16/V. Sifilisul pulmonar. Tumori ale plămânului.
28. 18/V. Oase și mușchi.
29. 21/V. Continuarea la oase și mușchi.
30. 23/V. Elemente de Anatomie Patologică a pielii.

Cursuri de complectare.

Lecciónile teoretice ale cursului de complectare au fost ținute de D-1 Prof. Titu Vasiliu de D-na Dr. Bolintineann El. și de D-1 Dr. Kernbach M. după cum urmează:

Prof. Titu Vasiliu.

1. 3/X. Citirea catalogului, iscălirea indexelor pe semestrul II.
2. 8/X. Apăratul digestiv: stomatite, inflamații, angine, faringite, amigdalite, difterie.
3. 15/X. Continuare la stomatite și angine proecțiuni.
4. 22/X. Esofagul.
5. 29/X. Stomacul. Ulcerul rotund, exulceratio simplex, ulcerațiuni hemoragice, dispepsii, gastrite.
6. 5/XI. Cancerul stomacului.
7. 12/XI. Intestinul subțire și gros.
8. 16/XI. Citire de histologie.
9. 19/XI. Ficatul. Degenerescențe, inflamațiuni.
10. 21/XI. Pancreasul.
11. 23/XI. Chestiuni de inflamație.
12. 26/XI. Continuare la inflamație.
13. 28/XI. Inflamațiuni.
14. 30/XI. Curs de macroscopie.
15. 3/XII. Curs de macroscopie.
16. 5/XII. Hematologie, morfologie, metodele de cercetare.
17. 7/XII. Hematologie, dezvoltare embrionară, simptome hematice, clasificare.
18. 10/XII. Hematologie, anemii.
19. 12/XII. Hematologie, leucemii.

20. 14/XII. Hematologie, stări pseudoleucemice.

D-na Dr. El. Bolintineanu.

21. 5/X. Generalități asupra tumorilor: definiția tumorilor, tumori benigne și maligne, o scurtă menționare a celor mai principale teorii despre patogenia tumorilor.
22. 10/X. Despre tumorile conjunctive benigne.
23. 17/X. Despre tumorile conjunctive maligne.
24. 24/X. Tumori epiteliale benigne.
25. 31/X. Tumori epiteliale maligne.
26. 8/XI. Tumori embrionare, disembrioame, disembrioblastome. Tumori mixte, tumori teratoide.

Dr. Kernbach M.

27. 12/X. Aparatul genito-urinar. Dezvoltarea embriologică, anatomie, histologie. Anomalii, nefrodisplazii.
28. 19/X. Nefrodistrofii.
29. 26/X. Nefrozele.
30. 31/X. Nefrodishemii: arterio-și arteriolo-scleroză.
31. 9/XI. Organe genitale femești.
32. 14/XI. Organe genitale bărbătești.

Lucrările practice au fost făcute de către șeful de lucrări, asistenții și preparatorii Institutului și constau din lucrări de microscopie de 3 ori pe săptămână câte 2 ore și din autopsii odată pe săptămână. Studenții erau împărțiți în 3 serii și fiecare serie în 6 grupe. În primele 2 săptămâni ale semestrului s'au făcut o serie de cursuri teoretice de către Dr. El. Bolintineanu și Dr. Al. Pop și anume:

Dr. El. Bolintineanu:

1. 1/XI. Demonstrații de histologie normală. Aparatul circulator: capilare artere, vene, inimă. Despre structura mușchilor striati și netezi. Aparatul urinar, rinichi, ureter, vezică, uretru. Aparatul respirator trachee, bronchii, plămân.
2. 3/XI. Continuarea demonstrațiilor. Tubul digestiv: esofag, stomac, duoden, jejunul, ileon, colon, rect. Glandele anexe ale tubului digestiv ficat și pancreas. Organe genitale bărbătești și feminine.
3. 6/XI. Exerciții microscopice de histologie normală referitoare la demonstrațiile ținute. (Seria I).
4. 10/XI. Continuare. (Seria II).
5. 11/XI. Continuare. (Seria III).

Dr. Al. Pop.

6. 6/XI. Generalități de tehnică histologică.
7. 10/XI. Despre colorații. Incluziunea la parafină, celoidină, congealație. Colorații cu hemateină-eozină, Scharlach, Van Gieson, Weigert și colorația amiloidului cu violet de metil. (Seria I și III).
8. 11/XI. Continuare (Seria II și IV).
Lucrările practice de histologie.
1. 15/XI. Tehnica luării lamelor de sânge, fixarea lor, colorarea cu hemateină-eozină, cu metoda panoptică a lui Pappenheim. Citirea elementelor normale (Seria I).
2. 17/XI. Continuare (Seria II).
3. 20/XI. Continuare (Seria III).
4. 22/XI. Leucemii. Examinarea lamelor de sânge leucemic. Mieloză leucemică cronică: ficat, ganglion, splina și măduva osoasă. Limfadenoză leucemică cronică: ficat.
5. 24/XI. Continuare (Seria II).
6. 27/XI. Continuare (Seria III).
7. 18/XII. Miocardită acută, miocardită cronică-scleroasă de natură sifilitică, degenerescență gravă, atrofie brună pericardită fibroasă, pericardită tuberculoasă (Seria I).
8. 20/XII. Continuare. (Seria II).
9. 22/XII. Continuare. (Seria III).
10. 16/IV. Endarterită obliterantă, endoflebită, arterioscleroasă sifilis al aortei. (Seria I).
11. 18/IV. Continuare. (Seria II).
12. 20/IV. Continuarea. (Seria III).
13. 23/IV. Infarcte renale, rinichi mare albi, nefroză în intoxicațiune cu sublimat, rinichiu retractat secundar, glomerulită. (Seria I).
14. 25/IV. Continuare. (Sera II).
15. 27/IV. Continuare. (Seria III).
16. 4/V. Aparatul respirator: pneumonie fibrinoasă, tuberculoasă, enfizem, plămân cardiac, bronchopneumonie, bronșita purulentă. (Seria I).
17. 7/V. Continuare. (Seria II).

18. 9/V. Continuare. (Seria II).
19. 11/V. Tubul digestiv: ulcer al stomacului, cancer al stomacului, tuberculoză intestinală, dizenterie. (Seria I).
20. 14/V. Continuare. (Seria II).
21. 16/V. Continuare. (Seria III).
22. 18/V. Abcesă ale ficatului, tuberculoza ficatului, ciroză hipertrofică și atrofică, degenerescență grasă, cancer metastatic plecat dela stomac. (Seria I).
23. 21/V. Continuare. (Seria II).
24. 23/V. Continuare. (Seria III).

Lucrări practice de autopsii s'au făcut în fiecare săptămână de către studenți sub conducerea asistenților și durau 2 ore după care urma o oră de demonstrațiuni macroscopice a cazului autopsiat. Aceste demonstrațiuni erau făcute de Dl. Prof. Vasiliu Titu. În total s'au făcut 15 autopsii.

Lucrări practice de complectare.

1. 1/X. Lucrări practice de histologie (Seria I). Organe genitale feminine: endometrită cronică, resturi placentare, salpingită acută, salpingită cronică, scleroza ovarului, tuberculoza trompei.
2. 3/X. Continuare (Seria II).
3. 5/X. Continuare (Seria III).
4. 8/X. Tumori uterine: fibrom, adeno-miom, cancer bazocelular al colului, adeno-carcinom al fundului uterului, chist-adeno-carcinom alveolar gelatinos al ovarului. Organe genitale bărbătești: tuberculoza testiculului, sifilis al testicolului, adenom al prostatei. (Seria I).
5. 10/X. Continuare (Seria II).
6. 12/X. Continuare (Seria III).
7. 15/X. Meningită purulentă, meningită tuberculoasă, poliomielită, gliom, psamom. (Seria I).
8. 17/X. Continuare (Seria II).
9. 19/X. Continuare (Seria III).
10. 22/X. Gomă sifilitică a gambel, lupus, sifilom primar, tricoftile, degenerescență ceroasă a mușchilor. (Seria I).
11. 24/X. Continuare (Seria II).
12. 26/X. Continuare (Seria III).
13. 29/X. Fibromiom uterin, limpom, mixom, sarcom fuzocelular rotundo-celular, polimorf. (Seria I).

14. 31/X. Continuare (Seria II).
15. 2/XI. Continuare (Seria III).
16. 5/XI. Fibro-adenom al mamelei, cancer simplex al mamelei, angiom al ficatului, cancer pavimentos spino-celular, cancer bazo-celular, adeno-carcinom, al ficatului. (Seria I).
17. 7/XI. Continuare (Seria II).
18. 9/XI. Continuare (Seria III).
19. 12/XI. Repetiția aparatului respirator (Seria I).
20. 14/XI. Continuare (Seria II).
21. 16/XI. Continuare (Seria III).
22. 19/XI. Repetiția aparatului circulator. (Seria I).
23. 21/XI. Continuare. (Seria II).
24. 23/XI. Continuare. (Seria III).
25. 26/XI. Repetiția aparatului renal. (Seria I).
26. 28/XI. Continuare. (Seria II).
27. 30/XI. Continuare. (Seria III).
28. 3/XII. Repetiția organe hematopoietice. (Seria I).
29. 5/XII. Continuare. (Seria II).
30. 7/XII. Continuare. (Seria III).
31. 10/XII. Repetiție examinarea diferitelor lame de sânge leucemic. (Seria I).
32. 12/XII. Continuare. (Seria II).
33. 14/XII. Continuare. (Seria III).

Lucrările practice de autopsie au fost ținute în fiecare sâmbătă de către asistenți ca și în semestrul trecut și au fost urmate de demonstrațiunea macroscopică a cazului autopsiat. Demonstrațiunile au fost făcute de D-I Prof. Titu Vasiliu.

Publicațiunile făcute de personalul Institutului în anul 1923—1924.

Titu Vasiliu. Sângele și Organele Hematopoietice. Tratat de patologie medicală în 525 pagini, 170 figuri și 3 planșe colorate. Editura Universității.

Titu Vasiliu. Limfosarcomatoza, limfogranulomatoză, pseudoleucemie. „Clujul Medical” 1923. pag. 192.

Titu Vasiliu. Sur le corioépithéliome. Bull. Soc. Anat. 1923 No. 4.

Diferite comunicări făcute de asistenți la Societatea Științelor Medicale și Reuniunea Anatomică, rezumate în „Clujul Medical” 1923.

Directorul Inst. de Anat. Pat. : Prof. Dr. Titu Vasiliu

g) Clinica Gynecologică și obstreticală.

Prof. C. Grigoriu

Cursurile anului 1922—23 au început și la această clinică conform ordinului și orarului fixat de consiliul facultății. În program au fost fixate 3 ore de curs pe săptămână și anume în zilele de Marți, Miercuri și Vineri.

Din dorința de a se da cât mai multă extindere învățământului, s'au ținut cursuri, teoretice și practice. În zilele de Marți și Vineri erau cursuri teoretice, cu demonstrații de cazuri, planșe, preparate etc., iar Miercurea era curs practic în sala de facere și la patul bolnavilor prin saloane. Prin aceasta i s'a dat posibilitatea fiecărui student de-a veni în contact cu toate bolnavele tratate în clinică și examinându-le să-și poată da seama însuși de afecțiunile ce le prezentau.

Tot din dorința de-a se da o cât mai bună educație științifică și o însușire cât mai bună a acestor specialități, studenții erau împărțiți în serii de câte 8 și repartizați la fiecare secție și anume la Gynecologie, Obstetrică și Fantom câte o serie. În fiecare zi după masă — câte 2 ore — aceste serii examinau bolnave și făceau exerciții de Fantom ținându-li-se și cursuri practice din partea șefilor acelor secții. Fiecare serie trecea prin toate trei secțiile făcând câte o săptămână stagiu la fiecare în parte.

Pentruca să se dea cât mai mult acces în clinică studenților li-s'a pus la dispoziție o cameră unde puteau să steie și noaptea, pentru a putea fi avizați de îndată ce o gravidă intră în sala de facere ca astfel să-și dea seama practic de datoririle unui doctor cât și a unei moașe în decursul facerei. Fiecare naștere era asistată de un doctor al clinicei și fiecare operație obstetricală era făcută de asistentul secției și doctorul de serviciu la care studenții asemenea erau invitați.

S'au ținut cursuri teoretice de: Obstetrică, Gynecologie și Fantom. La cursurile de Obstetrică cari s'au ținut în primul semestru s'au predat următoarele capitole:

1. Embriologie.
2. Higiena sarcinei.
3. Semiologie obstetricală.
4. Distocțiile sarcinei.
5. Toxemiile gravidice.
6. Influențele sifilisului asupra gravidității.
7. Influențele tuberculozei asupra gravidității și terapeutica.
8. Boalele de cord cu indicații terapeutice și graviditate.

9. Boalele de rinichi și graviditatea.
10. Placenta praevia și indicații terapeutice.
11. Avorturile, clasificările și complicațiunile lor.
12. Lăuzia cu complicațiile ei.
13. Febra puerperală.

În semestrul al doilea s'a predat Gynecologie și Fantom.

Din Gynecologie s'au predat următoarele capitole:

1. Anatomia organelor genitale femeiești.
2. Histologia organelor genitale femeiești.
3. Semiologie Gynecologică.
4. Afecțiunile vulvei.
5. Afecțiunile vaginului.
6. Afecțiunile uterului și anexelor.
7. Tumorile benigne și maligne ale organelor genitale.
8. Considerațiuni asupra operațiunilor gynecologice.

La Fantom s'a vorbit și demonstrat:

1. Instrumentele gynecologice și obstetricale.
2. Mecanismul unei faceri normale.
3. Indicațiile și aplicările Forcepsului.
4. Indicațiile și facerea Versiunilor.
5. Indicațiile și facerea Decapitațiilor.
6. Indicațiile și facerea Cranioclazii și Embriotomie.

La cursul de complectare din anul 1922—23 ținut în toamna anului 1923—24, s'a făcut o repetiție și o complectare a capitolelor începute în anul 1922—23 și neisprăvite din cauza mișcărilor studentești. S'a pus mai mare pond pe cursurile practice și demonstrațiile de bolnave.

Bolnavele prezentate la cursurile teoretice erau examinate de Profesor împreună cu studenții din grupele de Gynecologie și Obstetrică. Asemenea primirea în clinică a bolnavelor se făcea tot de Dl Prof. Dr. Cristea Grigoriu împreună cu studenții unde li se da explicații și se insista asupra diagnosticului.

S'au făcut și operații în fața studenților demonstrându-se tehnica operatorie și intervenții în cazuri de sarcini extrauterine. Piesele dela operații erau demonstrate la curs, studenților precum și prepațelor Anatomice și Histologice în legătură cu ele.

După munca depusă conform programului didactic, teoretico-practic, studenții și-au însușit îndeajuns cunoștințele acestor specialități, dând rezultate satisfăcătoare la examene.

În vara anului 1922 a fost un curs de perfecționare pentru medici, unde s'a vorbit despre următoarele capitole:

1. Cauzele Hemoragiilor și tratamentul lor.
2. Diagnosticul gravidității normale și patologice.
3. Infecția puerperală.
4. Tumori benigne și maligne.

S'au făcut operații în fața Doctorilor, s'au demonstrat cazurile din Clinică, insistându-se mai mult asupra unui caz de osteomalacie.

La clinică funcționează sub Președinția Dlui Prof. Cristea Grigoriu Reuniunea de Obstetrică și Gynecologie, ținând ședință tot la două săptămâni, unde se prezintă cazurile mai importante din clinică și se referă experimentările făcute, discutându-se cu cei prezenți. Rezumatele mai importante se publică în revista „Clujul medical.”

Așa de exemplu :

1. Un caz de Osteomalacie pr. Dr. Dobrotă.
2. Statistica cazurilor de Fistulă vezico-vaginală operate în clinică. Dr. V. Dimitriu.
3. Un caz de chist hidatic al ficatului cu echinocoză peritoneală generalizată. Dr. Ciortea.
4. Un caz de tetanie în cursul gravidității, Dr. C. Mitrea.
5. Un caz de eclampsie, Dr. Ciortea.
6. Cercetări asupra secreției glandei la noi născuți.

Tot la clinică este atașată sub conducerea Dlui Prof. Cristea Grigoriu școala de moașe unde se țin 2 ore de curs pe săptămână cu demonstrații de cazuri. Cursurile se țin pentru elevelor de moașe după capitolele alfătoare în cartea de moașe redactată de Dl Prof. Cristea Grigoriu, în acel an și cari a adus mari servicii, contribuind la educația modernă a artei moșitului. Prin această s'a dat posibilitatea elevelor să cetească românește și să studieze cazurile observate și îngrijite prin serviciile unde erau repartizate, urmărind și cursurile teoretice predate după carte.

Și aici rezultatele obținute la examene au fost foarte satisfăcătoare. Cele mai mari servicii o să facă cartea moașelor de Prof Dr, Cristea Grigoriu moașelor în practică pe teren, când având-o la mână pot să recapituleze toate cazurile mai dubii.

h) R A P O R T

asupra cursurilor și activității științifice a clinicei oftalmologice din Cluj în timpul anului școlar 1922—1923.

Prof. D. Mihail.

Cursul teoretic a constatat în: prezentarea clinică a cât mai numeroși bolnavi cu afecțiuni oculare făcând parte din același grupă

patologică, cu care ocaziune schițam un capitol de patologie oculară în tot complexul său, căutând să arăt starea actuală a fiecărei probleme de patologie oculară pe care o studiam. Aceste lecțiuni teoretice le-am însoțit de prezentări de instrumente și aparate, de prezentări de piese anatomice oculare micro-și macroscopice și le-am ilustrat prin planșe executate în laboratorul de desen al clinicei.

Am insistat cu deosebire în aceste lecțiuni asupra patologiei popoului anterior al ochiului, asupra afecțiunilor generale ale globului și asupra anexelor oculare, acestea fiind grupele de afecțiuni oculare cari trebuiesc cunoscute de orice practician. Am dat o mare importanță capitolelor referitoare la diagnostic, diagnostic diferențial și tratament.

Cursul practic a fost totdeauna făcut de către asistenții ~~mei~~: Dr. Iosif Pușcariu, Dr. Valeriu Mitter, Dr. Virgil Popovici și Dr. Ion Glăvan, sub directa mea supraveghere, spre a stimula astfel personalul didactic ajutător și a-i da posibilitatea să-și valorifice calitățile cerute de învățământ. Studenții au fost împărțiți în grupe egale, cari lucrau simultan, câte 2 ore continue, sub conducerea câte unuia dintre asistenți. Lecțiunile practice au avut ca subiecte de predilecție aplicațiuni la studiul refracției oculare și a patologiei sale, aplicațiuni de terapeutică oculară medicamentoasă și operatorie pe ochi de animale și pe bolnavii clinicei și îndrumarea studenților pentru examinarea clinică a bolnavilor de ochi. Din când în când eu personal am ținut câte o ședință de proiecțiuni electrice, în care făceam să defileze pe ecran: cazuri clinice, piese anatomice micro-și macroscopice, făcând parte din colecția clinicei cât și din atlase, cu care ocaziune recapitulam capitolele de patologie oculară studiate deja în lecțiunile teoretice, pe cari le completam cu noțiuni noi.

Lecțiunile de clinică oftalmologică ținute în cursul semestrului de iarnă al anului 1922—1923 au fost următoarele:

31 Octombrie 1922. Deschiderea cursului. Importanța oftalmologiei în complexul studiilor medicale și legătura sa cu celelalte specialități ale medicinei.

1 Noembrie 1922. Examinarea bolnavilor cu afecțiuni oculare. Anatomia pleoapelor.

7 Noembrie 1922. Patologia pleoapelor. Afecțiunile lor congenitale și traumatice. Prezentări de cazuri clinice: 1 caz de angiom venos al regiunii palpebrale, 1 caz de epicantus.

14 Noembrie 1922. Patologia pleoapelor. Afecțiunile lor traumatice

(emfizemul, plăgile, arsurile, corpii străini) și dermatozele (pustula maligna).

Prezentări de cazuri clinice: 1 caz de ectropion cicatricial după arsură tratat prin blefaroplastie cu grefă liberă și 2 cazuri de pustula maligna palpebrale (unul în faza de escare și altul în cea de cicatrizare.)

15 Noembrie 1922. Patologia pleoapelor. Dermatozele palpebrale (eczema, edemul, zona oftalmică, erizipelul).

Prezentări de cazuri clinice: 1 caz de eczemă palpebrală și 1 caz de edem palpebral recidivant.

16 Noembrie 1922. Lucrări practice referitoare la anatomia macroscopică a ochiului executate pe ochi de bou și la istologia ochiului făcute pe piese istologice ale laboratorului clinice. Examenul clinic al pleoapelor și conjunctivei.

22 Noembrie 1922. Patologia pleoapelor. Afecțiunile marginelor ciliare ale pleoapelor, (blefaritele, orgeoletul, chalazionul).

Prezentări de cazuri clinice: 1 caz de blefarită trahomatoasă și 1 caz de orgeolet.

23 Noembrie 1922. Sedință de lucrări practice, conzistând în proecțiuni electrice, demonstrându-se: anatomia ochiului și afecțiunile palpebrale după diapozitive ale clinice și după atlasele lui Græf și Thomson.

28 Noembrie 1922. Patologia pleoapelor. Afecțiunile marginelor ciliare (distichiaza și trichiaza) și afecțiile motorii (blefarospasmul, entropionul spasmodic).

Prezentări de cazuri clinice: 1 caz de blefarospasm tonic după keratită parenchimotoasă, 1 caz de trichiază trahomatoasă, 1 caz de colobom palpebral traumatic cu entropion și trichiază.

29 Noembrie 1922. Patologia pleoapelor. Afecțiile motorii (lagoftalmia, ptoza). Prezentări de cazuri clinice: 1 caz de gomă orbitară cu edem palpebral și exoftalmia, 1 caz de gomă ulcerată a pleoapei; 1 caz de colobom palpebral după ulcer palpebral, 1 orgeolet.

- 30 Noembrie 1922. Ședință de lucrări practice. Raclajul trahomului și tratamentul chirurgical al unui ectropion.
- 5 Decembrie 1922. Patologia pleoapelor. Neoplaziile.
Anatomia, fiziologia și examinarea clinică a aparatului lacrimal.
Demonstrare clinică: injecția căilor lacrimale.
- 12 Decembrie 1922. Patologia aparatului lacrimal. Afecțiunile glandei lacrimale, afecțiunile aparatului lacrimal excretor (stricturile).
- 13 Decembrie 1922. Patologia aparatului lacrimal. Dacriocistitele, fistulele, calculii lacrimali, neoplaziile lacrimale.
Anatomia și examinarea clinică a conjunctivei.
Prezentări de cazuri clinice: 1) caz de dacriocistită supurată cronică după lupus nasal.
- 14 Decembrie 1922. Ședință de lucrări practice conzistând în proiecțiuni electrice referitor la patologia aparatului lacrimal.
Demonstrație operatorie a extirpării sacului lacrimal la un caz de dacriocistită cronică tuberculosă.
- 20 Decembrie 1922. Patologia conjunctivei. Afecțiunile congenitale și traumatice.
Prezentări de cazuri clinice: 1) caz de conjunctivită blenoragică la adult cu ectropion, 1) caz de oftalmie a noilor născuți, monocular.
- 21 Decembrie 1922. Ședință de lucrări practice. Vizitarea bolnavilor clinicei cu îndrumări pentru examinarea clinică oculară și demonstrațiuni de terapeutică oculară (raclaj, masaj, nitratare, creionaj cu suflatul de cupru, aplicarea pomezilor, sondajul căilor lacrimale).
- 30 Ianuarie 1923. Patologia conjunctivei. Afecțiunile infecțioase (conjunctivita blenoragică).
Prezentări de cazuri clinice: 2) cazuri de oftalmie a nouilor născuți dintre cari unul cu ulcele corneene.
- 31 Ianuarie 1923. Patologia conjunctivei. Afecțiunile infecțioase (conjunctivita acută Weeks).
Prezentări de cazuri clinice: 1) caz de pustule maligna palpebrală incipientă, 1) caz de corp

stăin intraorbital cu ptoză, 1 caz de ruptură palpebrală cu ruptura limbului cornean și inclavarea irisului, 1 caz de conjunctivită blenoreagică la adult.

Dela 1 Octombrie 1924 — 15 Noembrie 1923 am ținut concurs de completare în timpul căruia am tratat următoarele subiecțe:

- 2 Octombrie 1923. Patologia conjunctivei. Catarul primăvăratec. Prezentarea unui caz clinic de catar primăvăratec forma tarsală.
- 3 Octombrie 1923. Patologia corneei. Ulcerul cornean. Prezentări de cazuri clinice: 1 caz de ulcer cornean serpiginos, 1 caz de ulcer cornean flictenular, 3 cazuri de keratite parenchimotoase.
- 4 Octombrie 1923. Ședință de lucrări practice referitoare la refracția oculară.
- 9 Octombrie 1923. Patologia corneei. Ulcerul cornean. Prezentări clinice: 4 cazuri de ulcere corneene serpiginoase, dintre cari: unul central staționar; altul periferic, invadant cu hipopion; unul perforat, cu irido-ciclită și prolaps irian și altul cu panoftalmie.
- 10 Octombrie 1923. Patologia corneei. Tratamentul ulcerelor corneene și al keratitei parenchimotoase. Prezentări clinice: 2 cazuri de keratită parenchimotoasă.
- 11 Octombrie 1923. Ședință de lucrări practice referitoare la refracția oculară.
- 16 Octombrie 1923. Patologia corneei. Complicațiile ulcerului cornean. Prezentări clinice: 3 cazuri de glaucom secundar după leucom aderent și ulcer serpiginos; 1 caz de traumatism ocular prin corn de bou.
- 17 Octombrie 1923. Patologia corneei. Traumatismele. Prezentări clinice: 1 ectropion cicatricial după pustula maligna, 1 herpes palpebral și conjunctival, 2 cazuri de eviscerații ale globului ocular după alcer cornean cu panoftalmie cu administrarea protezei oculare, 1 caz de ruptură corneeană directă prin ramură de copac.
- 18 Octombrie 1923. Ședință de lucrări practice referitoare la refracția oculară.

- 23 Octombrie 1923. Patologia căilor lacrimale. Considerațiuni asupra terapeuticei afecțiunilor căilor lacrimale (incizia punctelor lacrimale, sondajul, expirarea căilor lacrimale, dacrio-asto-rino-stomia).
Prezentări clinice: 1 dacriocistată supurată bilaterală, 1 caz de corpi străini metalici multipli intraocular (în cristaluri și vitros).
- 24 Octombrie 1923. Patologia conjunctivei. Pterigionul.
Prezentări clinice: 1 pterigion și 1 caz de degenerare hialină a corneei.
- 25 Octombrie 1923. Ședință de lucrări practice referitoare la oftalmoscopie.
- 30 Octombrie 1923 Patologia cristalinului. Cataracta și aspectele sale clinice.
Prezentări clinice: 1 cataracta congenitală, 1 cataractă traumatică, 1 cataractă senilă.
- 31 Octombrie 1923. Patologia cristalinului. Tratamentul cataractei (discizia, extracția cu smulgerea capsulei — Manolescu, extracția în toto după metodele Stănculeanu, Smidt, Barraquer).
- 1 Noiembrie 1923. Sedință de lucrări practice cu demonstrațiuni pentru operația cataractei și a glaucomului. Tonometria.
- 6 Noiembrie 1923. Patologia scleroticei. Scleritele și complicațiile lor.
Prezentări clinice: 1 sclerită difuză, 1 caz de sclerocheratila cu irido-ciclicită.
- 7 Noiembrie 1923. Glaucomul și stările glaucomatoase.

În afară de această activitate didactică, prin inițiativa mea s'a înființat la spitalul epidemic al comunei Cluj, o secțiune cu 20 paturi pentru trahomatoși, a cărei conducere a fost încredințată asistenților mei Dr. Iosif Pușcariu șef de lucrări al clinicei și Dr. Pinteș Valeriu preparator.

Tot în cursul acestui an clinica a fost solicitată de către direcția serviciului sanitar să-i dea concurs pentru examinarea și tratarea unor epidemii de trahom cari s'au ivit: în comuna Dedrad, într-o comună din județul Târnava Mică, în comuna Batoș, la brfelinatul din Dej și la azilul de copii din Cluj.

În timpul lunii Iunie 1923, am ținut următoarele *cursuri de perfecționare* medicilor veniți din toate colțurile țării la cursurile organizate de Facultatea noastră de Medicină:

La 11 Iunie 1923: Mijloacele tehnice moderne de diagnostic și tratament în ofthalmologie.

La 15 Iunie 1923: Concepția actuală a trachomului (cu demonstrațiuni clinice de bolnavi, piese anatomo-patologice, planșe, instrumente și operațiuni).

La 26 Iunie 1923: Starea actuală a operațiilor cataractei și glaucomului (urmată de o ședință operatorie demonstrativă).

La 27 Iunie 1923: Mijloace tehnice la îndemâna oricărui practician pentru determinarea afecțiunilor refracției școlare și prescripția ochelarilor.
Tratamentul modern al sifilisului și tuberculozei oculare (toate cu demonstrațiuni practice).

i) Institutul de Fiziologie.

prof. I. Nițescu.

Curs de Fiziologie cu demonstrații în anul școlar 1922/23 precum și cursul de completare.

Generalități. Caracterizarea fenomenelor vitale și noțiuni de fiziologie generală.

Fiziologia specială. Funcții de Nutritiv: Digestia; Absorbția; Respirația; Circulație; Schimburile nutritive: Asimilație; desasimilație; excrețiune; termogeneză; bilanț nutritiv; rația alimentară. Glande cu secreție internă: Tiroidă, paratiroidă; pancreas; gl. suprarenală; hypofiza; epifiză; gl. genitale.

Lucrări practice de Fiziologie și Chimie Fiziologică.

Ședință de 3½ ore:

1. *Titrometrie.* Alcalimetrie acidometrie și clorometrie.

2. *Lucrări asupra hidraților de carbon. Monozaharide și dizaharide.* Reacții de reducere. Dozarea glucozei prin metoda chimică și prin Polarimetru. — *Polizaharide.* Reacțiunea amidonului și glycogenului cu iod. Zaharificarea amidonului prin ferbere cu H Cl sau SO₄H₂. — punerea în evidență a seriei de dextrine amilodextrină, eritodextrină și acrodextrină. Punerea în evidență a zahărului reductor. Acțiunea salivei asupra amidonului. Obținerea unei soluții diluate de salivă și acțiunea ei diastazică, punerea în evidență a grupelor de dextrine și a maltozei.

3. *Lucrări asupra proteinelor.* Reacții de precipitare și denaturare prin agenți fizici și chimici și reacții principale de colorare.

4. *Lucrări asupra grăsimilor.* Solubilitatea. Emulsionarea stabilă și nestabilă. Caracterizarea unei grăsimi neutre sau râncede prin CO_2 , Na_2 . Descompunerea grăsimii prin căldura uscată în acroleină și caracterizarea acesteia prin reducerea Azotatului de Argint. Obținerea acroleinei și din glicerină.

5. *Lucrări asupra laptelui.* Reacția laptelui. Observarea globulelor de grăsime și al fosfatului tricalcic la microscop. Extragerea grăsimii prin eter după alcanizare. Precipitarea cazeinogenului cu Cl Na saturat și cuagulara lui sub influența chimozinei. Precipitarea cazeinei din lapte cu acizi (acetic, lactic,) și separarea lactoserului. Separarea proteinelor-lactoglobulină și lactoalbumina, din lactoser cu SO_4 , Mg și $\text{SO}_4(\text{NH}_4)_2$ și punerea în evidență a lor printr'una din reacțiile de colorare. Punerea în evidență a lactozei din lactoser prin reacția Trommer. Cuagulara laptelui. Rolul chimozinei și al sărurilor de Ca . Caracterizarea peroxidazelor din lapte cu amidon, iod și apă oxigenată și a oxidazelor din cartofi cu tinctura proaspătă de gualac.

6. *Lucrări asupra sucului gastric.* Dozarea acidității. Punerea în evidență a H Cl liber, reacția Günzburg. Punerea în evidență a acidului lactic, reacția Uffelmann. Separarea produșilor de digestie gastrică: acidalbumine, albumoze primare și secundare și peptone. Redisolvarea și caracterizarea soluțiilor lor prin reacții proprii de precipitare și colorare.

7. *Lucrări asupra bilei.* Acțiunea bilei asupra tensiunii superficiale. Reacția Hay, rolul sărurilor biliare. Punerea în evidență a sărurilor biliare într'o soluție decolorată, reacția Pettenhoffer. Punerea în evidență a pigmentilor biliari prin reacția Gmelin.

8. *Lucrări asupra urinei.* Desitatea urinei. Dozarea acidității urinare. Punerea în evidență a sulfaților minerali și sulfaților conjugați din urină. Dozarea clorurilor, tehnica Ville și Derrien. Dozarea fostaților. (Azotat de Uranil.) Reacția Jaffe pentru creatinină. Reacția murexidei pentru acidul uric. Dozarea ureei prin hipobromid. Produși anormali. Punerea în evidență a albuminei prin reacția Heller și prin precipitare la căldura cu acid acetic. Dozarea albuminei prin reactivul și eprubeta Esbach. Punerea în evidență a glucozei. Prezența acetonei — reacția Legal.

9. *Sângele.* a) *Plazma oxalată.* Modul de a o obține. Cuagulara ei prin Cl_2 , Ca . Izolarea substanțelor proteice din această plasmă: fibrinogen (prin Cl Na saturat), serumglobulina (SO_4 , Mg la saturație) și serumalbumina ($\text{SO}_4(\text{NH}_4)_2$ la saturație). Purificarea fibrinogenului, redisolvarea lui.

Globule roși. Prepararea unei soluții de oxi-hemoglobina prin hemoliză cu apă destilată. Spectroscopia oxihemoglobinei, a hemoglobinei reduse, a methemoglobinei (Fericianura de K), a hematinei acide, (extract în alcool ether acidifiat). Caracterizarea sângelui prin cristale de hemină (Teichmann.) Numărarea globulelor roși. Hematimetru Thomas-Zeiss. Numărarea leucocitelor. Dozarea hemoglobinei cu Hemometrul lui Fleischl.

• *10. Metoda grafică.* A) Cronostilografia directă. Suprafața de înscriere, cilindrul înregistrator Marey și Zuntz, penița de înscriere pârghi de gradul al III-lea, amplificarea limitele ei. B) Cronostilografia indirectă: a transmisiunii prin aer, aparat explorator cardiograf, pneumograf etc. și tambur înscrisitor (Marey); b) transmisiune prin lichid înscrierea presiunii arteriale cu manometrul cu mercur. C) Înscrisirea timpului — cronograful Jaquet. D) Aplicarea electricității în Fiziologie. Excitanți electrici: curent galvanic (pile, acumulatori), curent întrerupt (bobina de inducție). Semnal electro-magnetic. Cheia cu mercur. (Ludwig). Cheia cu pârghie. Comutator cu mercur (Ludwig, Pohl). Cronograf electromagnetic. Diapazon. Electrozi impolarizabili. Ace pile termoelectrice etc.

11. Artere. Sfigmografie. Sfigmograful lui Marey și Dudgeon. Sfigmograma. Măsurarea tensiunii arteriale. Sfigmomanometrul lui Riva-Rocci. Observarea circulației în capilare limba și membrana interdigitală la broască.

12. Inima. Înscrisirea pulsațiilor inimii de broască în organism. Exitarea pneumogastricului la broasca și observarea efectului. Demonstrarea excitabilității ritmice a inimii cu pensa cardiografă Marey — extrasistola și repaos compensator.

13. Respirația. Spirometrie. Demonstrarea capacității pulmonare. Pneumografie. Pneumograful lui Marey și al lui D'Arsonval. Analiza pneumogramei.

14. Muschi. Înscrisirea unei secuse musculare striate cu miograful Marey — miogramă. Înscrisirea unui tetanos muscular incomplet și complet. Înscrisirea oboselei musculare la broască și la om — ergograf Dubois. Măsurarea forței musculare, dinamometrie. Prepararea labei galvanoscopice. Înscrisirea unei secuse musculare netede pe stomacul de broască.

15. Sistemul nervos periferic. Excitația mecanică, chimică, electrică a sciaticului dela broască. Demonstrarea electrotonusului pe sciaticul de broască.

16. Organe de simțuri. Măsurarea acuității tactile. Estesimetrie.

Demonstrarea acuității olfactice. Olfactometrul lui Zwardemacker. Distrugerea urechei interne la broască și observarea fenomenelor consecutive la înot. Demonstrarea acomodăției la om prin Phakoscop, (imaginele Purkinje).

17. *Centi nervoși*. Descoperirea și excitarea rădăcinilor spinale la broască. Excitarea și efectele distrugerii măduvei la broască. Descoperirea și excitația cu bobina de inducție a lobilor optici dela broască. Descoperirea și excitarea hemisferelor la broască cu Cl Na. Extirparea hemisferelor și observarea fenomenelor consecutive.

Director: *Dr. I. Nițescu*.

j) RAPORT

asupra activității Institutului medico-legal, pe anul 1922/23.

prof. N. Minovici.

Cursul de Medicină Legală este format din cursuri teoretice și practice.

I. Cursul teoretic a fost făcut de Dl Prof. Dr. N. Minovici tratându-se următoarele chestiuni: identitatea, studiul urmelor, impresiunilor și a petelor; examenul cadavrelor; autopsia medico-legală; raportul medico-legal; răniri și loviri; spânzurarea.

Dl Dr. M. Kernbach, șef de lucrări a mai tratat despre: moarte, clasificarea morței și moartea subită; pruncucidere.

II. Lucrările practice au fost făcute de Șeful de lucrări, Asistentul și Preparatorul. Studenții au fost împărțiți în 4 serii. Lucrările au fost făcute asupra petelor, impresiunilor (pete de sânge, spermă, meconiu, lapte, peri, materii fecale).

III. Lucrările științifice începute în acest an nu au putut fi terminate. Dl Dr. M. Kernbach a făcut diferite comunicări la Societatea Științelor Medicale și la Reuniunea Anatomică apărute în Clujul Medical.

p. Director: *Dr. M. Kernbach*.

l). RAPORT

cu privire la activitatea didactică și științifică desfășurată în Institutul de Patologie g.-lă și experimentală în cursul anului școlar 1922/23.

prof. Dr. M. A. Botez.

În anul școlar 1922/23 trecând ca profesor titular dela catedra de Igienă — la care funcționasem ca profesor agregat — la catedra de Patologie g.-lă și experimentală am căutat în primul rând să organizez cursul de Patologie g.-lă și experimentală.

Dorința mea era ca organizându-l să-i asigur și posibilitatea de a fi demonstrat practic după cum ani la rând am făcut acelaș lucru pentru Igienă și Bacteriologie.

În condițiunile, în care am găsit însă Institutul de Patologie generală și experimentală, nu ni-a fost cu puțință de cât să asigur în acest an școla cursul teoric în conformitate cu orașul stabilit. Rămâne pentru viitorii ani școlari să transform, să adopt și să înzestrez Institutul în vederea lucrărilor practice și de demonstrație.

De altfel această operă s'a și început chiar în cursul anului 1923 prin lucrările de amenajare a unei săli de lucrări practice pentru aproximativ 80 studenți utilizând în acest scop întreg etajul al II-lea al Institutului.

Prin faptul, că în compunerea sălii intră și coridorul întregului etaj s'a asigurat sălii lumina din două părți și puțința de a avea un dublu rând de mese de lucru. Această modalitate de menajare a fost îmbrățișată cu căldură de colegii Thomas și Galeșescu pentru sălilelor de lucrări practice.

Pe lângă amenajarea sălii practice să nu uităm și lucrările începute pentru amenajarea și instalarea laboratoarelor pentru titularul catedrei și personalul său auxiliar.

S'ar putea deci spune, că Institutul de patologie g.-lă are un număr de puncte sigure câștigate în vederea lucrărilor practice și de demonstrație.

În afară de asigurarea cursului de Patologie generală și experimentală am continuat a asigura cursul și lucrările practice de Bacteriologie¹⁾ folosind în acest scop sala de lucrări practice și materialul Institutului de Igienă, elemente prețioase puse la dispoziția facultății și a mea de colegul I. Moldovan, titularul catedrei de Igienă.

În cursul acestui an școlar am făcut revizorilor școlari din Ardeal, Banat etc. în lunile Noemvrie și Decemvrie 1922 o serie de 12 lecții privitoare la Patologia copilului în vrâsta de școală.

În sfârșit, cum de Institutul de Patologie generală și experimentală ținea și secția antirabică din punct de vedere de conducere tehnică și de personal am căutat să asigur funcționarea acestei secții în condițiuni cât mai bune.

Cum însă — pe de-o parte — administrarea vaccinului Antirabic și spitalizarea persoanelor, care urmau tratamentul antirabic nu puteau fi chestiuni de învățământ propriu zis, iar pe de altă parte — Uni-

¹⁾ Existența cursului și lucrărilor practice de Bacteriologie a fost asigurată de mine până în prezent — timp de 3 ani.

versitatea având nevoie de a instala catedre existente însă fără local; s'a început în chiar cursul acestui an școlar degajarea Institutului de Patologie (Pasteur) de secția antirabică atât din punct de vedere administrativ cât și din punct de vedere de local trecându-ne dela 1 April 1923 această secție la Ministerul Sănătății publice și rămânând Institut de Patologie glă numai obligația preparării vaccinului antirabic.

În legătură cu această degajare merită să fie menționat faptul, că Institutul Pasteur a putut obține disponibilități de încăperi pentru a instala în 2 etaje ale unei aripi Instit. de Istologie și afecta al 3-lea etaj al aceleiași aripi sălii de lucrări practice de Biochimie.

Iată acum și cursurile și lucrările practice, pe cari le-am făcut și condus în cursul acestui an școlar cu toate întreruperile determinate de mișcările studențești.

I. Patologie generală și experimentală.

(anul al III-lea).

1922. 1. 3/XI*) Obiectul Patologiei generale și experimentale. Importanța acestei discipline pentru învățământul și profesiunea medicală. Boala, afecțiunea, etiologia, patogeneza, diagnostic, terapeutică, pronostic.
1922. 2. 7/XI. Rolul apei și clorurii de sodiu în Patologie.
- " 3. 10/XI. Fosfații din punct de vedere patologic.
- " 4. 14/XI. Grăsimile din punct de vedere patologic.
- " 5. 17/XI. Glucoza din punct de vedere patologic.
- " 6. 21/XI. Sărbătoare legală.
- " 7. 24/XI. Albuminele din punct de vedere patologic.
- " 8. 28/XI. Diatezele Atritismul.
- " 9. 1/XII. Sărbătoare națională.
- " 10. 5/XII. Autointoxicații. Insuf. epatică.
- " 11. 8/XII. Facultatea închisă.
- " 12. 12/XII. Icterele.
- " 13. 19/XII. Sărbătoare legală.
- " 14. 22/XII. Universitatea închisă.
1923. 15. 30/I. Autointoxicațiunile de origine penală, (pe la 30/I. 17/IV 1922 cursurile întrerupte prin mișcările studențești).
- " 16. 17/IV. Uremia.
- " 17. 20/IV. Explorația funcțională a rinichiului Anuria.
- " 18. 24/IV. Poliuria.

*) La 31/X semnarea caetelor de cursu I.

- 1923 19. 27/IV. Albuminuria. Privire de încheiere asupra insuficienței renal. (27/IV — 8/V. — Cursurile întrerupte pentru aceleași motive ca și mai sus).
- " 20. 8/V. Rolul ipofizei — suprarenalelor și tiroidei față de fenomenele de autointoxicație.
- " 21. 11/V. Boalele infecțioase. (Infecțiune. Ag. infecțioși).
- " 22. 15/V. Paraziți animal.
- " 23. 18/V. Paraziți animal (protó-sporozoase).
- " 24. 22/V. Paraziți vegetali. Fungi, bacterii.
- " 25. 25/V. Reacțiunile diverselor elemente celulare și țesuturilor față de un agent infecțios.
- " 26. 29/V. Inflamația. Concepția actuală a inflamației. Cauze, aspecte, cosecințe. (Cursurile de complectare).
- " 27. 5/X. Imunitate, fagocitoza, leucocitoza.
- " 28. 9/X. Reacțiunea diverselor organe în procesul de imunitate.
- " 29. 16/X. Reacțiunile umorale în imunitate (bacteriolizine, opsonine, bacteriotropine).
- " 30. 19/X. Citolizinele, emolizinele, react. Bordet, Gengou.
- " 31. 23/X. Aglutinine. React. de aglutinare, para și coaglutinare.
- " 32. 26/X. Precipitiunile. Autitoxinele.
- " 33. 30/X. Imunitatea (vedere glă, diversele concepții).
- " 34. 2/XI. Seroterapie. Vaccinoterapie. Bacterioterapie.
- " 35. 6/XI. Anafilaxia.
- " 36. 6/XI. Febra.
- II. Introducere la studiul Patologiei generale.
(Noțiuni).
(Anul al II-lea).
1922. 1. 8/XI. 1) Serbătoarea legală.
(cu exemplificări).
- " 2. 15/XI. Boala, efectiunea, sintomatologia, diagnostic, terapie.
- " 3. 22/XI. Mijloacele de investigație medicală în trecut și prezent.
- " 4. 29/XI. Boala și frontierele ei. Starea normală și starea patologică. Formele frustrate.
- " 5. 6/XII. Cursul suspendat (odată cu suspendarea oficială a cursurilor din cauza mișcărilor studențești).
- " 6. 13/XII. Agenții mecanici ca factori de boală.
- " 7. 20/XII. Agenții fizici (căldură, frig etc).
- " 8. 21/XII. Agenții, (lumină, electricitate etc.) și Ag. chimici ca factori de boală.

1) La 1/XI. Semnarea caetelor de cursuri.

III. Cursul și lucrurile practice de Bacteriologie.

1. 31/X. 1922. Semnarea caetelor de cursuri.
2. $\frac{21|XI}{S. I}$ $\frac{7|XI}{S. II}$ $\frac{9|XI}{S. III}$ /1922. Bacteriologia (def. obiect). Bacteriile. Morfologia lor. Picătura suspendată. Colorația simplă a unui amestec microbial.
3. $\frac{14|XI}{S. I}$ $\frac{16|XI}{S. II}$ $\frac{21|XI}{Serb. leg.}$ $\frac{23|XI}{S. III}$ Metoda de colorație Gram. Aplicația ei la examenul amestecurilor microbiene și produse patologice (spută-puroi).
4. $\frac{20|XI}{S. I}$ $\frac{30|XI}{S. II}$ $\frac{5|XII}{S. III}$ Curățirea, sterilizarea sticlăriei. Prepararea bulionului și agarulul. Oala lui Koch. Autoclavul.
5. $\frac{7|XII}{facult. închisă}$ $\frac{12|XII}{S. I|II}$ $\frac{14|XII}{S. III}$ Insemințări, culturi, emoculturi, izolări, inoculări, termostatul.
6. $\frac{19|XII}{Serb. leg.}$ $\frac{21|XII}{S. I}$ $\frac{30|I}{S. II}$ $\frac{1|II}{S. III}$ $\frac{22|XII}{univ. închisă}$ B. tific. B. coli. Morfologie. Determinări morbide. Reacțiuni de diferențiere. Emocultura.
7. $\frac{17|IV}{S. I}$ $\frac{19|IV}{S. II}$ $\frac{24|IV}{S. III}$ Izolarea b. tific din fecale, uzinei. Identificarea b. tific (mediul Drigalski, Endo). Aglutinarea etc.
8. $\frac{26|IV}{S. I}$ $\frac{8|V}{S. II}$ $\frac{10|V}{S. III}$ B. paratifici A. B. Morfologie diferențiere. Izolare. Determ. patologice.
9. $\frac{15|V}{S. I}$ $\frac{22|V}{S. II}$ $\frac{24|V}{S. III}$ B. Dizenteriei și b. pseudodizenteriei.
10. $\frac{29|V}{S. I. \frac{1}{3}/II}$ $\frac{31|V}{S. III \frac{1}{3}/II}$ Vibriionul holeric.
11. $\frac{9|X}{id.}$ $\frac{11|X}{id.}$ Stafilococul. Streptococul.
12. $\frac{16|X}{id.}$ $\frac{18|X}{id.}$ Pneumococul. Gonococul. Meningococul.
13. $\frac{23|X}{id.}$ $\frac{25|X}{id.}$ B. Löffler. B. Koch.
14. $\frac{30|X}{id.}$ $\frac{1|XI}{id.}$ B. Antraxului. C. Simtomatic. B. tetanosului. (Anaerobi în general).
15. $\frac{6|XI}{id.}$ $\frac{8|XI}{id.}$ B. pertei. Grupul b. sept. emoragice. Spirilli. Asoc. fuso-spirilară.
16. $\frac{31|XI}{id.}$ $\frac{15|XI}{id.}$ Sp. pallida. Ematozoarul lui Laveran.

m) Institutul de Istologie.

Ca răspuns la adresa Dtră Nr. 1463 din 8 Aprilie 1924, am onoare a. Vă comunica, că deoarece laboratorul de Istologie nu s'a putut muta în localul propriu, decât foarte târziu, nefiind instalat complet nici în luna Ianuarie 1924, iar greva studenților împiedecând foarte mult acti-

vitătea didactică, a făcut, ca cursurile și lucrările practice, să fie foarte restrânse.

Natural, că voi indica aci numai cursurile și lucrările practice făcute în semestrul al II-lea al anului școlar 1922/23 precum și cursurile și lucrările de completare, ținute cu studenții anului I până la 15 Decembrie 1923, când s'a terminat cursul de completare.

Catedra de Istologie, deslipindu-se numai în luna Ianuarie 1923, dela Facultatea de Științe, urmează, că mare parte din materie, a fost făcută acolo de Dl prof. I. Scriban, suplinitorul până la aceea dată al ~~catedrei~~ de Istologie (Medicină).

În semestrul al II-lea cât și în toamna anului 1923, s'au putut face cursuri demonstrate, pe cât ne-a fost posibil cu numeroase planșe murale, iar lucrările practice, neavând la dispoziție o sală de lucrări, au fost înlocuite mai mult prin demonstrațiuni pe preparate pregătite de asistenții noștri.

Cursurilor și mai ales demonstrațiilor practice, cari joacă un rol important în înțelegerea părții teoretice și cari sunt de o reală valoare pentru cultura studenților în medicină, nu li s'au putut da toată amploarea cerută, din mai sus arătatele motive; totuși în acest răstimp (de 38 lecțiuni) sau putut face următoarele prelegeri și lucrări practice:

Vederi generale asupra morfologiei și istofiziologiei glandelor și anume:

I. Istoricul glandelor

II. Clasificația anatomică:

a) după numărul celulelor:

1. glande unicelulare
2. glande multicelulare

b) după prezența sau absența canalelor excretorii:

1. glande unicelulare
2. glande multicelulare

V. Ciclu secretorii și caracterele celulei glandulare.

Procesul istofiziologic al secrețiunii

Caracterele structurale ale celulelor glandulare

Produsele de secreție glandulară:

- a) glande seroase
- b) " mucoase
- c) " apoase.

Mecanismul secreției:

- a) glândele merocrine
- b) „ holocrine.

VI. Raportul glandelor și elementelor de vecinătate.

VII. Desvoltarea glandelor.

VIII. Raport între epitelialul de înveliș și epitelialul glandular.

Glande salivare:

I. glande seroase:

- a) acinii
- b) celule seroase
- c) celule centroacinoase
- d) lumenul
- e) căile de excreție
- f) vase, nervi
- g) Histofiziologia.

II. glande mucoase:

- a) structura
- b) Histofiziologia
  - 1. glande închise
  - 2. „ deschise
- c) după forma cavității secretante:
  - 1. glande tubuloase,
  - 2. glande acinoase, simple, compuse, reticulate, glomerulare,
  - 3. glande mixte.
- d) după felul cum țesutul conjunctiv și vasele se comportă față de elementele epiteliale:
  - 1. glande remaniate
  - 2. glande neremaniate.

II. Clasificația fiziologică:

- a) glande excretorii
- b) glande secretorii, după cum extrag din mediul interior substanțe, pe cari le elimină fără a le modifica, sau elaborează pe de-a-tregul un produs, care nu există în organism dar pe care îl utilizează. Acest produs de secreție e eliminat înafară și avem glande cu secreție externă; sau produsul trece în sânge ori limfă: glande cu secreție internă; sau poate fi mixtă și aci o parte a secreției trece în sânge o altă (restul) se elimină.

Acest produs de secreție poate fi eliminat înafară: secreție excrementițială; sau reluat de organism: secreție recrementițială.

III. Clasificația embriologică.

Glande ectodermice   Glande mesodermice
      "   endodermice.

IV. Structura istofiziologică a celulei glandulare.

III. Glande mixte:

a) tubi seroși	e) celule mucoase
b) lumenul	f) celule centroacinoase
c) tubi mixti	g) căile de excreție
d) celule seroase	h) istofiziologia

Glande apoase

cavitate secretantă	c) canale excretoare
a) celule mioepiteliale	Histofiziologia.
b) celule secretante	

Glande sebacee

Morfologia	canal excretor
structură	anexele glandei
acini	Desvoltarea glandei sebacee

Glande sudoripare

Morfologie	anexele glandei sudoripare
structură	Histofiziologia glandei sudoripare
glomerul	Desvoltarea glandei sudoripare.
canal și traecte excretoare	

Glanda mamară

Mamela în lactație	Țesătura mamelei

Structura mamelei

1. Acini	Desvoltarea mamelei
2. Canalele excretoare	Evoluția mamelei
Histofiziologia — laptele	

Pielea.

I. Caracter generale

Originea epidermei și modul de dezvoltare.

Culoarea pielii.

II. Structura

- a) Hypoderm;

b) Corion ;

c) Corpii papilari.

Țesutul elastic, fibre musculare netede, țesut adipos.

Epiderm

Strat bazal,

Strat poliedric Malpighi,

Strat granulos,

Strat lucid,

Strat cornos,

Strat disjunct.

Teoriile moderne și anume: istochimice ale eleidinei, pigmentului și keratohyalinei. Explicarea mecanică a tonofibrilelor, elemente libere intraepidermice.

Structura pielii din diferite regiuni: cap, talpă, axilă, vase limfatice și nervi.

Terminații nervoase în epiderm.

Corpusculii Vater — Paccini ;

„ Ruffini ;

în derm Golgi — Mazzoni ;

în corpii papilari Meisoner ;

epiderm și corpii papilari formațiile

Epiderm terminații sau origini libere.

Anexele pielii.

Glande sebacee.

Vase limfatice și nervii acestor glande.

a) glande Moll

„ axilare

„ ceruminoase

„ sebacee

Desvoltarea acestor glande

Desvoltarea pielii

a) epidermului

b) dermului

c) relații între derm și epiderm.

Unghia.

Structura morfologică a unghiei: dermul subungueal, ectodermul ungueal mantaua unghiei.

Modul de continuare al unghiei cu dermul și epidermul. Vasele și nervii.

Desvoltarea unghiei.

Părul

Structura părului

I. Părul propriu zis

1. măduva
  2. substanța fundamentală corticală papilele
- Structura foliculului pilos. Epidermicula
Anexele părului
Mușchii erectori

II. Teaca epitelială internă sau mantaua.

Epidermiculul mantalei, stratul Huxley, stratul lui Henle.

III. Teaca epitelială externă.

IV. Teaca fibroasă.

Perii tactili. Evoluția părului, creșterea, căderea părului, întocmirea părului. — Nervi și vasele. — Desvoltarea părului.

Țesutul cartilaginios.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Cartilagiul hyalin.

1. Celula cartilagineasă (chondroblast);
  2. substanța fundamentală;
  - B) *Fibrocartilagiu*. (fibros);
  - C) *Cartilagiu elastic* (reticulat);
- Elemente străine.

Histogeneza și evoluția țesutului cartilaginios:

- a) Cartilagiu hyalin
- b) a cartilagiului fibros și elastic.

Țesutul conjunctiv.

Elementul țesutului conjunctiv:

1. Celulele
2. fascicule conjunctive
3. Fibre elastice
4. substanța amorfă (fundamentală)
5. celule migratorii
6. „ germinative
7. „ plasmatică

Celulele cu corpii lui Russel

Creșterea țesutului conjunctiv

1. Mecanismul extenziunii țesutului conjunctiv;
2. Creșterea țesutului conjunctiv într'un mediu fibrinos.
3. Cultura celulelor conjunctive.
4. Transplantarea țesutului conjunctiv.

Varietatea țesutului conjunctiv:

- a) țesutul conjunctiv lax
- b) " membranos
- c) " conjunctiv lamelos
- d) " reticulat
- e) " fibrohyalin sau vesiculo fibros
- f) " adipos
- g) " pigmentar
- h) " tendinos
- i) " aponevrotic
- j) " fibros
- k) " elastic
- l) " mucos.

Elemente străine țesutului conjunctiv.

Histofiziologia țesutului conjunctiv (proprietățile fizico-chimice)

Histogeneza țesutului conjunctiv.

a) Bursei seroase

Stadiu conjunctiv primordial

- " " reticulat cu ochiuri pline
" " " " " goale
" formației cavității bursei.

b) tendon

c) țesutul elastic

d) țesutul adipos

e) a țesutului pigmentar.

Țesutul muscular.

Fibra musculară striată

- " " cardiacă
" " netedă.

Țesutul osos.

Os în general

Os uscat

Os decalcificat

Măduvă osoasă.

Țesutul limfoid.

Ganglion limfatic	Thimus
Amigdală	Tiroida
Splină	

Organe :

Paucreas	Bronchii
Ficat	Plămân
Trachee	Capsula suprarenală.

Apar. urinar :

Rinichi	Vezica urinară.
---------	-----------------

Organele genitale :

Testicol	Ovar
Cordon spermatic	Uter

Tubul digestiv :

Limbă	Intestin
Esofag	Apendice vermicular.

Nervi :

Fibrele nervoase :	Nervi crucii latine
a) myelimice	Ganglioni spinali
b) amyelinice	

Creer :

Celule nervoase ; procedeul Golgi, Ramon y Cajal, Bielschowsky.

Creerus :

Celula nervoasă ; procedeul : Golgi, Ramon y Cajal, Bielschowsky.

Măduva spinării : Hematoxilina eozină, Weigert.

Director : ss. Dr. P. Gălășescu

n) Raport

*asupra activității Institutului de Igienă și Igienă Socială în anul școlar
1922/23.*

prof. I. Moldovan.

Cursuri ținute în decursul anului :

1. Introducere, definițiuni,
2. Organizarea serviciului sanitar. Schiță,
3. Epidemiologie generală,
4. Profilaxia generală,
5. Holeră, epidemiologie,
6. „ profilaxie,
7. Febra tifoidă epidemiologie,
8. Febra tifo'ică profilaxie. Paratifus,

9. Intoxicațiuni alimentare, Botulism,	28. Alimentație.
10. Disenterie amebiană și bacilare,	29. Alimentație, continuare.
11. Difterie,	30. Imbrăcămintele. Igienă individuală,
12. Scarlatină, pojar,	31. Construcția casei — Igienă rurală,
13. Tusă convulsivă, variolă,	32. Igienă urbană,
14. Variolă continuare,	33. Igienă urbană, continuare,
15. Ciumă,	34. " " " "
16. Ciumă. Profilaxie internațională,	35. Igienă școlară, Igienă industrială,
17. Cărbune, morvă,	36. Igienă militară,
18. Turbare,	37. Igienă socială. Boli venerice,
19. Tifus exantematic,	38. " " Tuberculoză,
20. Tifus exantematic, febră recurentă,	39. " " Alcoolism,
21. Paludism,	40. " " Mortalitate infantilă,
22. Paludism,	41. Igienă socială. Copii părăsiți. Asile,
23. Gonoreea. Sifilis,	42. Asigurări sociale,
24. Sifilis,	43. Eugenie,
25. Tuberculoză,	44. Biopolitică,
26. Tuberculoză,	45—46. Recapitulare.
27. Mediul extern,	

Lucrări de Igienă.

1. Saprofizi părăsiți. Colorațiuni.	12. Exantematic lucrări epidemiologice,
2. Desinfecțiune. Determinarea rezistenței microbiene.	13. Variolă, scarlatină lucrări epidemiologice.
3. Desinfecțiune. Determinarea eficacității unui desinfectant	14. Tuberculoză lucrări epidem.
4. Desinfecțiune. Etuvă.	15. Sifilis, gonoreea lucrări epidem.
5. " Formolizare, sulfurizare.	16. Paludism
6. Holeră lucrări epidemiologice	17. Mediul extern — apă analiza chimică.
7. " " "	18. Apă analiză bacteriologică.
8. Febră tifoidă " "	19. Lapte.
9. " " "	20. "
10. Paratifus, dizenterie.	21. "
11. Diferite lucrări epidemiologice	22. "
	23. Recapitulare.

Lucrări științifice publicate în decursul anului școlar 1922/23.

1. *Moldovan*: Contribuțiuni la epidemiologia difteriei, în volumul destinat pentru expoziția din Strassbourg.

2. *Moldovan Zolog et Tirica*: La coagulabilité du sang dans le choc anaphylactique. C. R. Soc. biol. Vol. 88 1923.

3. *Moldovan Zolog et Tirica*: Anaphylaxie par cellules (hématies) ibidem vol 89.

4. *Moldovan et Zolog*: Reduction de l'hypersensibilité et modification du choc anaphylactique chez le Cobay ibidem vol. 89.

5. *Moldovan et Zolog*: Le mécanism de l'action protectrice de l'encre de chine dans l'anaphylaxie chez le Cobay ibidem Vol. 89.

6. *Zolog et Tirica*: Contribution à l'analyse du syndron anaphylactique. ibidem vol. 88.

7. *Zolog et Tirica*: Contribuții la analiza sindromului anafilactic. Lucrare detaliată în Clujul medical 1923.

8. *Manuilă*: Epidemiile anului 1921 din Transilvania în comparație cu epidemiile celorlalte provincii românești Academia Română, ședința din 23 Aprilie 1923.

9. *Slăvoacă*: Contribution à l'étude du mechanism de l'action de l'atoxyl dans la trypanosomiase des Souris. C. R. Soc. biol. vol. 88.

10. *Slăvoacă*: Relation entre la dose thérapeutique du salvarsan et le degré de l'infection dans la trypanosomiase des Souris. ibidem vol. 88.

11. *Isaicu et Turcu*: Étude comparatife sur l'antigène Boquet-Nègre et sur l'antigène à l'oeuf (Besredka) en rapport avec les serums des animaux inoculées par voies différentes. ibidem vol. 89.

12. *Isaicu et Turcu*: La différence entre l'antigène Boquet-Nègre et l'antigène à l'oeuf Besredka au point de vue de leur action sur les serums inoculés par la voie intraveineuse ou par scarification de la peau. ibidem vol. 89.

13. *Nema*: Le retard ou l'arrêt de l'agglutination spécifique par le complément. Ibidem vol. 88.

14. *Popoviciu*: Asistența copiilor de sân în Transilvania Academia Română ședința din 23 Aprilie 1923 și prescurtat în Clujul medical No. 5—6.

Directorul Institutului, *J. Moldovan*

o) RAPORT.

despre cursurile oto-rino-laringologice din anul 1922/23.

prof. *Gh. Bilașcu.*

In anul 1922/23 s'au întrerupt cursurile pe câtva timp, din cauza

mişcărilor studențești. Și în vremea cât a fost Universitatea deschisă, n'au venit studenți regulat la cursuri.

Pentru repararea acestor stări, s'au făcut un curs de complementare în toamna anului 1922, începând din Octomvrie, până în 15 Decembrie. În acest timp au fost diligenți studenții, nelipsind aproape nici unul dela prelegeri și stagi. Numărul studenților înscriși a fost 92.

Deși timpul era scurt, am predat întreg materialul indispensabil medicului practician. Urmează aci titlul lecțiilor și demonstrațiilor făcute:

Anatomia foselor nasale.	Ipertrofia amigdalelor palatine.
Examenul: rinoscopia anterioară.	Anatomia și examenul laringelui.
posterioră.	Cancerul laringean.
Terapeutica generală a nasului.	Syphilis laringean.
Epistaxis.	Tuberculoza laringeană.
Rhinita acută.	Traheo-broncho-esofagoscopia.
Rhinite cronice.	Anatomia și examenul urechii.
Ozena.	Dopul de cerumen.
Syphilis nasal.	Corpii străini ai urechii.
Lupus nasal.	Otita medie congestivă acută.
Sinusitele feții: maxilare.	Otita medie exsudativă acută.
" " frontale.	Otita medie purulentă acută.
" " ethmoidale.	Otita medie cronică purulentă.
" " sfenoidale.	Complicațiile otitei medii.
Vegetații adenoidice.	Otesclaroza.
Abcese amigdalieni și periamigdalieni.	

N'au fost cursuri teoretice, ci demonstrații practice. Scopul ne-a fost să inițiam pe studenți în metodele de investigație și terapeutică oto-rino-laringologică. La examen am constatat cu satisfacție, că toți ascultătorii sunt stăpâni pe lumină și pot să examineze urechea, nasul și laringele.

p) Cursul de chimie biologică.

- 1—31 Octobre. But de la Chimie biologique. Caractères généraux de la substance vivante. Notions sur la constitution de la matière: atome, molécule, ions, électrons. Micelles et état colloidal.
- 2—3 Novembre. Etat colloidal. Systèmes dispersés ou dispersoïdes. Surface spécifique. Propriétés de l'état colloidal. Ultrafiltration. Ultramicroscopie, applications. Micelles colloïdales: leur structure. Transformations d'état des colloïdes.

- 3—7 Novembre. Changements d'état des colloïdes: 1. Coagulation, colloïdes réversibles et irréversibles. Colloïdes protecteurs. 2. Peptisation. Gonflement. Résistance à la dessiccation. Importance biologique.
- 4—10 Novembre. Phénomènes d'adsorption. Lois et formules de l'adsorption. Facteurs qui interviennent, applications: coagulation, rôle des anesthésiques, intoxications.
- 5—14 Novembre. Tension superficielle des liquides: Rapports avec l'adsorption. Pression osmotique. Lois de l'osmose. Mesure de la pression osmotique. Isotonie.
- 6—17 Novembre. Pression osmotique des colloïdes, son rôle dans la coagulation. Colloïdes amphotères. Dissociation électrolytique. Ionisations.
- 7—24 Novembre. Dissociation électrolytique de l'eau. Constante de dissociation. Définition des acides et des bases. Concentration en ions hydrogène. Exposant des ions H. Dissociation des acides et des bases.
- 8—28 Novembre. Electrolytes amphotères. Le point isoélectrique. Mélanges tampons ou régulateurs. Indicateurs colorés. Virage des indicateurs. Détermination de P. H. par les indicateurs colorés. Méthode avec emploi des régulateurs. Méthode colorimétrique sans régulateurs.
- 9—5 Décembre. La catalyse. Réactions d'équilibre, équilibre instable, faux équilibre. Rôle des phénomènes d'adsorption. Action des ions H. et OH. Catalyseurs de Bredig.
- 10—12 Décembre. Phénomènes physico-chimiques dans la cellule. Structure de la cellule. Etat colloïdal. Perméabilité de la membrane. Gonflement. Équilibre de l'eau. Oedème.
- 11—15 Décembre. Rôle de la tension superficielle: adsorption, perméabilité des membranes. Rôle de la pression osmotique. Cytolyse. Mesure de la tension interne. Résistance globulaire. Pression osmotique et coagulation. Valeur de la pression osmotique, point de congélation.

- 12—30 Janvier 23. Réactions chimiques dans la cellule. Diastases ou enzymes. Propriétés principales. Nature colloïdale. Composition chimique.
- 13—17 Avril. Constituants chimiques de la cellule. Substances protéiques: propriétés générales, aspect, solubilité, nature colloïdale, définition et constitution. Acides aminés, structure et liaison peptidique.
- 14—20 Avril. Structure peptidique des protéiques. Propriétés des ions protéiques. Combinaisons salines des protéiques, mécanisme de la précipitation et de la coagulation par les sels.
- 15—24 Avril. Propriétés physiques des protéiques: solubilité, coagulation par la chaleur, cristallisation, viscosité.
Poids moléculaire. Propriétés optiques.
- 16—27 Avril. Classification des protéiques.
- 17—8 Mai. Origine des protéiques. Synthèse chez les végétaux à chlorophylle, soit à partir de l'ammoniac, soit à partir des nitrates. Formation transitoire d'acides cyanhydrique et cyanique.
- 18—15 Mai. Synthèse des protéiques chez les végétaux sans chlorophylle. Rôle des bactéries. Cycle de l'azote dans la nature. Perte de l'azote (dénitrification). Fixation de l'azote de l'air par les bactéries, les algues et les champignons.
- 19—18 Mai. Caractères généraux des acides-aminés. Etude des principaux constituants des protéiques simples.
- 20—22 Mai. Suite de l'étude des acides-aminés. Acides aromatiques et hétérocycliques. Importance physiologique des acides-aminés.
- 21—25 Mai. Méthodes de séparation et de dosage de la molécule protéique. Fragments de la molécule: albumoses et peptones. Combinaisons des acides-aminés entre eux: peptides. Synthèse des polypeptides.
- 22—29 Mai. Formation des protéiques dans l'organisme animal. Mécanisme de la digestion. Simplification.

et reconstruction de la molécule protéique. Equilibre azoté. Qualité de l'azote introduit.

Lucrările de aranjare ale Institutului de Chimie biologică ne fiind destul de înaintate și materialul fiind insuficient, nu s'au putut face lucrări practice în timpul anului școlar 1922/23.

Cluj, 20 Iulie 1923.

Director : P. Thomas.

Cursul de complectare 1 Octombrie—15 Decembrie 1923.

Prof. : Dr. P. Thomas.

- 23—2 Octobre.   Résumé du cours précédent: constitution de la matière. État colloïdal. Solutions et suspensions colloïdales. Applications à la chimie de l'organisme vivant.
- 24—5   "   Résumé du cours précédent: adsorption et tension superficielle. Mécanisme des actions fermentaires. Physico-chimie de la cellule.
- 25—9   "   Constituants cellulaires. Substances protéiques: structure, propriétés physiques et chimiques.
- 26—12   "   Constituants du noyau: nucléoprotéïdes. Acides nucléiques. Bases puriques et pyrimidiques. Nucléosides et nucléotides. Structure des acides nucléiques.
- 27—16   "   Origine des acides-nucléiques. Formation des purines chez les plantes et les animaux. Dislocation de l'acide urique. Acide endogène et acide exogène.
- 28—19   "   Lipoides: définition. Phosphatides, classification. Lécithines, choline, bétaine. Céphaline. Cérébrozides: phrénosine et cérasine. Sulfatides.
- 29—23   "   Stérines. Cholestérine, coprostérine. Rapport avec les acides biliaires. Graisses et acides gras. Point de fusion. Propriétés générales.
- 30—26 Octobre/23.   Formation des matières grasses dans l'organisme. Dislocation des graisses: des phosphatides et des stérines. Rôle des lipoides. Constance des lipoides cellulaires. Le rôle dans la protection de la cellule.
- 31—30   "   Classification des hydrates de Carbone.

- Izométrie des sucres. Constitution.
Propriétés générales des sucres. Action de la phénylhydrazine.
- 32—2 Novembre. Oxydation et réduction des sucres. Fermentescibilité.
Acide glycuronique. Glucosamines.
Disaccharides: saccharose, lactose, maltose.
Polysaccharides: amidon, glycogène.
- 33—6 „ Glucosides. Formation des hidrates de Carbone.
Photosynthèse chez les plantes. Synthèse a-symétrique.
Formation des polioses condensés. Dédoublément et digestion des hidrates de Carbone.
- 35—9 „ Dislocation des hydrates de Carbone. Produits de l'utilisation du glucose par la cellule. Rapport avec les substances azotées du protoplasma et du noyan.
Principaux composes minéraux de la cellule.
- 35—13 „ Origine des matières minérales. Rôle de divers sels.
BCU Antagonisme du Calcium avec les ions Na, K, Mg.
Rôle de l'eau. Régulation de la teneur en H₂ O. des tissus.

Lucrările de aranjare ale Institutului de Chimie biologică ne fiind destul de înaintate și materialul fiind insuficient, nu s'au putut face lucrări practice în timpul anului școlar 1922—23.

r) R A P O R T

despre cursurile Stomatologice în anul 1922—23.

Profesor Dr. G. Bilașco.

Din cauza mișcărilor studențești cursurile au fost întrerupte pe câțva timp, chiar în timpul cât a fost Universitatea deschisă studenții n'au frecventat regulat cursurile.

Pentru repararea acestor strări sau ținut cursuri de complementare începând cu luna Octomvrie 1923 și terminându-se acest curs cu 15 Decemvrie a aceluiași an. Cursurile sau ținut în 2 ore pe săptămână în ziua de Luni și Joi, frecventate foarte regulat și cu mare diligență. Numărul studenților înscriși la acest curs au fost 92.

Deși timpul a fost foarte scurt totuși ne-am nizuit și am reușit să îmbrățișăm și să expunem întreg materialul teoretic, necesar medicului practician și împreună cu stagiile ce se țineau în fiecare zi să inițiem pe studenți și cu lucrările practice.

Pe lângă acestea cursuri ca miea clinică Stomatologică în țară am format specialiști din Doctori prezentați la noi din toate părțile țării, în număr de 10. Titlul lecțiilor ținute în acest an sunt următoarele:

1. Importanța adevărului în știința medicală și urmările grave ce le poate aduce activitatea unui medic inconștient.
2. Istoricul Stomatologiei.
3. Importanța Stomatologiei în susținerea stărei de nutriție a organismului.
4. Anatomia macro-și microscopică a dinților și a gurii.
5. Istologia dinților și a cavității bucale.
6. Fiziologia dinților. (Dinții permanenți și caduci.) Timpul apariției și recunoașterea lor. Tulburări obvenite la dentiție. Anomalia dinților și țesăturilor. Ocluzia normală și abnormală. Extracții. Extracțiile dificile. Luxația maxilarului și repunerea lui.
7. Patologia: a) Lipsa substanței tare a dinților congenitală și artificială.
b) Caria dentară, gradele și cauzele.
c) Pulpite
d) Gangrena
e) Periodontită
f) Periostită
g) Abcese alveolare și apicale
h) Empiemul sinusului maxilar, cauzele lor, diagnosticarea și tratament.

II. Dentistica practică

A) Partea operativă (Asepsia și antisepsia dentistică).

- a) Descrierea instrumentelor.
- b) Anestesia locală, regională, generală.
- c) Accidente și complicațiuni după extracții

B) Hemoragii după extracții.

- a) Hemofilia
- b) Dureri post extractorice (cauza lor)
- c) Incizii și resecții
- d) Implantații, replantații și transplantării
- e) Fracturi și tratamentul lor.

III. Dentistica conservativă :

1. Toaleta gurei.
2. Tratamentul
  - a) Cariile dentare (gr. I, II, III, formarea cavității).
  - b) Pulpitele (Deitalizace, extirparea pulpei, sterilizare și obturarea canalelor

c) Gangrene

d) Perforontitele

3. Formarea și obturarea cavităților (obturarea coroanei dinților).

4. Materiale pentru obturație.

5. Inconveniente la Plombage (Separarea dinților, apărarea cavității de salivă (Digă).

IV. Tehnica dentară.

(Proteză, coroane, punți și dinți cu pivoți întregi).

V. Stomatologie.

a) Gingivite, stomatite, lencoplazie, Noma, actinomicoză, tumori maligne, benigne, tartrul dentar, Phiorree, cementite.

Dr. Bilașco.

Dare de seamă, despre învățământul stomatologic pe anul 1922—33

Profesor Dr. Bilașco

În urma descoperirii medicilor Americani, că multe boale generale cu etiologie necunoscută până acum își au originea în dinții bolnavi, privirile medicilor, mai ales din țările apusene, s'au îndreptat cu deosebit interes spre știința stomatologică. Acest interes se mărește din zi în zi și la noi atât din partea studențimei, cât și din partea doctorilor, ce e și natural de altfel, fiind stomatologia una dintre ramurile cele mai bine dezvoltate ale medicinei și se poate aplica cu mult rezultat în practica zilnică. Durere, că în lipsa de încăperi luptăm cu cele mai mari greutăți pentru a putea corespunde necesităților, care ni se impun. Localul compus din 2 camere pentru lucrări conservative și operative și din 1 laborator odontotehnic e nevoit să primească toți doctorii din țară, cari doresc să se specializeze, fiind aceasta singura clinică stomatologică din România. Cu toate acestea la clinica noastră s'a desfășurat și în anul curent o muncă atât de intensivă, încât în aceasta privință ne putem pune alături de oricare alt institut similar, dar cu încăperi mai multe și mai bine înzestrate.

S'au primit în anul acesta pacienți noi: 3170.

Zilnic s'au tratat pacienți vechi și noi: 100 cca.

La studiul stomatologiei s'au înscris 96 studenți.

S'au specializat: 30 doctorii în medicină.

În învățământul stomatologic s'a pus în general un fond mai mare asupra aplicării practice, decât asupra teoriei. La doctorii în medicină pentru ași câștiga abilitatea manuală lucrările au început asupra preparatelor uscate și numai după aceea s'au continuat asupra pacienților.

Studentii au fost împărțiți în grupuri de 10, pentru a putea lua parte la extracții și la lucrări conservative mai ușoare, repetându-se totodată cele spuse la cursurile teoretice și demonstrându-se cazurile mai interesante din nemijlocită apropiere a pacientului. S'au ținut 2 ore la săptămână cursuri teoretice. (Lunea și Joia dela 12—13) în cari totdeauna am crezut de bine să insist asupra punctelor de legătură a stomatologiei cu medicina legală. Din cauza mișcărilor studentești nu s'a putut preda întreg materialul, și chiar de cel predat nu au profitat decât o parte a studenților.

Din primul moment și tot timpul cursurilor am accentuat mult moralitatea și cinstea atât de necesară în practica medicală, singurele însușiri menite să ridice prestigiul medicului și să-i asigure încrederea bolnavului.

În decursul anului s'au tratat următoarele capitole: 1. Istoricul stomatologiei. 2. Anatomia și fiziologia gurei. 3. Malformațiile congenitale. 4. Ocluzia normală și abnormală a dinților. 5. Situația dinților singuratici normală și abnormală. 6. Defectele congenitale și artificiale ale dinților și alterațiunile lor patologice. 7. Dentiția dificilă și alte tulburări în decursul dentiției. 8. Anestesia în stomatologie și complicațiile ei. 9. Extracțiile dinților, complicațiile obvenite în decursul și după extracții. 10. Hemoragiile banale și hemofilice și tratamentul lor. 11. Caria dinților cauzele și urmările ei. 12. Împiedecarea dezvoltării cariei prin medicamente și plombajuri. 13. Materiile de plombaj. 14. Examinarea gurei.

s) R A P O R T.

asupra activității didactice și științifice a Institutului Farmaceutic în general și a Chimiei farmaceutice și Farmaciei galenice în special.

prof. Gh. Pamfil.

1. Directorul Institutului farmaceutic și Farmaciei Clinicelor dela Universitatea Cluj, este subsemnatul (Prof. titular Dr. G. P. Pamfil), care predă cursurile de Chimie farmaceutică și Farmacie galenică, studenților farmaciști din anul al II-lea și al III-lea Universitar.

2. În acest raport vom arăta :

a) Cine predă cursurile pentru studenții farmaciști din cei trei ani universitari.

b) Ce fel de aparate și instalațiuni are Intitutul farmaceutic și deci laboratoriile noastre de Chimie farmaceutică și Farmacie galenică.

c) Ce fel de cursuri și asupra căror capitole am insistat.

d) Natura publicațiunilor făcute de noi personal, de noi împreună cu personalul științific ajutător sau de personalul șitintific.

a) Invățământul farmaceutic la Universitatea din Cluj se face după regulamentul publicat în Monitorul oficial Nr. 211 din 24 Decembrie 1920.

Profesorii cari fac cursurile și lucrările pentru studenții farmaciști dela Universitatea din Cluj sunt:

Anul I.

Botanică generală	Prof. titular	Dr. I. Grințescu
Botanică sistematică farmaceutică	„	„ Dr. Al. Borza
Chimia generală	„	„ Dr. A. Ostrogovich
Chimia analitică	„	„ Dr. G. Spacu
Fizica	„	„ Dr. G. A. Dima
Zoologia (parizotologia)	„	„ Dr. I. Scriban.

Anul II.

Farmacognozia	Prof. titular	Dr. G. Martinescu
Farmacia galenică	„	„ titular Dr. G. P. Pamfil
Chimia farmaceutică	„	„ „ „
Chimia analitică	„	„ Dr. G. Spacu.

Anul III.

Chimia farmaceutică	Prof. titular	Dr. G. P. Pamfil
Comentariile farmacopeei române	„	„ „ „
Chimia alimentară	suplin.	Dna. Dr. Götz șef de lucrări.
Igiena și bacteriologia elementară	Prof. titular	Dr. I. Moldovan
Analize toxicologice și biologice	Conferențiar	Dr. J. Orient.

Din acest tablou se vede că studenții farmaciști la Cluj primesc cultura profesională dela 9 profesori titulari, un conferențiar și un suplinitor, persoane bine cunoscute de autoritățile și oamenii noștri de știință și cari nu pot fi bănuți de lipsa de seriozitate și de necunoaștere a rolului farmacistului în calitate de colaborator la asigurarea sănătății publice, cât și ca factor important în prosperarea industriei și economii naționale.

Toți profesorii cari predau cursuri studenților farmaciști, ținând la reputația Universității cărei aparțin, fac un plus de muncă în mod benevol și le deschide larg bine înzestratele laboratorii, pentru a face lucrări practice și cercetări.

Trebuie să se mai știe că dintre profesorii cari predau cursuri studenților farmaciști, trei profesori titulari (Ostrogovich, Grințescu, Pamfil) și un conferențiar (Orient) pe lângă titlul de doctor în științe mai au și diploma de farmacist, și deci pot aprecia ce *trebuie făcut pentru pregătirea solidă a farmaciștilor.*

b) Instalațiuni și aparate ale Institutului Farmaceutic și Farmaciei Clinicelor*).

În laboratorii Institutului Farmaceutic, în afară de instalațiile complete și perfect pentru lucrările și operațiunile curente, mai posedăm mașini, instalații, instrumente și aparate care ne permit efectuarea variatelor lucrări speciale de actualitate pentru chimia contemporană.

Posedăm și sunt în funcțiune:

1. Cuptoare cu cărbuni	}	pentru încălziri, calcinări, deșcompuneri desagregări și fuzionări de materiale variate.
„ „ gaz		
„ electrice cu fir de nichrom		
2. Pompe metalice cu motor;	}	Pentru evaporări și distilațiuni în vid; pentru eliminarea aerului și facerea reacțiunilor cu substanțe gazoase ori volatile sub formă absolut pură;
„ automate cu mercur;		
Trompe „ „ „		
Aparate anexe la acestea.		

— pentru distilațiunea uscată și recuperarea produselor volatile ori sublimabile; pentru constatarea și aprecierea puterii catalizante a diferitelor pulveri micronice metalice sub formă uscată sau în suspensie, — asupra diferitelor substanțe în contact cu altele.

3. Dispozitive pentru dozări și sinteze electrolytice.

4. Lampă de quartz cu mercur și dispozitivele necesare pentru obținerea razelor ultraviolete.

5. Microscopae complete cu accesoriile necesare.

6. Ultra-microscop.

7. *Catetometru*, atât de necesar măsurării precise a distanței dintre meniscurile unui barometru, etc.

8. Balanțe de precizie speciale, suportând până la 1000 gr: cu sensibilitatea până la 1/10 mgr.

---

*) Ținând seama de scumpetea exagerată și de fondurile reduse prevăzute în buget și de dificultatea procurării diferitelor materiale din străinătate am înghesbat ateliere în care se lucrează sau fabrică în regie unele aparate și instrumente, ori pentru repararea celor vechi și deteriorate, cu observația în plus că lucrăm câte ceva și pentru alte institute dela Facultatea noastră.

Avem: a) Atelier cu mașini și instrumente de mecanică fină.

b) „ pentru suflatul, șlefuitul și gradatul sticlei.

c) „ de tâmplărie.

Având atelierile mai sus menționate oricine își poate închipui cu ce ușurință putem începe și continua diferitele și variatele lucrări științifice cu aplicație la profesiunea farmaceutică.

Idem suportând până la 200 gr. cu sensibilitatea până la 1/200 mg.
Idem " " " 50 " " " " " " 1/50 "
Idem " " " 10 " " " " " " 1/000 "

9. Termostate speciale cu aer și lichide cu termoregulator pentru gaz și electrice, foarte sensibile și cu agitatoare automate, sensibile și cu agitatoare automate, sensibile pentru 1/100 dintr'un grad.

10. Dispozitive speciale controlate și în funcțiune pentru:

- a) Determinarea indicelui de refracțiune la solide, lichide și gaze.
- b) Polarimetrie.
- c) Dispozitive pentru conductibilitatea electrică; titrațiuni conductimetrice; titrațiuni electrometrice.
- d) Analize spectroscopice.
- e) Analize microchimice și microfotografice.
- f) Măsurarea vitezei de difuziune a moleculelor și ionilor în soluțiunea unei alte substanțe și acțiunea sa de întârziere.
- g) Determinarea punctului de fierbere a lichidelor și soluțiilor (dispozitive comune și microchimice).
- h) Determinarea punctului de congelare a diferitelor lichide și a soluțiilor.
- i) Determinarea coeficientului de viscozitate a diferitelor lichide și soluțiuni.
- j) Determinarea precisă a densității diferitelor feluri de corpuri.

Cum la Institutul Farmaceutic din Cluj totul a trebuit instalat și organizat, este ușor de dedus, că rațiunea și interesul cel purtăm instituției ce ni s'a încredințat reclamă să ne ocupăm mai întâi de organizarea și înzestrarea sa, și aceasta a reclamat o muncă titanică și o abnegare puțin comună.

c) Ce fel de cursuri și asupra căror capitole am insistat.

Deși anul școlar 1922/23 din cauza tulburărilor studențești și a anomaliilor survenite, a fost unul dintre cei mai puțin satisfăcători, totuși, gândindu-ne, că farmacistul, ca liber profesionist trebuie să și capete cultura necesară spre a fi apt să și îndeplinească rolul social, am tratat la curs cât mai multe capitole, mai ales cele mai importante, cu deosebirea, că le-am făcut în mod mai restrâns (rezumativ).

Norma după care m'am condus și mă conduc în facerea cursurilor care constituie obiectul catedrei mele „Farmacie chimică și galenică” și care s'ar putea numi mai logic: Chimie farmaceutică și Farmacie galenică sau tehnică.

La *Chimie farmaceutică* (Farmacie chimică).

Diferitele corpuri studiate sunt tratate în modul următor :

- a) Sinonimele corpului și formula.
- b) Studiul procedurilor de fabricație în industrie și în special în laborator.
- c) Studiul procedurilor de purificare.
- d) Studiul caracterelor de identitate ale corpurilor adică a caracterelor organoleptice, fizice, chimice, și specifice, care servesc a le caracteriza și distinge.
- e) Studiul caracterelor de control, adică metodele cu ajutorul cărora se poate constata alterațiunea (de fabricare și conservare) și falsificarea.
- f) Studiul precauțiilor de luat pentru conservare.
- g) Noțiuni asupra acțiunii fiziologice și terapeutice.
- h) Modul de administrare și dozele în care se administrează.
- i) Formele galenice în care intră.
- j) Studiul incompatibilităților diverse (fizice, farmaceutice, fiziologice, chimice).
- k) Studiul primelor ajutoare de dat în caz de otrăvire cu vre-un corp toxic.

Înainte de a intra însă în descrierea diferitelor substanțe chimice facem o recapitulare și insistăm asupra diferitelor chestiuni generale.

- a) Descrierea și întrebuințarea diferitelor aparate mai importante.
- b) Cristalizațiunea și descrierea sistematică a diferitelor forme cristaline.
- c) Diferitele metode de purificare.
- d) Determinarea diferitelor constante fizice în raport cu compozițiunea chimică. Forma cristalină; solubilitatea în diferiți solvanți, greutatea specifică volumul molecular, punctul de fuziune, punctul de fierbere, căldura de neutralizațiune, conductabilitatea electrică, viscozitate, etc.
- e) Determinarea greutății moleculare prin crioscopie și ebullioscopie.
- f) Recapitularea metodelor generale de analiză, calitativă și cantitativă, insistând asupra reacțiunilor cele mai sigure, mai caracteristice și mai ușor de aplicat la analiza și identificarea medicamentelor.

Descrierea corpurilor se face în mod comparativ, grupându-le pe familii, indicând proprietățile lor comune și insistând asupra proprietăților distinctive speciale.

În ce privește chimia organică planul de predare a materiei este

aproape identic cu cel aplicat la predarea chimicii anorganice, insistându-se în plus asupra diferitelor metode generale de sinteză.

În afară de capitolele mai sus expuse cu caracter general am făcut o mare parte din materia chimicii organice farmaceutice, insistând asupra următoarelor chestiuni:

Analiza elementară și metodele de cercetare a C. H. O. halogenilor P. S

Determinarea greutatei moleculare bazată pe ipoteza lui Avogadro.
Metoda lui Victor Meyer pentru determinarea densității vaporilor.
Presiunea osmotică.
Crioscopie și ebullioscopie.
Aparatele lui Beckmann.
Distilațiunea fracționată.
Distilațiunea în vid.
Separarea lichidelor nemiscibile.
Separarea corpurilor solizi prin diferența de solubilitate.

Filtrarea în vid.
Identificarea corpurilor organici, prin determinarea constantelor fizice:
Punctul de topire și congelare,
Punctul de fierbere,
Greutatea specifică cu picnometre,
Căldura de combustie,
Indici de refracțiune.
Conductibilitatea electrică,
Activitatea optică.

Gruparea corpurilor organici;

la fie-care grupă s'a dat formula constitutivă generală indicând și proprietățile speciale; în plus s'au menționat corpii, cari au întrebuințări medico-farmaceutice.

I. Seria grasă.

1. Hidrocarburi.
2. Alcoolii.
3. Thioalcooli.
4. Eteri.
5. Aldehyde.
6. Cetone și Acetone.
7. Mercaptani.
8. Hidrați de carbon.
9. Acizi.
10. Corpii acido-alcoolici.
11. Esteri.
12. Amine.
13. Hidrazine.
14. Fosfamine și Arsamine.

15. Combinațiunile organo-metalice.
16. Amide.
17. Acizi amidați.
18. Combinațiunile cyanogenului.
19. Derivați ai CO.

II. Seria aromatică.

a) Monociclice.

1. Benzol.
2. Derivați nitrați ai benzolului.
3. „ amidați „
4. Amine secundare.
5. Anilide.

6. Azo-și diazo-deri.
7. Hidrazine.
8. Combinațiuni sulfonice.
9. Combinațiuni eterice.
10. Acizi.
11. Aldehide și cetone.
12. Chinone.

13. Compuși aminați polivalenți.
14. Acizi polibazici.
15. Oxiacizi.
16. Dioxiacizi.
17. Terpene.

b) *Combinațiuni policiclice.*
 c) *Combinațiuni heterociclice.*

După expunere sumară a chestiunilor mai sus indicate, am trecut la expunerea mai dezvoltată a următoarelor chestiuni: Generalități asupra unor operațiuni aplicabile în chimia organică:

1. Cum se ia punctul de fierbere.
- 2 a) Distilația simplă.
- b) cu vapori de apă
- c) în vacuum
- d) în prezența unui gaz inert.
- 3 Punctul de fuziune.
4. Forma cristalină.
5. Indicele de refracție.
6. Determinarea greutății moleculare.
7. Densitatea.
8. Izolarea și extragerea diferiților corpi activi.
9. Analiza elementară și calitativă
10. Studiarea enzimelor.

Hidrocarburi saturate.

Tabloul constantelor fizice ale hidrocarburilor saturate.

Metode de preparare.

Methan.

Ethan.

Petroleu (diferite teorii asupra genezei).

Eter petrolei.

Benzin.

Petol lampant.

Parafină.

Cerezină.

Vaselină.

Hidrocarburi nesaturate.

Metode de preparare.

Gazul de iluminat.

Prođuși halogenați

$\text{CH}_2 \text{ Cl} - \text{CH}_2 \text{ Cl}$.

$\text{CH}_2 \text{ CHCl}_2$.

$\text{CH}_2 \text{ Br} - \text{CH}_2 \text{ Br}$.

Derivați trihalogenați.

CHDI_3

CHBr_3

CHJ_3

CCl_4

Alcoolii primari, secundari și terțiari.

Alcool etilic.

Distilațiunea uscată a lemnului

și modul de preparare a acidului acetic.

Alcool etilic.

Alcool izoamylic.

Alcool hexilic.

Oleul de tiscovină.

Alcool heptilic (oenantic).

Alcool octilic (caprilic).

Alcool cetilic.

Alcool melisic.

Ceară de carnahuba.

Alcoolii biatomici.

Glycol.

La tehnica Farmaceutică (Farmacia galenică)

care tratează transformarea drogurilor (de origine, vegetală, animală, minerală sau corpi sintetici anorganici și organici) în medicamente,

s'a studiat diferitele operațiuni sau procedee farmaceutice, descriindu-se aparatele ustenzilele și mașinile ce servesc la diferitele operațiuni, indicând principiile științifice pe care e bazată construcțiunea și întrebuințarea lor.

Am căutat în special perfecționarea și simplificarea diferitelor metode și aparate după și cu care se pot efectua operațiunile farmaceutice.

Tot la tehnica farmaceutică, ne am ocupat și cu descrierea diferitelor forme farmaceutice, analizând atât din punct de vedere științific cât și practic metodele întrebuințate, și unde, ținând seamă de natura ingredientelor, a modului de administrare și a conservabilității medicamentului preparat, am indicat procedeele, care dă produsele cele mai bogate în principii activi și mai conservabile.

În anul școlar 1922—23, în afară de noțiunile generale asupra operațiunilor și formelor farmaceutice obicinuite, s'a insistat în mod special asupra produselor speciale animale intrate în practica medicală sub numele de produse *opoterapice*, arătând principiile și tehnica necesară pentru obținerea pulverilor, saccharurilor, pilulelor, capsulelor, comprimatelor, tabletelor, extractelor și soluțiunilor injectabile, formă sub care se administrează asemenea produse.

Am mai insistat asupra influenței diferiților *fermenți* (vitali și solubili) asupra diferitelor produse medicamentoase și asupra *fermentațiunii* aplicată la prepararea și fabricarea diferitelor substanțe cu întrebuințare curentă în farmacie.

În plus s'a dezvoltat în mod amănunțit operațiunea *sterilizării*, această chestie fiind foarte importantă pentru practica farmaceutică, atât în aplicarea ei zilnică la prepararea medicamentelor magistrale cât și la prepararea medicamentelor și preparatelor oficiale (extracte, sucuri, siropuri, conserve diverse, etc).

5.

Lucrări științifice ale profesorilor și ale personalului științific.

a) Chimica medicală.

În decursul acestui an școlar au fost tipărite în Clujul medical cât și în diferite reviste științifice următoarele lucrări:

Prof. Hațiegan: Le signe des doigts hypocratiques dans l'en-

docardite lente et dans l'endocardite récidivante à forme prolongée (B. et M. de la S. Méd. des Hopit de Paris, 9 mars 1923).

Hațiegan et Siiartău: Considérations sur un cas de thrombose de la veine porte, compliqué de périhépatite et péritonite adhésive (B. M. de la S. Med. des Hop: de Paris 25 mai 1923.)

Hațiegan et Petri: Un cas de thrombocytopénie essentielle accompagnée du syndrome ictère hémolytique. B. et M. des. b. Soc. Med. des Hop. de Paris, 25 Mai, 1923.

Iovin: Noițe procedee pentru depisterea sângerărilor gastrointestinale oculte. (Clujul Med. No. 9—10.

Hațiegan: Adenopatia inghinocrurală subacuta. (Clujul Med. No. 11—12, 1922.)

Daniello: Contribuțiuni la studiul unor pretinse stări alergice în cursul tuberculozel hepatice. (Clujul Med. No. 7—8, 1923).

Hațiegan: Despre astm. (Clujul Med. No. 10—12, 1923).

b) *Clinica oftalmologică.*

În cursul acestui an au apărut ca lucrări științifice ale clinicei următoarele publicațiuni personale:

1. *Mecanismul penetrației intraoculare a epitelioamelor epibulbare* (Clujul Medical. No. 7—8. 1922. p. 222).

2. *Valoarea terapeutică a cicloidalizel lui Heine în glaucom* (Clujul Medical No. 9—10. 1922. p. 286.

3. *Contribuțiuni la studiul angiomului cavernos al choroidei* (Clujul Medical No. 11—12. 1922. p. 332).

4. *Mucocel hemoragic al Sinului maxilar cu evoluție orbitară* (în colaborare cu Dr. N. Popolița. Clujul Medical No. 1—2 1923. p. 27).

5. *Un nou procedeu operator al ectropionului spastic* (Clujul Medical No. 1—2 1923. p. 33).

6. *Cisticerc al orbitei* (Clujul Medical No. 3—4 1923. p. 91).

7. *O formă necunoscută a intoleranței oculare la atropină* (Clujul Medical No. 5—6 1923. p. 145).

8. *Trombo-flebită oftalmică cu complicațiuni oculare, consecutivă cariei etmoidului* (Clujul Medical No. 7—8 1923. p. 215).

9. *Concepția actuală a trachomului* (Clujul Medical No. 9—10 actuală 1923. p. 257).

10. *Conjunctivită stafilococică hematogenă cu abcese miliare multiple* (Clujul Medical No. 11—12 1923. p. 317).

11. *După „cursurile de perfecționare pentru medici” ale Facultății de Medicină din Cluj.* (Clujul Medical No. 7—8 1923).

Dintre asistenții mei au publicat:

Dr. I. Glăvan: O broșură de popularizare: „*Cum orbim*“ în Bibliotecă „Cunoștinți folositoare.“ (1923. 32 pagini).

Drd. P. Vancea: *Injecțiile cu lapte în terapeutila oculară* (Clujul Medical No. 9—10 1923 p. 278).

În afară de aceasta activitate științifică, atât eu personal, cât și asistenții mei am făcut Comunicări științifice la „Societatea Științelor Medicale din Cluj“ la „Societatea română de oftalmologie din București“ și la „Societatea studenților în medicină din Cluj“. Astfel, la „Societatea Științelor Medicale din Cluj“ s'au făcut următoarele comunicării:

1. *Dr. I. Glăvan:* „*Câteva cazuri de traumatisme oculare*“ (ședința din 3 II. 1923. Analizată în Clujul Medical No. 3—4 1923 p. 107.)

2. *Prof. Michail:* „*Cisticerc al orbitei*“ (Ședința din 17 III. 1923. Analizată în „Cl. Med.“ No. 5—6 1923 p. 164).

3. *Dr. Virgil Popovici și Dna Dr. Maria Popovici.* „*Situația trahomului în România*“ (Ședința din 17 III. 1923. Analizată în „Cl. Med.“ No. 5—6 1923 p. 164 cât și în „La conjunctivite granuloase en Roumanie“ par Dr. V. Pașaitescu 1923).

4. *Dr. I. Glăvan:* 1°) „*gomă sifilitică a marginii supraorbitare*“ și 2°) „*Paralizia totală a oculo motorului comun*“ (Ședința din 19 V. 1923. Analizate în „Cl. Med.“ No. 9—10 1923 p. 291).

La „Societatea română de oftalmologie din București“ s'au făcut următoarele comunicări:

1. *Prof. Michail:* *Asupra unui caz de angiom al choroidei*“ (Ședința din 1 Noembrie 1922.)

2. *Dr. V. Popovici și Dna Dr Popovici:* „*Trachomul în România Mare*“ (Ședința din 7 Februarie 1923.)

3. *Drd. P. Vancea:* „*Traumatismele oculare și tratamentul lor la Clinica oftalmologică din Cluj*“ (Ședința din 27 Decembrie 1922.)

Aceste comunicări au apărut redactate și în revista franceză „*Annales d'oculistique*“ în care se publică toate dărilor de seamă ale „Societății române de oftalmologie“.

La „Societatea studenților în medicină din Cluj“ s'au ținut următoarele comunicări:

Drd. P. Vancea: 1°) „*Nevrită optică consecutivă encefalitei epidemice*“ 2°) „*Trachom citatricial cu Simblejaron și argiroză*“ 3°) „*Trachom cu panus, familial*“ (În ședința din 10 Noembrie 1923).

Tot în cursul acestui am isprăvit redactarea primului volum dintr'un „*Tratat de oftalmologie*“ care cuprinde patologia polului

anterior al ochiului, patologia anexelor oculare, a orbitei și patologia refracției oculare. Acest volum așteaptă lumina tiparului în editura universității din Cluj.

Pentru a completa încă cadrul activității științifice a clinicii mele țin încă să notez că continui să am de 3 ani conducerea efectivă a redacției revistei facultății noastre de Medicină, „Clujul Medical“, la care împreună cu asistenții mei alimentăm neconținut rubricile „Revista cărților“, și revista revistelor.“

Prof. Dr. D. Michail.

c) Clinica oto-rino-laringologică.

Lucrările noastre publicate mai pe urmă. Dr. Nicolae Popoliță:

1. Bob de fasole în bronchia dreaptă unui copil de 18 luni, extrăși prin bronhoscopie superioară. (Clujul med. 1922).

2. Mucocel hemoragic al sinului maxilar, cu evoluție orbitală împreună cu Dl Prof. Dr. Michail (Clujul med. 1923).

3. Stenoze cicatriciale impermeabile ale esofagului, dilatate prin esofagoscopia. (Clujul med. 7—8 1923).

4. Otite medii și mastoidite la maladiile infecțioase acute. (Clujul med. 9—10 1923).

5. Sinusită maxilară, de origină dentară. (Revista stoncat 8. 923).

6. Capitolul de otologie „Mica chirurgie“. Prof. Dr. Iacobovici.

7. Călătoriile mele de studii. (Clujul med, 11—12 1923).

8. Inocularea rinoscleronului pe cale subdurală. Impreună cu Dr Prof. D. Urechea. L'Encephal 10. 1923.

Dr. Popoliță.

văzut Dr. Bilasko.

d) Clinica psihiatrică.

prof. C. I. Urechia.

1. Quelques considérations sur la maladie de Alzheimer (cu G. Danetz) L'Encephale.

2. Hemysyndrôme bulbaire directe (cu Dr. S. Mihalescu). Archives de Neurologie.

3. Syndrôme chronique paranoïdo-confabulatoire après la fièvre typhoïde (cu Dr. S. Mihalescu). Archives de Neurologie.

4. La rigidité pallidale congénitale et la rigidité progressive (cu Dr. S. Mihalescu). Revue Neurologique.

5. L'inoculation expérimentale du rhinosclérome par la voie cérébrale (cu Dr. N. Popoliță). Annales de médecine.

6. L'azotémie pseudo-paralytique. Bull. et. mèm. de la soc. med. des Hôpitaux de Paris.

7. Neuralgie occipitale syphilitique.

8. Sur trois cas de mènigite sèreuse (avec Dr. F. Tincu) même revue.

9. La lèvre de bière comme agent pyrèthogène (cu Dr. S. Mihalescu) même revue.

10. Encéphalite favique et tricophitique (cu Prof. Dr. Tataru). Revue Neurologique.

11. La rigidité pallidale syphilitique (cu Dr. N. Elekes). L'Encéphale.

12. Contribution à l'étude de la syphilis héréditaire (cu Dr. F. Tincu). Archives de Neurologie.

13. Tumeur mènigée ayant simulé une syphilis cérébrale (avec Dr. S. Mihalescu). Bull. et mèm. de la Soc. med. de des Hôpitaux de Paris.

14. Troubles respiratoires, du sommeil et du caractère chez une fillette de neuf ans avec encéphalite (cu Dr. S. Mihalescu) aceeași revistă p. 183.

15. La rigidité arterio-scléreuse et le syndrôme pyramido-pallidale (cu Dr. S. Mihalescu și Dr. N. Elekes). Archives de Neurologie Nr. 5. 1923.

16. Contribution à l'anatomie pathologique de la tétanie (cu Dr. N. Elekes) aceeași revistă Nr. 1. 1923.

17. Contribution à l'étude de la syphilis nerveuses (avec Dr. N. Elekes). L'Encéphale Nr. 10. 1922.

18. La syphilis des petits vaisseaux du cerveau (cu Dr. N. Elekes). L'Encéphale Nr. 4. 1923.

19. Un cas de chorée cronique avec autopsie (cu Dr. N. Rușdea). Revue neurologique Nr. 5. 1923.

20. Recherches expérimentales sur la transformations amoéboide des cellules neurogliales. Société de Biologie No. 12 1923.

21. Les inclusions cellulaires dans encéphalite léthargique. Soc. de biologie.

In calitate de referent la *Zentralblatt für die gesamte Neurologie und Psychiatrie*, am făcut analiza tuturor articolelor românești ce au venit în atingere cu sistemul nervos.

Am dat o analiză a lucrărilor mele asupra *neurosifilisului* ce mi-a fost cerută la „The Journal of Nervous and mental Disease“ din New-York.

e) *Institutul Farmaceutic.*

Până acum s'a studiat și s'a publicat în diferitele reviste de specialitate, românești și străine, următoarele lucrări originale, în afară de conferințe monografii etc., pe care nu le menționăm.

1. Aparat microchimic (Clujul Medical) Dr. G. P. Pamfil.

2. Trompă automată de mercur Model 1922. (Bül. Soc. de chimie din București) Dr. G. P. Pamfil.

3. Reactivi pentru caracterizarea ionilor Br. și J. alături de alți ioni precipitabili prin Ag. No. (Clujul Med.) Dr. G. P. Pamfil.

4. Intrebuițarea magneziului metalic ca reactiv calitativ și cantitativ în analizele anorganice (Clujul Med) Dr. G. P. Pamfil.

5. Die Anwendung metallischen magnesiiums als qualitatives u. quantitatives Reagens in der anorg. analyse (Z. f. anorg. u. allgem. chemie 133 (Dr. G. P. Pamfil.

6. Reagenzien zum Nachweiss der Jonen Br. u. J. neben anderen durch Ag. No. 3 fällbaren Jonen. Dr. G. P. Pamfil.

7. La diffusion des molécules et ions dans une solution d'une autre substance et son action retardatrice (Bull. de la soc. scient de L'Academie Roumaine 1923. No. 10. (Dr. Irina Götz și Dr. G. P. Pamfil.

8. Diffusion von molekulen u. Jonee in der Lösung einer anderen Substanz u. die bewegungshemmende Wirkung dieser Lösung. (Zeitschr. f. physik. Chemie (Dr. Irina Götz și Dr. G. Pamfil.

9. Über die Wirkung der Amine auf die Gärung I. (Bioch. Zeitschr. 132, 1922) Dr. J. Orient.

10. Über die Wirkung der Amine auf die Gärung II. (Bioch. Zeitschr. 144, 1924) Dr. J. Orient.

11. Über die Wirkung der Oxymethylantrachinon eathaltenden Drogen auf die Gärung. (Bioch. Zeitschr. 144, 1924. Dr. J. Orient.

12. Vitaminele Dr. J. Orient.

13. O eprubetă microchimică (Bul. soc. de științe din Cluj) Dr. J. Orient.

14. Specialități farmaceutice (Bul. Institutului Farmaceutic No. 2) Dr. G. P. Pamfil.

15. Analiza primului opiu recoltat în România (Bul. Inst. Farm. No. 2. E. Both)

16. Metode și operațiuni chimoco-farmaceutice (Bul. Inst. Farm. No. 3. Pag. 13—15.) Dr. G. P. Pamfil.

17. Filtrațiunea. Dispozitive pentru filtrarea automată și extra-

gerea substanțelor solubile (Bul. Inst. Farm. No. 4, pag. 21—28) Dr. G. P. Pamfil.

f) Institutul de patologie generală.

Dr. M. A. Botez. Probleme de populație (Clujul medical nr. 5—VI. 1923.

g) Institutul de chimie Biologică.

Prof. Dr. P. Thomas. Locul și rolul Chimiei biologice în cadrul studiilor medicale (Clujul medical, Nr. 5—6, Mai—Iunie 1923).

Prof. Dr. P. Thomas. A propos de l'action „oxydasique“ et „peroxydasique“ des sels de cuivre. (C. R. de Soc. de Biologie, Juillet 1923).

Institutul de Fiziologie

1. *I. I. Nițescu.* Le passage de l'adrenaline du liquide céphalo rachidien dans la circulation général C. R. Soc. de Biol. T. 87. 1922
2. *I. I. Nițescu și Cr. Grigoriu.* Acțiunea hipertonzantă a sângelui de la eclampsie și dela tetanie gravidică. Clujul medical III. 1922.
3. *I. I. Nițescu.* L'action de la chaleur humide (autoclave) et de la chaleur sèche (étuve) sur le facteur B. C. R. Soc. de Biol. T. 89. 1923.
4. *I. I. Nițescu și I. Cadariu.* Ritm leucocitar la om. Clujul medical IV. 1923.
5. *I. I. Nițescu et I. Cadariu.* Le sang chez les Pigeons dans l'avitaminose. C. R. Soc. de Biol T. 89 Page. 1245—1923.
6. *I. I. Nițescu et I. Cozma.* L'action de quelques antipyrétiques sur la respiration des tissus. C. R. Soc. de Biol. T. 89—1924.
7. *I. I. Nițescu et I. Cosma.* L'action de l'antipyrine, du pyramidon et du salicylate de soude sur la succino deshydrogénese. C. R. Soc. de Biol. T. 89—1923.
8. *I. I. Nițescu et C. Popescu Inotesti.* L'insuline et le sucre proteidique du sang. C. R. Soc. de Biol. T. 89—1923.

i) Institutul de Istoria Medicinii.

Dr. Valeriu Bologa:

„Eugenezia“ (Rev. Sănătății, I—3).

„Vrăji, babe și moașe, azi și odinioară“ (Rev. Săn. I—4).

„Intemeietorul igienii sociale în Germania“ (Frank). (Rev. Săn. I—5/6.)

„Din începuturile luptei contra boalelor venerice“ (Rev. Săn. I—8).

„Frica de spital“ (Rev. Săn. II—4/5).

„Gulart, Parasitologie, ed II“ (Dare de seamă). (Clujul Medical III—9/10.)

„Voci contimporane din străinătate asupra medicinei în țările locuite de Români la începutul veacului al XIX-lea. — I.” (Clujul Medical, IV—11/12).

„Aniversări medico-istorice în anul 1924” (Almanah Medical pe anul 1924, ed. Lepage).

(„Nevezetes orvosörténeti adatok 1924-es évfordulóval”, în ediția maghiară a almanahului).

Afară de aceea referate recenzii și alte contribuțiuni în „Clujul Medical” și „Revista Sănătății”, „România Medicală”, „Curierul Băilor”, „Prager Presse”, „Gazeta Voluntarilor”.

IV. Facultatea de Filosofie și Litere.

1. Raportul Decanului.

Domnule Rector,

Am onoare a Vă raporta cele ce urmează în privința activității acestei Facultăți pe anul școlar 1922/23.

Facultatea de Filosofie și Litere a avut:

In primul semestru:

In semestrul al II-lea:

389 Stud. înscriși

309 Stud. înscriși

dintre cari 308 „ ordinari

dintre cari 258 „ ordinari

81 „ extraordinari

51 „ extraordinari

S'au ținut un număr de câte 100 cursuri și seminare cu câte 155 ore pe săptămână în fiecare semestru.

Catedra de limba și literatura maghiară a fost ocupată definitiv prin concurs de Dl. Dr. Gh. Kristóf, care o suplinise până atunci.

Dl. V. Bărbat a fost numit profesor titular al catedrei de Sociologie și Etică pe care o suplinea de 1 an.

Catedra de l. și liter. engleză a fost suplinită de Dl. lector P. Grimm; cea de Linguistică de Dl. prof. V. Bogrea, de istoria antică de Dl. conferențiar Em. Panaitescu, de l. italiană de Dl. lector G. Serra.

Dnii profesori agregăți V. Bogrea, Fl. Ștefănescu Goangă, S. Dragomir și Vl. Ghidionescu au fost ridicați la rangul de profesori titulari; iar Dnii agreg. stagiați St. Bezdechi și Gh. Giuglea la rangul de agregăți definitivi.

Consiliul Facultății a ținut 9 ședințe ordinare și 16 ședințe extraordinare.

Din cauza deselor tulburări studențești cursurile fiind aproape cu totul întrerupte, numărul examenelor de doctorat și licență a fost redus. Totuși Facultatea a acordat în decursul acestui an școlar titlul de doctor următoarelor persoane:

D-nei Regina Karmelin în germanistică.

D-lui Gheorghe Oprescu în filologia modernă.

D-lui Ștefan Kiedt în filozofie.

Titlul de licențiat a fost acordat:

D-lui Sever Pop în filologia modernă,
D-rei Emilia Ursu în istorie,
D-rei M. Lipăneanu în filologia modernă,
D-lui Eugen Hulea în istorie,
D-lui Const. Daicoviciu filologia clasică,
D-rei V. Branște în filologia modernă,
D-rei I. Papp în filologia modernă,
D-lui St. V. Dagne în filosofie.

Pe lângă cursurile obișnuite s'au mai ținut cursuri speciale pentru profesorii Institutului de surdo-muți și alienați mentali.

Profesorii acestei Facultăți au luat parte activă la examenele ținute în diferite rânduri de Comisia pentru examenele candidaților de profesori din Cluj, au dat o largă contribuție la conferințele populare ale Asociației „Astra”, etc.

Din inițiativa și sub conducerea Dlui prof. dr. I. Ursu a luat ființă și a funcționat în primăvara acestui an „Universitatea populară”.

Tot Facultatea noastră a luat inițiativa serbării tricentenarului nașterii lui Molière, care a avut loc la 4/IX 923 la Teatrul Național cu care ocazie profesorii delegați de Facultate (Gh. Oprescu și Y. Auger) au ținut câte o conferință despre viața și opera lui Molière, predând teatrului un frumos bust trimis de guvernul francez.

Universitatea din Lyon invitând pe un profesor dela noi să ție conferințe studenților francezi, Consiliul profesoral a însărcinat pe Dl. Gh. Oprescu care le-a vorbit despre Arta populară română, fiind foarte bine primit și apreciat de cei ce l-au ascultat.

Cu ocazia serbării încoronării Minist. Instr. a trimis profesorilor acestei Facultăți 14 medalii comemorative.

Dl. Prof. Em. Panăilescu a fost acceptat ca membru la școala română din Roma, unde se află dela începutul semestrului al II-lea.

Dl. prof. D. M. Teodorescu a fost trimis de Minist. Cultelor la Sofia (Bulgaria) spre a aduce obiectele de artă luate de Bulgari în timpul războiului.

Personalul administrativ al facultății a fost alcătuit, în acest an după cum urmează:

Dl. Dr. Ursu, decan	Dna S. Kabdebó, ajutor de secretară
Dl. Dr. Al. Lăpedatu, prodecan	Andrei Turoș, pedel
Dra M. Suci, secretară	Francisc Arkoși, ordonanță
Dl. Belea, arhivar	Marton Kiss, ordonanță

Decan,
I. URSU.

2.

Colegiul profesoral al facultății de Filosofie și Litere.

Decan: *Ioan Ursu*.

Prodecan: *Alexandru Lăpedatu*.

1. *Nicolae Bănescu*, născut la 16 Decembrie 1879. Doctor în Filosofie. Profesor titular de Bizantinologie. Decan în 1920/21. Prodecan în 1919/20 și 1921/22. Revizor școlar de Argeș (1907). Director al Liceului „Cantemir-vodă”, București (1908—1910), al Liceului militar „Mănăstirea dealului” (1912/14). „Cavaler ai Coroanei României”. „Răsplata muncii pentru învățământ”. „Bărbăție și credință Cl. I”. „Avântul Țării”. „Medalia lubilară”. Deputat de Aleșd. Delegat al Ministerului în Comitetul Operei din Cluj.

2. *Virgil Bărbat*, născut la 24 Aprilie 1879. Doctor în Filosofie. Profesor titular de Sociologie și Etică.

3. *Gheorghe I. Bogdan*, (literar: Duică), născut la 21 Decembrie 1865. Licențiat în Litere și Filosofie. Profesor titular de Istoria literaturii române. Decan în 1919/20. Membru al Academiei Române, al Asociației transilvane (secția literară). Președinte al Comisiunii căminurilor (1920). Senator al Universității în Parlament (1920). „Răsplata muncii Cl. II. I”. Comandor al „Coroanei României”. Ofițer al Instrucțiunii publice (Franța). „Medalia lubilară”.

4. *Vasile Bogrea*, născut la 24 Septembrie 1882. Licențiat în Litere și Filosofie. Titular de Filologie clasică (Latină). Directorul Seminarului de studii clasice. Membru corespondent al Academiei române. „Medalia lubilară”.

5. *Nicolae Drăgan*, născut la 18 Februarie 1884. Doctor în Filosofie. Profesor de l. rom. și fil. clasică la lic. din Năsăud (1906—1919). Docent, apoi profesor de limba și literatura română la Univ. Cluj. Prorector în 1919/20. Membru al Comisiunii pentru organizarea Universității din Cluj (1919). Comisar Ministerial pe lângă Directorul regional al învățământului secundar din Cluj (1919). Directorul cursurilor pentru pregătirea profesorilor secundari (1919). Președinte al Comisiunii pentru examinarea candidaților de profesori (1919—1923). Comandor al „Coroanei României”. Membru corespondent al Academiei Române. Membru al Comitetului central al Asociației pentru literatura și cultura poporului român.

6. *Silviu Dragomir*, născut la 13 Martie 1888. Titular de Istorie sud-est europeană. Directorul Seminarului de Istoria sud-est europeană. Fost profesor la Seminarul teologic din Sibiu. „Medalia lubilară”.

7. *Onisifor Ghibu*, născut la 31 Mai 1882. Doctor în filosofie. Profesor titular de Pedagogie.

Inspector al învățământului primar din archidieceza ortodoxă a Transilvaniei (1910—1915) Comisar pentru conducerea conferințelor învățătoresți din Sibiu, Brașov, Dej și Cluj (1912—13). Membru în Comisia de examinare a învățătorilor refugiați la examenul de capacitate dela Școala Normală „Vasile Lupu” din Iași (1916). Membru și delegat al comisiei școlare moldovenești de pe lângă Zemstva gubernială a Basarabiei (1917—18). Secretar general al Resortului de Culte și Instrucțiune publică din Transilvania (1918—20). Membru în comisia universitară Cluj (1919) și în comisia pentru examinarea candidaților de profesori, Cluj (1920—22), Consiliului Județan (Sibiu 1912—15) Membru supleant în Comitetul Național al Românilor din Transilvania (1914). Secretar al Partidului Național Moldovenesc din Basarabia (1917). Membru al Comisiunii bisericești din Basarabia (1918), asesor onorar al Consistorului Bisericesc din Basarabia (1918), și al celui din eparhia Vadului, Feleacului și Clujului (1920). Membru al Comitetului național al Românilor ardeleni și bucovineni refugiați (Odesa—Iași, 1918). Deputat în marele Sfat național al Transilvaniei.

Membru corespondent al Academiei Române. Președinte al secției școlare a „Asociațiunei pentru literatura română și cultura poporului român din Tiansilvania”. Membru al Societății Regale române de Geografie. Membru al Societății istorice-arheologice bisericești din Chișinău.

Bărbăție și credință cl. I. Comandor al „Coroanei României”. „Medalia Iubilară”.

8. *Gustav Oswald Kisch*, născut la 26 Martie 1869. Doctor în Filosofie. Profesor titular de limba și literatura germană. Director al Seminarului de germanistică. Inspector școlar bisericesc evangelic. Fost profesor la liceul din Bistrița, paroh al orașului Bistrița, consilier în consistorul suprem bisericesc evangelic din Sibiu. Chevalier de l'ordre de la couronne de chène luxembourgeois (1906). Crucea pentru merite civile în război (1917). Membru al Comitetului permanent al societății „Verein für siebenbürgische Landeskunde” și al societății artistice „Sebastian Hamverein”, Sibiu. Membru de onoare al societății cântăreșilor sași din Bistrița. Medalia Iubilară.

9. *Alexandru Lăpedatu*, născut la 2 Septembrie 1876, Licențiat în Litere (Istorie și Geografie). Profesor titular de Istoria veche a Românilor (1919). Codirector al Institutului de Istorie națională. Decan al anului 1921—22.

Membru al Academiei Române (1918). Membru ordinar al Secțiunii istorico-etnografice a „Asociațiunii“ (1921). Președinte al comisiunii monumentelor istorice pentru Transilvania (1921) și al comisiunii pentru organizarea arhivelor din Transilvania (1921), membru al comisiunii pentru crearea muzeului etnografic din Cluj (1922). Membru de onoare al societății numismatice române (1920). Membru corespondent al societății istorico-arheologice a Muzeului Municipal din Iași (1921). Membru al Societății regale române de Geografie (1915). Deputat de Ceica în Parlament (1922). Deputat în Sinodul eparhial al Diecezei române ortodoxe a Vadului, Clujului și Feleacului (1920). Asesor în Consistorul episcopiei române ortodoxe în Cluj (1921). Fost secretar al Comisiunii centrale a monumentelor istorice (1904—1919), și al comisiunii istorice a României (1901—1919). Fost Consilier al Delegațiunii române la Conferințele dela Paris (1919—20) și dela Geneva (1922). Fost senator al Universității în Parlament (1919—20). „Răsplata muncii pentru Biserică“. „Benemerenti“ pentru scrieri literare.

10. *Ioan Lupaș*, născut la 9 August 1880. Doctor în filosofie. Profesor titular de Istoria modernă a Românilor. Codirector al Institutului de Istorie națională, fost profesor la Seminarul Andreian din Sibiu (1905—1909), inspector școlar confesional (1909—1919). Secretar general al Resortului de Culte și Instrucție publică în Sibiu (1918—1919). Deputat în congresul național-bisericesc din Transilvania. Deputat în parlamentul României (1919—1922).

Membru al „Asociațiunii pentru literatura română și cultura poporului român“, membru activ al Academiei Române (din 1916), premiat de Academia Română (1910) pentru monografia istorică asupra Mitropolitului Andrei Șaguna, decorat cu Bene Merenti cl. I.

11. *Ioan Paul*, născut la 20 Martie 1857. Doctor în Litere și Filosofie. Profesor titular de Estetică generală și Estetică literară. Directorul Seminarului de Estetică literară. Fost Director și Inspector general al învățământului normal și primar.

Comandor al „Coroanei României“. Răsplata muncii cl. I. „Medalia Iubilară“.

12. *Iosif Popovici*, născut la 19 Februarie 1876. Doctor în filosofie și „Maître en phonétique“. Profesor titular de Slavistică. Directorul Seminarului de limbi slave și al Laboratorului de Fonetică experimentală.

13. *Sextil Pușcariu*, născut la 4 Ianuarie 1877. Doctor în filosofie. Profesor titular de Limba și Literatura română. Directorul Muzeului

limbii române. Fost comisar general al Consiliului Dirigent pentru organizarea Universității din Cluj. Rector al anului 1919—1920. Pro-rector al anului 1920—21. Fost vicepreședinte al Sfatului Național din Bucovina și rector de Stat pentru afacerile străine (1918), fost privat-docent de filologie romanică la Universitatea din Viena (1904). Profesor extraordinar (1906), apoi profesor titular (1908) de Limba și Literatura română la Universitatea din Cernăuți. Membru al Academiei române (1914), membru în Comisia istorică. Comandor al Ordinului „Coroana României” și „Steaua României”. Cavaler al Legiunii de Onoare. Premiat de Academia Română. Delegat al României la Societatea Națiunilor (1922).

14. *Marin Ștefănescu*, născut la 10 Mai 1880. Doctor în filosofie (Paris). Profesor titular de Filosofie. Director al Căminului studențesc dela Casa Învățătorilor. Fost Asistent de Logică la Universitatea din București (1914). Fost conferențiar de Metafizică și Istoria logicei la Universitatea din București (1918). Fost secretar general al Ligii culturale. Membru în Comitetul „Caselor Naționale”, membru al „Asociațiunii pentru literatura și cultura poporului român”. Președinte al Societății „Cultura Poporului”. „Medalia Iubilară”.

15. *Ion Ursu*, născut la 27 Octombrie 1875. Doctor în filosofie (Berlin). Profesor titular de Istoria universală. Directorul Institutului de Istorie universală. Fost Director al Învățământului superior din Transilvania. Fost profesor titular la Universitatea din Iași. Fost membru al Consiliului național pentru unitatea Românilor din Paris. Fost Președinte al Comisiei parlamentare de Instrucțiune. Membru corespondent al Academiei Române. Cavaler al Legiunii de Onoare. „Medalia Iubilară”.

b) Profesori agregaji.

1. *Stefan Bezdechi*, născut la 24 Aprilie 1888. Doctor în filosofie. Agregat de limba greacă. „Medalia Iubilară”.

2. *Gheorghe Giuglea*, născut la 24 Ianuarie 1884. Doctor în filosofie și litere. Docent. Agregat de filologie romanică. Fost lector de limba română la Sorbonna (1914). Răsplata muncii pentru învățământ cl. I. Bărbăție și credință cl. II. Crucea comemorativă a războiului. „Medalia Iubilară”.

3. *Vladimir Ghidionescu*, născut la 28 Martie 1878. Doctor în filosofie. Agregat de Pedagogie. Director al Seminarului Pedagogic universitar și al Laboratorului de Pedologie și Pedagogie experimentală. Premiat de Academia Română. Decorat cu „Răsplata muncii

pentru învățământ cl. I^a. Membru în congresul internațional pentru congresele de pedagogie. Membru al Societății române Regale de Geografie. Membru al Asociațiunii pentru învățătura poporului român. „Medalia Iubilară“.

4. *Gheorghe Kristóf*, născut la 2 Octomvrie 1878. Doctor în filosofie. Profesor agregat de limba și literatura maghiară.

5. *Florian Ștefănescu-Goangă*, născut la 5 Aprilie 1887. Doctor în filosofie (Leipzig). Agregat de Psihologie. Directorul Institutului de Psihologie experimentală. Director al Căminului Studenților. Membru în comisiunea pentru examinarea candidaților de profesori, Cluj. Fost Director al Învățământului primar și normal. Fost Rector al Seminarului normal superior Iași. „Medalia Iubilară“,

6. *Dimitrie M. Teodorescu*, născut la 25 Septemvrie 1881. Agregat din arheologie. Premiul „Hillel“.

c) Profesori angajați.

1. *Yves Auger*, născut la 14 August 1893. Agrégé des lettres. Profesor titular de Limba și Literatura franceză. Directorul Seminarului de limba franceză.

d) Conferențieri.

1. *Emil Panaitescu*, născut la 11 Februarie 1884. Conferențiar de Istoria antică.

2. *Cortolan Petranu*, născut la 19 Ianuarie 1893. Doctor în filosofie. Conferențiar definitiv de Istoria Artelor. Director al Seminarului de Istoria artelor. Inspector general al Muzeelor din Transilvania. Delegat al României în Comisiunea de reparațiuni din Budapesta pentru restituirea obiectelor de artă ale Transilvaniei.

e) Lectori.

1. *Theodor Capidan*, născut la 15 Aprilie 1879. Doctor în litere. Docent de Dialectologia română. Răsplata muncii pentru învățământ cl. I.

2. *Petre Grimm*, născut la 19 Februarie 1881. Licențiat în filologia modernă. Lector și profesor suplinitor de limba engleză. Răsplata muncii pentru învățământ cl. I și Crucea de războiu.

3. *Friedrich Lang*, născut la 20 Mai 1894. Doctor în filosofie. Lector de limba germană.

4. *Gheorghe Oprescu*, născut la 15 Oct. 1881. Licențiat în litere. Lector de limba franceză. Ofițer de Instrucție publică (Franța). Doctor în litere și filosofie.

5. *Giandomenico Serra*, născut la 4 August 1885. Doctor în litere. Lector de limba italiană. Profesor suplinitor la catedra de limba și literatura italiană. Director al Seminarului de literatura italiană. Fost profesor la școala tehnică din Novara. Detașat la Universitatea din Cluj.

3.

Cursurile conferințele, lucrările practice de laborator și seminar.

Semestrul I.

Limba și literatura română. — Estetica. —

Capitole din istoria literaturii române moderne: (1870—1900).

Prof. tit. Gheorghe Bogdan Duică, 2 ore.

Poetica, acelaș profesor, 1 oră.

Seminar de română: Analise, ca aplicații la amândouă cursurile, acelaș profesor, 2 ore.

Gramatica istorică a limbii române, I. Fonologia, Profesor tit. Sextil Pușcariu, 3 ore.

Proseminar: Texte vechi, acelaș profesor, 2 ore.

Istoria limbii și literaturii române în secolul XVI. Profesor tit. Nicolae Drăganu, 2 ore.

Sintaxa propoziției compuse, acelaș profesor, 1 oră.

Seminar: Exerciții de sintaxă, (cu studenții din anul III și IV) acelaș profesor 2 ore.

Morfologia limbilor romanice, Profesor agregat stagiar Gh. Giuglea, 2 ore.

Limba veglilotă, acelaș profesor, 1 oră.

Seminar: Interpretări de texte latine vulgare și romanice, acelaș profesor, 2 ore.

Dialectologia română, Docent Th. Capidan, 2 ore.

Raporturile dintre limba română și limba greacă, acelaș prof., 1 oră.

Seminar: Exerciții etimologice în elementul slav din texte populare daco-române și aromâne. Acelaș profesor, 2 ore.

Estetica generală, Profesor tit. Ioan Paul 2 ore.

Seminar de estetică literară: Aplicații, acelaș profesor, 2 ore.

Istoria.

Istoria Românilor în secolul XIV și XV. Profesor tit. Alexandru Lapedatu, 2 ore.

Istoriografia română în Secolul XV și XVI. acelaș profesor, 1 oră.

Seminar: Analiza vechilor cronice moldovenești, acelaș profesor, 2 ore.

Istoria contemporană a Românilor, Profesor tit. Ioan Lupaș, 2 ore.
Istoria Transilvaniei, acelaș profesor, 1 oră.

Exerciții practice de seminar, acelaș profesor, 2 ore.

Factorii cari pregătesc societatea evului mediu, Profesor tit. Ioan Ursu, 2 ore.

Științele auxiliare ale istoriei, acelaș profesor, 1 oră.

Seminar, acelaș profesor.

Limba slavă și cancelariile române, Profesor agr. Silviu Dragomir, 3 ore.

Seminar: Lecturi de texte slavo-române, acelaș profesor, 2 ore.

Civilizația greco-romană în ținuturile trace, Profesor agr. D. M. Teodorescu 2 ore.

Numismatica romană, acelaș profesor, 1 oră.

Seminar: „Dacia înainte de Romani“, acelaș profesor, 2 ore.
Institutul de arheologie.

Istoria imperiului roman dela Octavian August până la Dioclețian, Conferențiar Em. Panaitescu, 3 ore.

Romanismul în răsăritul Europei, exerciții și lucrări epigrafice, acelaș profesor, 2 ore. Seminar de fil. clasică.

Arta gotică, (arhitectura civilă, sculptura și pictura). Conferențiar Coriolan Petranu, 1 oră.

Istoria artelor în epoca renașterii (III. Cinquecento), acelaș profesor, 1 oră.

Proseminar de istoria artelor, acelaș profesor, 1 oră.

Seminar de istoria artelor, acelaș profesor, 1½ ora.

Istoria imperiului bizantin, Profesor tit. Nicolae Bănescu, 2 ore.

Proseminar (pentru începători:) Texte elenistice și bizantine, acelaș profesor, 2 ore.

Seminar: Poeme medievale grecești, acelaș profesor, 1 oră.

Filologie.

Introducere în filologia clasică, prof. agr. Vasile Bogrea, 2 ore.

Din literatura științifică greco-romană, acelaș profesor, 1 oră.

Seminar: Plinius, Naturalis Historia (interpretare), acelaș prof. 2 ore.

Lecturi și interpretare din Homer, prof. agr. stagiar Ștefan Bezdechi, 1 oră.

Interpretare din „Argonauticele” lui Appolonius din Rhodos, acelaş profesor, 1 oră.

Epopeea greacă, curs de literatură, acelaş profesor, 1 oră.

Seminar: Limba epopeelor homerice, acelaş profesor, 1 oră.

Gramatica serbo-croată, prof. tit. Iosif Popovici, 3 ore.

Interpretare de texte serbo-croate, acelaş profesor, 2 ore.

Geografia lingvistică, prof. agr. Vasile Bogrea, 2 ore.

Sinonimica, acelaş profesor, 1 oră.

Écoles et doctrines littéraires au XIX siècle, prof. tit. Yves Auger
1 oră.

Racine, acelaş profesor, 1 oră.

Grammaire historique, acelaş profesor, 1 oră.

Séminaire: Travaux d'étudiants, acelaş profesor, 2 ore.

Istoria literaturii franceze în timpul războaielor religioase, moralistii şi memorialiştii în secolul al XVII (pentru toţi studenţii), lector Gh. Oprescu, 1 oră.

Traduceri din Brătescu-Voineşti (pentru înaintaţi), acelaşi profesor, 1 oră.

Interpretare din autorii secolului XIX. (pentru înaintaţi, acelaş profesor, 1 oră.

Lectură din texte uşoare moderne (pentru începători), acelaş prof. 2 ore.

Althochdeutsche Sprache und Literatur, prof. tit. Gustav Kisch, 1 oră.

Schiller, acelaş profesor, 1 oră.

Deutsche Namenkunde, acelaş profesor, 1 oră.

Seminar: Walther von der Vogelweide, acelaş profesor, 2 ore.

Epoca de înflorire a dramei săseşti din Ardeal, lector Fr. Lang, 1 oră.

Die mittelhochdeutsche Dichtung im Lichte Richard Wagners. acelaş profesor, 1 oră.

Curs de limba germană (cu înaintaţi), acelaş profesor, 1 oră.

Curs de limba germană (cu începătorii), conversaţii despre viaţa de toate zilele, exerciţii gramaticale, acelaş profesor, 2 ore.

Petőfi, prof. supl. Gh. Kristóf, 1 oră.

Istoria literaturii maghiare până la 1526 (continuare), acelaş profesor, 1 oră.

Semaseologia, acelaş profesor, 1 oră.

Seminar: Petőfi (citire şi explicare), 2 ore.

Introducere în studiul limbii engleze, citire, gramatică și conversații (cu începătorii), lector P. Grimm, 2 ore.

Citire și interpretare din antologia literaturii engleze (cu înaintații), acelaș profesor, 2 ore.

Traduceri din românește în englezește (cu înaintații), acelaș profesor, 1 oră.

Istoria literaturii engleze în epoca reginei Victoria, suplinitor acelaș profesor, 2 ore.

Gramatica istorică a limbii engleze, supl. acelaș profesor 1 oră

Lezioni pratiche di lingua italiana, prof. supl. G. Serra, 3 ore.

Dalle „Origini“ all „Rinascimento“, acelaș profesor, 1 oră.

Schizzo Storico della lingua italiana, acelaș profesor, 1 oră.

Lezioni di toponomastica italiana, acelaș profesor, 1 oră.

Lettura, interpretazione e commento storico-filologico di saggi letterari del periodo delle Origini del umanismo e del Rinascimento, acelaș profesor ca suplinitor, 2 ore.

Seminar: Esercizi toponomastici sull'indice dei nomi della carta d'Italia del Touring Club Italiano, acelaș profesor, 2 ore. Zilele și orele se vor stabili ulterior în înțelegere cu studenții.

Filosofie, pedagogie, sociologie.

Istoria culturii în raport cu istoria filosofiei. Profesor titular Marin Ștefănescu, 1 oră.

Curs general de istoria filosofiei, acelaș profesor, 1 oră.

Filosofia românească, acelaș profesor, 1 oră.

Psihologia generală experimentală, voința și funcțiunile psihice. Profesor agr. Florian Ștefănescu-Goangă, 2 ore.

Introducere în studiul și problemele psihologiei individuale (diferențiale), acelaș profesor, 2 ore.

Seminar: Atențiunea, referate, lucrări și experimente, acelaș profesor, 2 ore.

Lucrări științifice în laboratorul de psihologie experimentală, acelaș profesor.

Pedagogia generală și didactica (curs de un an), prof. titular Onisifor Ghibu, 2 ore.

Istoria pedagogiei românești, acelaș profesor, 1 oră.

Seminar: Pedagogii români pe baza operelor, acelaș profesor, 2 ore.

Pedagogie generală pe bazele pedagogiei și pedagogiei experimentale, 2 ore prof. Vladimir Ghidionescu.

Pedagogie socială, acelaș profesor, 1 oră.

Seminar pedagogic (lucrări teoretice și experimentale), acelaș profesor, 2 ore.

Doctrinile sociale moderne, dela renaștere la revoluția franceză, Prof. supl. Virgil I. Bărbat, 1 oră.

Doctrinile morale moderne, Renaștere-Kant, acelaș profesor, 1 oră.

Problema culturii moderne, acelaș profesor, 1 oră.

Seminar: Feminismul, acelaș profesor, 2 ore.

Semestrul II.

Limba și literatura română. — Estetica.

Teoria estetică a lui Platon și clasicismul literar, Prof. titular Ioan Paul, 2 ore.

Estetica generală, acelaș profesor, 1 oră.

Seminar de estetică literară, acelaș profesor, 2 ore.

Literatura „Junimei“, profesor titular Gheorghe Bogdan-Duică, 2 ore.

Poetica, acelaș profesor, 2 ore. University Library Cluj

Seminar (Analize literare), acelaș profesor, 2 ore.

Fonologia românească (continuare), profesor titular Sextil Pușcariu 3 ore.

Proseminar român: Cetire și interpretare de texte vechi (continuare), acelaș profesor, 2 ore.

Istoria limbii și literaturii române în sec. XVI. Profesor titular N. Drăganu, 2 ore.

Capitole din sintaxa română: sintaxa propozițiunii compuse, acelaș profesor, 1 oră.

Seminar: Exerciții de sintaxă, acelaș profesor, 2 ore.

Dialectologia română: Dialectul aromân. Fonologia. Docent Th. Capidan, 2 ore.

Raporturile dintre limba română și limbile slave (paleoslava, bulgara, sârba etc.) Acelaș profesor, 1 oră.

Exerciții etimologice în elementul slav din texte populare daco-române și aromâne. Acelaș profesor, 2 ore.

Morfologia romanică. Profesor agregat stagiar Gh. Giuglea, 2 ore.

Latina vulgară, acelaș profesor, 1 oră.

Seminar: 1. Elementele streine și savante în limba italiană și franceză. 2. Interpretare de texte latine vulgare și romanice. Acelaș profesor, 2 ore.

Istoria.

Istoria veche a Românilor (sec. XV și XVI) Continuarea prelegerilor din sem. precedent. Profesor titular, A. Lăpedatu, 2 ore.

Istoriografia veche românească (până la 1700). Continuarea prelegerilor din sem. precedent. Acelaș profesor, 1 oră.

Seminar: Analiza vechilor cronică moldovenești și muntenești. Acelaș profesor, 2 ore.

Istoria contemporană a Românilor (continuare). Profesor titular Ioan Lupaș, 2 ore.

Istoria Transilvaniei (continuare) acelaș profesor, 1 oră.

Seminar (exerciții practice), acelaș profesor, 2 ore.

Factorii cari formează statele și societatea medievală. Profesor titular Ioan Ursu, 2 ore.

Paleografie, acelaș profesor, 1 oră.

Seminar, acelaș profesor, 2 ore.

Limba slavă a cancelariilor române. Profesor agregat Silviu Dragomir, 2 ore.

Curs de diplomatică slavo-română, acelaș profesor, 1 oră.

Seminar: Lecturi din documente muntene sec. XIV—XVII. Acelaș profesor, 2 ore.

Istoria imperiului bizantin, profesor titular, Nicolae Bănescu, 2 ore

Curs elementar de limba greacă. Proseminar (pentru începători) acelaș profesor, 2 ore.

Texte medievale (interpretare), acelaș profesor, 1 oră.

Civilizația greco-romană în ținuturile trace. (Continuare). Profesor agregat, M. Teodorescu, 2 ore.

Numismatica romană: Exerciții iconografice, acelaș profesor, 1 oră,

Seminariu de Arheologie: „Dacia romană“. Acelaș profesor, 2 ore.

Pictura și sculptura nordică în sec. XV. Conferențiar Coriolan Petranu, 1 oră.

Istoria artelor în epoca Renașterii (Cinquecento IV). Acelaș profesor, 1 oră.

Istoria artelor pentru începători, acelaș profesor, 1 oră.

Seminar de istoria artelor, acelaș profesor, 2 ore.

Filosofia romană. Profesor titular Vasile Bogrea, 1 oră.

Epica latină, acelaș profesor, 2 ore.

Seminariu: Arhaisme și vulgarisme la scriitorii clasici. Acelaș profesor, 2 ore.

Principii de lingvistică, acelaș profesor, 2 ore.

Din morfologia indo-europeană: compunerea, acelaș profesor, 1 oră.

Interpretare din lirica greacă. Profesorul agregat stagiar Stefan Bezdechi, 2 ore.

Lirica greacă (curs de literatură), acelaș profesor, 1 oră.

Lecturi din Papyri grecești (Proseminar), acelaș profesor, 2 ore.

Gramatica serbo-croată. Profesor titular Iosif Popovici, 3 ore.

Interpretare de texte serbocroate, acelaș profesor, 2 ore.

Écoles et Doctrines littéraires au XIX siècle. Profesor titular Yves Auger, 1 oră.

Racine, acelaș profesor, 1 oră.

Grammaire historique, acelaș profesor, 1 oră

Seminar: Travaux d'étudiants, acelaș profesor, 2 ore.

Traduceri din Brătescu-Voinești (cu înaintații). Lector G. Oprescu, 1 oră.

Ist. lit. franceze. Moraliști și memorialiști în sec. XVII (continuare) Pentru toți studenții. Acelaș profesor, 1 oră.

Interpretare de texte din autorii sec. al XIX (înaintați). Acelaș profesor, 1 oră.

Lecturi, conversație din texte ușoare moderne (începători). Acelaș profesor, 2 ore.

BCU Cluj / Central University Library Cluj
Lecțiuni practice de limba italiană. Profesor supl. G. Serra, 3 ore.

Seminar: Traduceri din românește în italianește și viceversa. Acelaș profesor, 1 oră.

Istoria literară de la origine, până la Renaștere (Dante, Petrarca și Boccaccio). Acelaș profesor, 3 ore.

Seminar: citire și interpretare din Dante, Petrarca, Boccaccio. Acelaș profesor, 1 oră.

Althochdeutsche Sprache und Literatur. Profesor titular G. Kisch, 1 oră.

Schillers Leben und Werke. Acelaș profesor, 1 oră.

Deutsche Namenkunde. Acelaș profesor, 1 oră.

Seminarul de germanistică: Walther von der Vogelweide. Acelaș profesor, 2 ore.

Hebbel și contemporanii lui. Lector Friedrich Lang, 1 oră.

Lenau, acelaș profesor, 1 oră.

Curs de limba germană cu înaintații, acelaș profesor, 1 oră.

Curs de limba germană cu începătorii, acelaș profesor, 2 ore.

Madách. Profesor titular Gheorghe Kristóf, 1 oră.

Istoria limbii și lit. maghiare în sec. XVI. Acelaș profesor, 1 oră.

Etimologie, acelaș profesor, 1 oră.

Seminar: Istoria dramei, acelaș profesor...

Filosofie, pedagogie, sociologie.

Pedagogie generală și didactică (continuare). Profesor titular Onisifor Ghibu, 2 ore.

Istoria pedagogiei românești (continuare), acelaș profesor, 1 oră.

Seminar pedagogic (Pedagogii români, pe baza operelor lor). Acelaș profesor, 2 ore.

Curs general de Pedagogie, pe bazele Pedologiei și pedagog. experimentale (continuare). Profesor titular, VI. Ghidionescu, 2 ore.

Pedagogie socială (continuare), acelaș profesor, 1 oră.

Seminar pedagogic. Lucrări experimentale. Acelaș profesor, 2 ore.

Curs general de Istoria Filosofiei. Profesor titular, Marin Ștefănescu, 1 oră.

Curs special de Istoria Filosofiei, acelaș profesor, 1 oră.

Curs de Filosofia Românească, acelaș profesor, 1 oră.

Seminar: Explicarea termenilor filosofiei, acelaș profesor.

Morala modernă (urmare) și contemporană. Profesor titular, Virgil Bărbat, 1 oră.

Doctrinile sociale moderne (urmare), acelaș profesor, 1 oră.

O istorie a civilizației europene, acelaș profesor, 1 oră.

Seminar: Femeia în istoria civilizației și convorbiri asupra moralei. Acelaș profesor, 2 ore.

4.

Rapoartele profesorilor.

a) Mazeul limbii române.

sub direcția Dlui profesor *Sextil Pușcariu.*

A continuat publicarea Buletinului Muzeului, „Daco-Romania“ din care a apărut volumul II de pp. 940 + VIII. A publicat în „Biblioteca Daco-Romaniei“ lucrarea dlui G. Bogdan-Duică, Istoria literaturii române moderne (318 pp.). A publicat în 15,000 exemplare întâiul chestionar pentru întocmirea unui Atlas lingvistic al României, răspândindu-l în toată țara și primind până acum 480 de răspunsuri. A început lucrarea unei „Bibliografii“ filologice și istorico-literare. A ținut 30 de ședințe, în care s'au făcut comunicări științifice. Și-a mărit colecțiile și biblioteca (3133 opere în 4836 vol.), mai ales prin primirea unor prețioase donațiuni. A legat legături strânse cu instituțiunile științifice din Apus, intrând în schimb de publicații cu ele (Academiile din Zagreb și Barcelona, reviste de specialitate) și-a câștigat colaborarea unor savanți streini pentru Dacoromania.

Personalul Muzeului:

Director: Prof. Sextil Pușcariu.

Custode: Constantin Daicoviciu.

Secretar: Sever Pop.

Practicanți: Ștefan Pașca și Gheorghe Vulcu.

b) *Laboratorul de Fonetica Experimentală,*

Domnule Rector,

Am onoare a Vă anunța că, în *Laboratorul de fonetică experimentală* am început studiul diferitelor articulațiuni cu privire la fiziologia vocalelor românești, despre cari voiesc să public o lucrare cât mai iute.

În cursul acestui an școlar am publicat o lucrare despre *ortografie și fonetică*, în care am arătat marea importanță a studiilor fonetice și am constatat superficialitatea studiilor asupra pronunțării românești.

E de dorit, ca cel puțin de azi înainte, să ne gândim, cât ar fi de bine, dacă limba noastră s'ar rosti la fel pe amvon, la tribuna parlamentului și pe scenele teatrelor naționale.

Cluj, la 7 Octombrie 1923.

Iosif Popovici

dir. Laboratorului de fonetică exp-

V. Facultatea de științe.

Raport relativ la activitatea didactică și științifică a personalului facultății precum și la nevoile acestei facultăți.

Domnule Rector,

Cu încheierea anului școlar 1922—23 am onoare a vă arăta în cele ce urmează nevoile ce se simt la Facultatea de științe, precum și activitatea didactică și științifică desfășurată în timpul anului școlar expirat, de Dnii profesori și de personalul științific ajutător.

Ameliorarea crescândă, în ceea ce privește condițiunile diferitelor Institute și Seminare, despre care am avut onoarea să vă relatez anul trecut, s'a observat și anul acesta, deoarece un nou material științific și didactic a sosit la diferite Laboratoare și Seminare, grație sumelor prevăzute în buget.

Se simte însă tot mai mult nevoia de localuri noi, mai ales pentru unele institute și laboratoare, care sunt frecventate de mai mulți studenți, și nu numai de studenți ai Facultății de științe, dar și de aceia ai facultății de medicină, atât mediciști, cât și farmaciști.

E absolut imperios să se prevadă fonduri suficiente pentru aceste localuri noi, dacă voim ca învățământul universitar să dea roadele pe care țara le așteaptă. Este apoi absolut indispensabil să se mărească considerabil, în viitorul buget, sumele alocate la fiecare Institut și seminar, din cauza prețurilor mereu crescânde ale tuturor aparatelor și produselor precum și ale cărților și revistelor de care fiecare laborator sau Seminar are absolută nevoie. — Nu se poate tăgădui în această privință, că printre diferitele Institute și Laboratoare ale Facultății de Științe, Institutul de Chimie este acela care are nevoie de sume *anuale* mai mari, deoarece aproape tot materialul comandat într'un an și anume produse chimice, disolvanți, sticlărie gradată și negrată, porțelanerie, tuburi de cauciuc, dopuri de cauciuc și de plută etc. etc. trebuiesc *reînnoite* mereu, fiind material consumabil, sau care se sparge

ori se deteriorează foarte ușor. Este deci cu totul insuficientă alocația anuală prevăzută în bugetul actual pentru acest Institut, și aceasta cu atât mai mult cu cât el e format din 4 catedre cu 4 laboratoare diferite și independente.

Tot așa este necesar să se mărească fondurile de instalare ale noilor Institute ca acela de Fiziologie, de fizică teoretică și aplicată și de Astronomie.

În ceea ce privește acest din urmă Institut, lipsa unui local situat convenabil și construit special pentru scopul pe care trebuie să-l îndeplinescă, este simțită nu numai din punctul de vedere didactic, căci a avea o catedră de astronomie fără observator este același lucru ca și când am avea o catedră de fizică sau de chimie fără laboratorul respectiv, dar această lipsă e simțită și dintr'un punct de vedere practic. În adevăr, prin sumele bugetare ordinare și extraordinare, acordate până acum de Minister, catedra de Astronomie va fi foarte curând în posesia unei lunete ecuatoriale cu suportul trebuincios.

Ne întrebăm: unde vom pune această lunetă și mai ales suportul care are dimensiuni destul de respectabile când vor sosi la Cluj? Și chiar dacă am putea găsi un local de așa natură pentru a fi siguri că un instrument așa de delicat și de așa mare precizie nu se va deteriora, ne întrebăm: Ce va putea face profesorul de Astronomie, atât din punctul de vedere didactic, cât și din punct de vedere științific cu instrumentul de căpetenie al unei astfel de catedre așezat în lăzi și băgat în vre-o magazie?

Dar mai este o altă latură importantă.

E vorba de cele două sismografe ale Institutului de Geografie pe care le-am moștenit dela vechiul regim unguresc și care a trebuit să fie demontate deoarece fuseseră instalate de predecesorii noștri în pivnița vechiului teatru unguresc, și tocmai înaintea caloriferului acestui teatru.

Or Universitatea noastră, în dorința de a repara acest vechiu teatru pentru a-l transforma într'o sală frumoasă și încăpătoare pentru conferințe, cinematograf etc. a fost nevoită să demonteze acele sismografe ca să poată repara și utiliza caloriferul.

Iată că având sismografele demontate și neputând să le remontăm din lipsa unui local convenabil, cum ar fi tocmai pivnița Observatorului astronomic, nu suntem în stare să continuăm a face observațiunile sismografe, pe care predecesorii noștri le făceau de mai mulți ani, și ne găsim deci într'o stare de inferioritate deplorabilă față de streinătate care în repetate rânduri ne-a cerut datele referitoare la observațiunile sismice.

În ceea ce privește activitatea didactică trebuie să constat cu durere că din cauza dezordinelor studențești ea a fost foarte stingherită și nu s'a putut desvolta de cât abia jumătate din programul stabilit pentru fiecare materie în parte. Numai la unele cursuri din anii superiori pe care le urmează numai câțiva studenți, s'a putut lucra ceva mai mult, isprăvind de bine de rău programul acestor cursuri și lucrările practice respective.

Personalul științific ajutător a dat și anul acesta o contribuție frumoasă la mersul cât mai bun al fiecărui laborator sau seminar, și am plăcuta datorie să-i aduc aici un cuvânt de elogiu și de mulțumire.

Dar nu pot trece mai departe fără a releva cu durere că persistă și azi aceiaș stare deplorabilă, din punctul de veder pecuniar, a întregului personal științific, precum și a personalului de birou și de serviciu și mai ales a oamenilor specializați ca *Laboranți, mecanici, maistru sticlar, desenatori* etc. cari au lefuri în adevăr derizorii față de costul vieții de azi și de lefurile ce se dau la uzinele sau la întreprinderile particulare.

Trebuie ținut bine în seamă că laboratoarele și seminarele noastre cu materialul lor bogat și extrem de costisitor au absolută nevoie să recruteze un personal credincios și bine pregătit, ceea ce cu lefurile de azi e peste putință de a-l obține, iar cei buni pe cari îi avem, obosiți de atâtea necazuri de când așteaptă o îndreptare justă a situației lor financiare, ne părăsesc unul câte unul, lăsându-ne într'o situație din ce în ce mai deplorabilă și mai alarmantă.

Dacă această stare de lucruri nu se va îndrepta cât de curând ne vom putea găsi la moment dat în imposibilitate de a funcționa.

Facultatea noastră a decernut anul acesta 1922/23 titlul *de doctor* la 4 noi candidați, în urma unul examen serios cu o lucrare originală de teză și două chestiuni de compilație propuse candidaților de comisiunile examinatoare 15 zile înainte de examen.

Numele fiecăruia din acești noi Doctori se va vedea la fiecare secție în parte.

Secția Matematică.

Ca și în anii trecuți secția matematică a desvoltat o muncă intensivă sub direcțiunea savantului nostru coleg Profesor Dimitrie Pompei.

Lista publicațiilor originale ale fiecărui profesor în parte se va vedea la sfârșitul acestui raport împreună cu acelea ale celorlalți colegi.

Țin să reamintesc încă odată lipsa ce se simte la această sec-

țiune a unui observator astronomic și a unui local propriu și suficient de vast pentru laboratorul de mecanică.

Secția Chimie.

Am menționat mai înainte nevoia tot mai urgentă a unui loca mai încăpător ce se simte la Institutul de Chimie, mai ales pentru lucrările practice cu studenții chimiști și naturaliști ai facultății de științe cât și cu studenții mediciniști și farmaciști ai Facultății de Medicină.

În special studenții mediciniști suferă de această mare lipsă de spațiu, căci sunt obligați de a se împărți în mai multe serii, așa încât fiecare serie nu poate face de cât un număr restrâns de 13—14 ședințe de lucrări pe an.

În aceste condiții este cu desăvârșire imposibil ca acești studenți să poată căpăta toate cunoștințele de analiză calitativă și cantitativă, de care au absolută nevoie pentru a putea urma cu folos cursul și lucrările practice de chimie biologică și de fiziologie. Și atunci se observă un lucru paradoxal, care ar trebui neapărat să dispară și anume: că profesorul de Fiziologie și cel de Chimie biologică se văd obligați la un moment dat să dea studenților unele noțiuni fundamentale de analiză calitativă sau cantitativă, de oare ce studenții n'au putut să le capete la laboratorul de chimie medicală din cauza numărului mic de lucrări practice, la care au putut urma fiecare în parte.

Cerem deci cu insistență, încă odată ceace, în calitatea mea de Director al Institutului de Chimie și de profesor de Chimie generală, am cerut dela înființarea Universității române din Cluj și anume: să se acorde fondurile necesare pentru a clădi cât mai curând noul Institut de Chimie după planurile deja studiate și întocmite, iar până atunci să se construiască o sală provizorie de cel puțin 120 locuri pentru studenții mediciniști și o alta de 80 locuri pentru studenții farmaciști.

Întru cât privește activitatea științifică și didactică a profesorilor și a personalului didactic ajutat, am plăcerea să pot afirma că și-au făcut cu toții datoria pe deplin, cu toate că din cauza agitațiilor studențești cursurile și lucrările practice au avut mult de suferit.

În cursul anului școlar 1922—23 s'a publicat o serie de lucrări atât de colegul Spacu cât și de colegul Dan Rădulescu, în parte în colaborare cu unii dintre domnii Asistenți. Lista titlurilor acestor publicațiuni se găsește anexată la sfârșitul acestui raport împreună cu celelalte liste de lucrări originale publicate de alți Colegi.

În afară de aceasta s'au promovat la secțiunea chimie alți 3 doctori în chimie:

1. La 22 Octombrie 1922 D-ra Ripan Raluca, șef de lucrări la laboratorul de Chimie anorganică și analitică, a fost promovată Doctor în chimie cu mențiunea „*cu distincțiune*” prezentând ca lucrare de teză: „*Amine duble corespunzătoare sărurilor duble*”.

Pentru a duce la bun sfârșit această lucrare care i-a fost dată de Dl Prof. Spacu, D-ra Ripan a lucrat intensiv mai bine de doi ani sub conducerea Profesorului Dsale.

2. La 23 Iunie 1923 Dl Ionescu Mircea, șef de lucrări la laboratorul de Chimie organică, a fost promovat Doctor în Chimie cu mențiunea „*cu distincțiune*” prezentând ca lucrare de teză: „*Contribuțiuni la studiul relațiunilor între constituția moleculară și culoare*” lucrare ce i-a fost dată de Dl Prof. Rădulescu și la care Dl Ionescu a lucrat cu râvnă timp de mai bine de doi ani sub conducerea profesorului Dsale.

3, În sfârșit la 3 Iulie 1923 Dna Tănăsescu Elena, șef de lucrări la laboratorul de Chimie generală a fost promovată Doctor în Chimie cu mențiunea „*foarte bine*” prezentând ca lucrare de teză: „*N. Amino-naftalimidă și derivați, precum și studiul lor spectrografic*”, lucrare ce i-a fost dată de prof. Ostrogovich și la care Dna Tănăsescu a lucrat în continuu timp de doi ani sub direcțiunea Profesorului Dsale.

Secția Fizică.

Trebue să menționez mai întâi de toate că aceaș lipsă de spațiu și de săli pentru lucrările practice cu studenții, ce se observă la Institutul de Chimie, se constată și la cele două laboratoare de Fizică și chiar într'un grad mai mare. La amândouă aceste laboratoare și mai ales la acela de fizică teoretică și aplicată, lipsesc chiar sălile necesare cercetărilor științifice, precum de altminterea și aparatele indispensabile acestor cercetări. Cauza este că laboratorul de Fizică teoretică și aplicată a fost înființat și atașat Universității din Cluj în acelaș timp cu preluarea acestei universități de către autoritățile române și, dat fiind scumpetea enormă din acești ultimi ani a tuturor aparatelor de precizie necesare unui laborator, scumpetea mereu crescândă în mod impresionant, sumele acordate până acum de Minister pentru acest scop, n'au permis decât procurarea unei mici părți din întregul stoc de aparate, care sunt necesare cercetărilor științifice, precum și pentru lucrările practice cu studenții. — În aceasta stare este evident că

ambele laboratoare se găsesc în condițiuni foarte puțin prielnice unei activități mai dezvoltate. — De aceea repet încă odată cererea, pe care am făcut-o și anul trecut, ca să se înceapă a prevedea fondurile speciale pentru construirea noului Institut de fizică, căci în actualele locații e peste puțină de a merge înainte cu demnitate.

În sfârșit trebuie să menționez că la Laboratorul de Fizică generală experimentală s'a terminat instalarea atelierului mecanic destinat, nu numai pentru repararea instrumentelor laboratorului, dar în același timp pentru ca studenții cari se dedică învățământului și cari doresc să facă puțină practică de mecanică, să o poată face în condițiunile cele mai bune.

Secțiunea Științelor naturale.

Și la această secțiune avem de înregistrat unele îmbunătățiri și schimbări. — Importantă e mai ales aceea de a fi găsit modul de a transforma unele săli din palatul Universității pentru a adăposti laboratorul de Fiziologie generală care până acum nu exista, așa încât până în prezent profesorul Călugăreanu a trebuit să facă cursul și lucrările practice fiind oaspete Dlui prof. Nițescu, directorul laboratorului de Fiziologie umană al Facultății de Medicină. — Desigur că localul astfel adaptat e departe de a corespunde cerințelor unui laborator de fiziologie, mai ales în ceea ce privește lucrările practice cu studenții, totuși nu se poate tăgădui că este o îmbunătățire față de situația de mai înainte.

Este deci o necesitate imperioasă ca la anul să se înceapă construirea noului institut de fiziologie, fără de care facultatea noastră se va găsi în condițiuni de inferioritate nemeritată, față de alte universități din țară și mai ales față de cele din străinătate.

În Institutul de Zoologie s'a făcut o schimbare cu ocazia numirii titularului catedrei de Histologie a Facultății de Medicină, catedră care până în prezent, a fost suplinită de Colegul prof. Scriban. Cu această ocazie aparatele acestui laborator și colecțiile de preparate microscopice și de planșe, făcute în mare parte de Colegul Scriban, în timpul când Domnia sa a suplinit catedra de Histologie, au trebuit să fie trecute la Facultatea de Medicină, iar Colegul Scriban a fost nevoit să reînceapă a face preparate microscopice și planșe de Histologie pentru studenții naturaliști ai Facultății de științe. — În total s'au putut face în cursul acestui an școlar (1922/23) 1300 preparate microscopice de Zoologie, histologie și anatomie microscopică, care se adaugă la cele existente. O mare parte din material a fost adunat

de prof. Scriban la stațiunea zoologică Roscoff din Franța. S'au făcut diferite excursiuni de Profesor și Asistenți pentru adunarea de material științific, precum și împreună cu studenții ca complectare a lucrărilor practice de laborator.

La Institutul de Speologie s'a continuat cu aceeași râvnă de mai înainte catalogarea bibliotecii comune a acestui Institut și a laboratorului de Zoologie și s'a început instalarea unei secții fotografice cu atelier și cameră neagră. E de menționat în această privință că cunoscutul Speologist francez E. A. Martel a permis Institutului de speologie din Cluj să se copieze, din renumita sa colecție de negative, mai bine de 1000 de contratipe și de diapozitive, pe care Dl Martel le-a adunat cu mâna sa proprie pentru Institut.

S'au făcut noi explorări speologice în diferite regiuni din țară, iar Dl. Subdirector Prof. Jeannel împreună cu Dl. Chappuis la care s'au unit D-nii A. Madelaine din Paris și A. Winkler din Viena au întreprins o campanie speologică în Serbia orientală fiind însoțiți și conduși de Dl. Stankovitsch Prof. la Universitatea din Belgrad.

Lista publicațiunelor personalului Institutului se află la locul său la sfârșitul acestui raport.

La Laboratorul de Mineralogie și petrografie s'a îmbogățit colecția cu 112 eșantioane de minerale și de roce și s'au pregătit și studiat 611 secțiuni subțiri al căror rezultat științific se va publica în curând în analele muzeului Ardelean de Mineralogie și Geologie al Universității din Cluj.

La Laboratorul de Geologie și Paleontologie s'au făcut studii pe teren asupra zăcămintelor petrolifere în Vrancea, Bacău și Bucovina, precum și în partea de West a județului Prahova.

Dl. Profesor Popescu-Voitești a luat parte la Congresul „Tehnologiilor în petrol” ce s'a ținut la Londra în Iunie a. c. unde a făcut o comunicare al cărei subiect se află la sfârșitul acestui raport.

Dl. Ștefan Mateescu, șef de lucrări la acest laborator a fost însărcinat și anul acesta să facă cursul și lucrările practice de Mineralogie, Geologie și Agroteologie studenților Academiei de Agricultură din Cluj.

La Institutul de Botanică s'a continuat munca rodnică din anii trecuți îmbogățind colecțiile herbarului și de semințe fie prin recoltare, fie prin numeroase schimburi cu streinătatea. Și biblioteca acestui Institut s'a mărit simțitor prin schimburi obținute trimetând în străinătate: „Buletinul de Informații al Grădinei botanice și al Muzeului botanic dela Universitatea din Cluj”, care a încheiat al doilea an de apa-

riție. — S'au înființat apoi 8 grădini școlare în țară și s'a trimis Universității din Iași un vagon de plante pentru grădina botanică ce se organizează acolo.

S'au făcut apoi diferite publicațiuni atât de Colegul Borza cât și de Colegul Grințescu ale căror titluri se vor găsi ca celelalte la sfârșitul acestui raport.

La grădina botanică nouă se continuă a se lucra cu mare activitate pentru a se complecta plantațiile și a construi serele și răsadnițe necesare, aceasta cu atât mai mult cu cât și lucrările pentru construirea turnului de apă și canalizarea corespunzătoare, s'au terminat anul acesta.

Secția de geografie.

Nici această secție nu e imună de boala generală a lipsei de local mai ales pentru lucrările practice cu studenții. — Numeroșii studenți atât ai Facultății de științe cât și ai Facultății de Litere cari vor să se dedice la studiul geografiei au o singură sală de lucrări practice absolut neindestulătoare. Lipsește apoi ca și la Institutul Botanic, un local pentru muzeu așa încât Directorul Institutului de Geografie nici nu se poate gândi a culege materialul geografic pentru colecțiile Institutului, căci n'ar avea unde să le adăpostească.

Trebue apoi să reamintesc că cele două sizmografe care aparțin acestui Institut, fiind demontate și neavând un local special adaptat pentru ele, nu e posibil să se poată face observațiunile sismice, producând astfel o scădere a prestigiului Universității noastre față de streinătate. Dacă cel puțin s'ar putea începe în curând construirea unui local special pentru luneta equatorială dela catedra de Astronomie, Dl Director al Institutului de Geografie ar fi dispus să treacă cele două sizmografe la Institutul de Astronomie, pentru ca să fie montate cum trebue în pivnița observatorului Astronomic și să se poată începe odată observațiunile. E timp ca Onor. Minister să se gândească, că o Universitate este nu numai un Istitut național de cultură pentru pregătirea tineretului la diferitele branșe de activitate omenească, dar în acelaș timp este un Institut de cercetări, pentru a contribui la progresul științific general al omeniei. Or, această activitate care, la prima vedere, s'ar părea fără folos imediat, este din contră una din cele mai de căpetenie pentru renumele întregii țări. Dar ea nu poate să aibă ființă fără mijloacele necesare și fără fondurile corespunzătoare diferitelor nevoi. Fac urarea ca în bugetul viitor să se asemneze cel puțin o parte din sumele indispensabile Facultății noastre.

Aci alăturat se află unele programe de studii care nu au fost publicate în anuarul anului trecut 1921—22 sau care au suferit anul acesta unele modificări, împreună cu listele de lucrări publicate de Personalul didactic al Facultății noastre în decursul anului curent 1922—23.

Decanul facultății de științe pe anul 1922—23:

Prof. Dr. Adrian Ostrogovich.

Colegiul profesoral al Facultății de științe.

Decan: *Adrian Ostrogovich.*

Prodecan: *Gheorghe Bratu.*

a) Profesori titulari.

1. *Dimitrie Călugăreanu*, născut la 16 Octomvrie 1868, doctor în științele naturale. Profesor titular de fiziologie generală. Director al institutului de fiziologie generală. Decan în anii 1919—20 și 1920—21. Rector în anul 1921—22. Membru corespondent al Academiei Române, membru al societății de chimie biologică (Paris). Fost președinte al Reuniunii române de biologie, secția Cluj. Vicepreședinte al societății de științe din Cluj. Membru al soc. reg. rom. de geografie. Comandor al Coroanei româniei, Ofițer de instrucțiune publică (Franța).

2. *Augustin Maior*, născut la 21 August 1882. Inginer (studii matematico-fizice). Profesor titular de fizică teoretică și aplicată. Directorul institutului de fizică teoretică și aplicată. Fost director central al P. T. T., Cluj. Membru în comitetul Soc. științe din Cluj. Membru al Soc. gen. Inginerilor din România. Membru al soc. reg. rom. de geografie.

3. *Adrian Ostrogovich*, născut la 16 August 1870, la Lecce (Italia). Doctor în chimie și diplomat în Farmacie dela Universitatea din Florența (Italia). Profesor titular de chimie generală și chimie medicală. Director al institutului de chimie și al laboratorului de chimie generală. Decanul Facultății de științe în anul 1921—22. Decanul reales pe anul școlar 1922—23. Membru al Societății italiene de chimie (Roma), al Societății italiene de chimie industrială și aplicată (Milano), precum și al Societății de chimie din Franța (Paris). Vicepreședinte al Societății de științe din Cluj, fost vicepreședinte al Societății de științe și al Reuniunii biologice din București. Membru al Reuniunii române de biologie, secția din Cluj. Reprezentantul României și al Societății de științe din București la Congresul internațional de chimie aplicată ținut la Roma în 1906. Reprezentantul României și al Societății de științe din București la serbările internaționale în onoarea lui Amedeo Avogadro, ținute la Torino în 1911.

Medalia jubiliară „Carol I”, Comandor al Coroanei României, Ofițer al „Corona d'Italia”.

4. *Ion Popescu-Voitești*, născut la 18 Noembrie 1876. Doctor în științele naturale. Profesor titular de Geologie și Paleontologie. Director al Institutului de Geologie și Paleontologie. Membru Geolog colaborator și fost Geolog șef al Institutului Geologic al României. Membru al Societății geologice franceze (Soc. géol. de France). Membru al „Geologische Gesellschaft in Wien”. Membru al Soc. Regale Române de Geografie. Membru al Soc. de științe din Cluj. Membru al Soc. Sinneene de Lyon. Membru al Asoc. Inginerilor și Technicienilor din Industria minieră din România. Medalia jubiliară Carol I. Răsplata munci cl. I. Ofițer al Coroanei României. Meritul Industrial cl. I. Războiul 1913 și 1916—1918.

5. *Emil G. Racovița*, născut la 15 Noembrie 1868. Doctor în științele naturale. Profesor titular de biologie. Directorul Institutului de Speologie. Membru al Academiei Române. Președintele Societății de Științe din Cluj, Senatorul Universității în Parlamentul României. Crucea Legiunii de Onoare (Franța).

6. *Ioan A. Scriban*, născut la 15 Noembrie 1879. Doctor în științele naturale. Profesor titular de zoologie și anatomie comparată. Directorul Institutului zoologic. Membru al Societății de științe din Cluj. Membru al Soc. reg. rom. de geografie.

7. *George Vâlsan*, născut la 21 Ianuarie 1885. Doctor în litere. Profesor titular de geografie generală. Direct. Inst. de Geogr. Membru al Academiei Române. Membru în comitetul Soc. reg. rom. de Geogr. Membru în comitetul Soc. Științe Cluj. Președinte al Soc. etnografice rom. Membru în „American geographical Society”. Membru în „Groupe d'Etudes géographiques de la Sorbonne”. Comandor al Coroanei României.

8. *Aurel Angelescu*, născut la 15 Aprilie 1886. Doctor în științele matematice. Profesor titular de teoria funcțiunilor. Directorul laboratorului de mecanică. Membru al Societății de științe din Cluj, și al Societății matematice din Franța.

9. *Alexandru Borza*, născut la 21 Mai 1887. Doctor în științe, licențiat în teologie. Profesor titular de Botanică sistematică. Directorul Institutului de Botanică sistematică, al Muzeului botanic și al Grădinei botanice din Cluj. Prodecan 1919—20, 1920—21, f. vicepreședinte al Comisiunii pentru examinarea candidaților de profesori. Membru în secțiunea științifică și școlară a „Asociației din Sibiu”. Membru corespondent al „Societății botanice cehoslovace”, al „Societății de

horticultură" din Lyon și al „Societății Transilvane de Științe Naturale din Sibiu“. Protopop onorar. Membru al Societății de Științe din Cluj al Soc. Reg. rom. de Geografie și al Reuniunii române de biologie; secția Cluj.

10. *Gheorghe Bratu*, născut la 25 Februarie 1881. Doctor în științele matematice de la Universitatea din Paris. Profesor titular de calcul diferențial și integral. Prodecan 1921—1922, 1922—1923. Membru al Societății de Științe din Cluj, al „Société mathématique de France“, al „Société astronomique de France“ și al „Circolo matematico di Palermo“, Italia.

11. *Gheorghe A. Dima*, născut la 1 Martie 1876. Doctor în științele fizice. Profesor titular de Fizica experimentală. Directorul Institutului de Fizică generală experimentală.

12. *Ion Grintescu*, născut la 13 Ianuarie 1874. Doctor în științele naturale. Profesor titular de Botanică generală (anatomie și fiziologie vegetală). Directorul Institutului de Botanică generală. Membru al Societății helvetic de Științe Naturale. Membru în comitetul Societății de Științe din Cluj. Membru al Soc. Reg. Rom. de Geografie și al Soc. germane de botanică din Berlin. Membru al Reuniunii române de biologie, secția Cluj.

13. *Vasile Meruțiu*, născut la 3 Ianuarie 1881. Doctor în științele naturale. Profesor titular de Geografie descriptivă. Directorul Laboratorului de Geografie fizică. Membru al Societății de Științe din Cluj. Membru în comitetul Societății Regale Române de Geografie.

14. *Dan Rădulescu*, născut la 13 Octombrie 1884. Doctor în chimie. Profesor titular de chimie organică. Suplinitor la catedra de chimie fizică. Directorul laboratoarelor de chimie fizică și chimie organică. Membru al Societății de Științe din Cluj și al Societății de chimie din Paris.

15. *Gheorghe Spacu*, născut la 5 Decembrie 1883. Doctor în chimie. Profesor titular de chimie anorganică și analitică. Director al Laboratorului de chimie anorganică și analitică. Membru al Societății de Științe din Cluj și al Societății de chimie din Paris.

b) Profesori agregați.

1. *Victor Stanciu*, născut la 28 Octombrie 1884. Doctor în științele naturale. Profesor agregat de Mineralogie și Petrografie. Director al Institutului de Mineralogie și Petrografie. Membru al Societății de Științe din Cluj. Membru al Soc. Reg. Rom. de Geografie și al secțiunii școlare a „Asociațiunii din Sibiu“. — Ofițer al Coroanei României.

2. *Nicolae Abramescu*, născut la 30 Martie 1884. Doctor în științele matematice. Profesor agregat de Geometrie analitică și suplinitor la Catedra de Geom. descript. și Algebra super. la Universitatea din Cluj. Membru al Societății matematice și al Societății astronomice din Franța, al Societății „Ciccolo Matematico di Palermo”, al Societății „Gazeta Matematică” din București, al Societății de Științe din Cluj și București, al Societății Regale Române de Geografie și al Societății „Unione matematica italiana”.

3. *Gheorghe Demetrescu*, născut la 9 Ianuarie 1885. Doctor în științele matematice. Profesor suplinitor de Astronomie. Directorul observatorului astronomic al Universității din Cluj.

c) *Profesori angajați.*

1. *René Gabriel Jeannel*, născut la 22 Martie 1879. Doctor în științe. Profesor titular de Biologie. Subdirector al Institutului de Speologie. Cavaler al legiunii de onoare. Ofițer al Stelei României.

d) *Profesori detașați.*

1. *Dimitrie Pompeiu*, născut la 22 Septembrie 1873. Doctor în științe. Profesor titular de Analiză superioară. Director al Seminarului de matematici. Profesor titular de mecanică la Universitatea din București. Fost inspector al învățământului secundar și superior. Fost președinte al consiliului permanent de instrucțiune. Membru corespondent al Academiei Române, membru al Societății „Ciccolo Matematico di Palermo”, membru al Societății matematice din Franța. Ofițer al Legiunii de onoare. Fost profesor agregat la Universitatea din Paris.

e) *Conferențieri.*

1. *Pierre Chappuis*, născut la 5 Septembrie 1891. Doctor în științe, Conferențiar angajat. Adjunct la Direcțiunea Institutului de Speologie.

3.

Rapoartele profesorilor.

a) *Cursul și lucrările practice de Fiziologie generală în anul 1922—23.*

a) *Cursuri.*

1. *Vineri 3 Noembrie 1922.* Lecție introductivă. Știința, scopurile urmărite de ea, privind în special științele Naturei. Cum trebuie făcută Știința ca să fie de folos, Laturea filozofică și laturea practică a Științei.

2. *Marți 7 Noembrie 1922*. Aplicațiunile sociale ale datelor științifice. Definiția Fiziologiei. Fiziologie generală și Fiziologie specială. Legăturile dintre materia vie și cea minerală examinate din punct de vedere al celor șase însușiri crezute ca distinctive pentru materia vie.
3. *Vineri 10 Noembrie 1922*. Proprietățile generale ale materiei vii. Individualizarea și organizarea. Celula cu părțile sale esențiale.
Condițiunile de viață ale materiei vii. Condițiuni interne. a) Constituția celulară: protoplasmă, nucleu, centriol. *b)* O anumită alcătuire chimică: Proteine, hidrocarbonate, grăsimi, lipoide.
4. *Marți 14 Noembrie 1923*. Proprietățile generale ale Proteinelor. Mărime moleculară. Stare coloidală. Încărcare electrică. Fenomene de precipitare și denaturare. Reacțiuni de colorare. Clasificarea proteinelor naturale.
5. *Vineri 17 Noembrie 1922*. Hidroliza moleculelor proteice cu acizi și fermenți. Produsele rezultate. Principalele proprietăți ale aminoacizilor. Variațiunea proporțiunei aminoacizilor în diverse proteine. Recombinarea aminoacizilor în peptide. Hidroliza grupelor prostetice, în special a acidului nucleic. Library Cluj
6. *Marți 21 Noembrie 1922*. Serbătoare (Sf. Mihail și Gavril).
7. *Vineri 24 Noembrie 1922*. *Lipoide*. Starea fizică. Caractere chimice. 1. *Colesterine*, 2. *Fosfatide*. Azotul și fosforul lor. *Lecitină*.
Fluiditatea materiei vii. Consistența lichidă. Structura coloidală. Diferite grade de dispersitate în subsanța vie.
8. *Marți 28 Noembrie 1922*. Tensiunea superficială a materiei vii; variațiunile ei cu condițiunile mediului, cu vrâsta și diferențierea celulelor. *Proprietăți osmotice ale substanței vii*. Definiția experimentală a osmozei. Membrane permeabile și semipermeabile. Semipermeabilitatea relativă a protoplasmei. Plasmoliza și deplasmoliză. Importanța fenomenelor osmotice pentru funcționarea celulei.
9. *Vineri 1 Decembrie 1922*. Cursurile suspendate din ordinul Senatului universitar pentru serbarea unirei Ardealului cu Patriamamă.
10. *Marți 5 Decembrie 1922*. Legăturile dintre nucleu și citoplasmă. Experiențele de merotomie pe organisme unicelulare și pe neuron. Comportarea protoplasmei fără nucleu și a nucleului fără protoplasmă în ce privește mișcarea, nutrițiunea etc. Rolul nucleului și a protoplasmei în ereditate. Sistem viu.
11. *Vineri 8 Decembrie 1922*. *Condițiunile externe ale vieții*. Substanța

- viețuitoare ca parte a scoarței globului pământesc. Condițiuni de existență *speciale*, condițiuni *generale*. 1. *Temperatura*. Limitele inferioare și superioare compatibile cu existența vieții. 2. *Presiunea*, mecanică, atmosferică și hidrostatică.
12. *Marți 12 Decembrie 1922*. Presiunea osmotică a mediului. Metodele de măsurare: osmometrie, crioscopie. Soluțiuni ipotonice, izotonice și ipertonice. Presiunea osmotică a apelor naturale: marină, salcie și dulce. Echilibrul osmotic la organismele inferioare; Izolarea osmotică a celor superioare. Adaptări la medii osmotice diferite. Mecanismul coloidal al adaptării.
  13. *Vineri 15 Decembrie 1922*. Greva de o zi a studenților.
  14. *Martie 19 Decembrie 1922*, Serbătoare (Sf. Neculai).
  15. *Vineri 22 Decembrie 1922*. Senatul universitar a închis Universitatea începând dela 22 Dec. 1922 până la 22 Ianuarie 1923.
  16. *Marți 23 Ianuarie 1923*. Cursurile suspendate din partea Rectoratului.
  17. *Vineri 26 Ianuarie 1923*. Cursurile suspendate din partea Senatului universitar.
  18. *Marți 30 Ianuarie 1923*. *Lumina și ființele vii*. Acțiuni fotochimice. Fotosinteza chlorofiliană. Dependența vieții animale de existența vegetatelor autotrofe. Necesitatea luminei pentru menținerea vieții pe pământ. Efectele dăunătoare ale luminei albe și ultraviolete. *Condițiunile materiale ale mediului pentru menținerea vieții*. 1. *Apa*. Rolul apei ca mediu de disoluțiune a substanțelor materiei vii și ca mijloc de transport a materialului intrat și eștit din celulă. Efectele lipsei de apă în mediu: forme de rezistență sau moartea organismului. Efectele surabondenței de apă în celulă: încetinarea vieții.
  19. *Vineri 2 Februarie 1923*. Cursurile suspendate prin deciziunea Senatului universitar dela 1 Februarie 1923.
  20. *Marți 17 Aprilie 1923*. 2. *Oxigenul*. Necesitatea oxigenului pentru ființele vii. Organisme aerobe și anaerobe. Aerobe obligate. Anaerobe facultative; Anaerobe obligate. Rolul oxigenului în substanța vie. Cantitatea de oxigen necesară unui organism. Influența presiunii atmosferice asupra cantității de oxigen înmagazinată. Tensiunea parțială a oxigenului. Atmosfera de oxigen pur. Lipsa oxigenului. Asfixie. Supravețuirea organismelor în lipsa oxigenului. Explicarea: oxigen de rezervă; fenomene de dedublare altele de cât oxidațiunile. Explicarea vieții anaerobe obligate.
  21. *Vineri 20 Aprilie 1923*. Nu s'a făcut curs, fiind plecat la București în afaceri de serviciu.

22. *Marti 24 Aprilie 1923.* 3. *Alimentele.* Rolul fiziologic al alimentelor. Definiția alimentului. Elementele chimice pe care trebuie să le aducă alimentele. Formele chimice ale alimentelor. Procurarea Carbonului și Azotului de către plantele autotrofe, heterotrofe și de animale. Cantitatea de alimente necesară speciei. Echilibru nutritiv.

Lipsa de alimente. Inaniția la ființele pluricelulare și monocelulare. Consumarea rezervelor și a substanței țesuturilor. Adaptări la condițiuni speciale de hrană.

23. *Vineri 27 Aprilie 1923.* Transformările alimentelor în organism. Acțiuni fermentative. *Fermenți.* Caracterul acțiunilor fermentative. Comparația cu fenomenele catalitice. Cataliză. Catalizator. Caracterul reacțiunilor catalitice: a) Echilibru, b) Produse intermediare, e) Paralizatorii catalizelor.

Caracterele speciale ale fermenților. Starea coloidală. Acțiunea temperaturii. Specificitatea fermenților. Fermenți sintetizanți. Geneza fermenților. Antigen și anticorp. Generalizare. Specializarea celulelor glandulare. Fermenți de apărare. Importanța biologică a fermenților.

24. *Marți 1 Mai 1923.* Nu s'au prezentat studenți.

Senatul universitar, în ședința sa dela 1 Mai, a suspendat cursurile pentru zilele de 2 și 3 Mai, iar în ședința dela 3 mai a mai suspendat cursurile și pentru zilele de 4 și 5 Mai.

25. *Marți 8 Mai 1923.* Nu s'a prezentat nici un student.

26. *Vineri 11 Mai 1923.* Lipsă completă de studenți.

27. *Marți 15 Mai 1923.* Nu s'a făcut curs fiind de față numai o singură studentă, fiica profesorului.

28. *Vineri 18 Mai 1923.* Trebuind să participe la o ședință urgentă a Senatului univ. profesorul n'a putut face cursul.

29. *Marți 22 Mai 1923.* Consiliul facultății, pentru alegerea noului Decan, fiind fixat la ora 5, nu s'a putut face curs.

30. *Vineri 25 Mai 1923.* și

31. *Marți 29 Mai 1923,* nu s'au făcut nici lucrări nici curs, cei doi studenți cari urmau cursul, fiind plecați în excursie.

b) **Lucrări practice.**

1. *Vineri 24 Noembrie 1922.* Titrimetrie: acidimetrie, alcalimetrie și clorometrie.
2. *Marți 28 Noembrie 1922.* Continuare cu titrimetria.
3. *Marți 5 Deembrie 1922.* Reacțiunile hidrocarbonatelor: Reacțiuni

de reducere și de colorare. Hidroliza amidonului și evidențierea dextrinelor.

4. *Vineri 8 Decembrie 1922.* Dozarea glucozei cu Polarimetrul.
5. *Marti 12 Decembrie 1922.* Dozarea glucozei cu lich. Fehling.
6. *Marti 30 Ianuarie 1923.* Grăsimi: solubilitate, emulsionare, saponificare, reacțiunea acroleinei.
7. *Marti 17 April 1923.* Reacțiunile de precipitare și coagulare ale proteinelor.
8. *Vineri 20 Aprilie 1923.* Reacțiunile de colorare ale proteinelor.
9. *Marti 24 Aprilie 1923.* Compoziția laptelui. Grăsimea și fosfații la microscop, acțiunea chimozinei. Separarea proteinelor din lapte, separarea grăsimii. Evidențierea lactozei.
10. *Vineri 27 Aprilie 1923.* Bila. Separarea mucinei și pigmentelor din bilă. Reacțiunile pigmentilor și sărurilor biliare.
11. *Marti 15 Mai 1923.* Bila (continuare).
12. *Vineri 18 Mai 1923.* Sucul gastric: evidențierea acidului clorhidric și celui lactic. Dozarea acidității. Separarea produselor de digestie gastrică.
13. *Marti 22 Mai 1923.* Numărarea globulelor roșii și albe din sângele omului.
Cluj, 27 Sept. 1923.

Prof. D. Călugăreanu.

c) Organizarea și activitatea Institutului de Speologie în anul școlar 1922—1923.

1. Biblioteca. S'a continuat cu catalogarea Bibliotecilor Institutelor de Speologie (s'a ajuns la No. 3511) și de Zoologie (s'a ajuns la No. 1529). Fiecare titlu de carte e trecut în Registrul inventar și pe două fișe, una pentru catalogul alfabetic al autorilor, altă pentru catalogul pe materii.
2. Colecția de hărți Geografice cuprinde acum: Hărțile românești a României mari 1:100.000, și pentru regiunile cu interes speologic. Hărțile austriace 1:75.000, 1:25.000 și 1:200.000.
3. Colecția Fotografică. S'a început instalarea unei secții fotografice, cuprinzând un atelier și o cameră neagră. Cunoscutul Speologist E. A. Martel a permis Institutului să copieze, din renumita sa colecție de negative, mai bine de o mie de contratipe și de diapozitive pe care Dl Martel le-a anotat cu mâna sa pentru Institut. Această prețioasă Colecție se adaugă colecțiilor fotografice Racoviță și Jeannel, încât avem acum concentrate la Inst. de Speo-

logie documente fotografice asupra fenomenilor carstice de o valoare neîntrecută. Aceste colecții se vor clasa și cataloga pe fișe cu începere de anul viitor.

4. Colecția Biospeologica. S'a încorporat colecției materialul cules din 44 de peșteri (peșterile No. 934—971).
5. Fauna Transilvaniei. Institutul de Speologie își propune, pe lângă explorații speologice menite să se estindă în lumea întreagă, și cercetarea faunei Transilvaniei. Profesorul Jeannel este însărcinat cu Direcția acestui serviciu ajutat de Dr. Chappuis specialminte ocupat cu culegerea faunei acvatice. Preparația insectelor conservate uscate se face de către dl I. Roth, șeful de echipă speologică. La finele anului școlar 1922—23 materialul adunat cuprinde:

I. Material conservat în alcool:

Reptile și Batraciani 112 exemplare.

Vermi (Oligochete, Planarii Hirudinee)	24 tuburi (aprox.	50 exempl.
Gasteropode	15 " "	50 "
Arachnide	255 " "	3000 "
Crustacei (Isopode și Amphipode)	35 " "	350 "
Myriapode	150 " "	1500 "
Thysanure	6 " "	50 "
Collembol	65 " "	2000 "
Nevroptere	15 " "	40 "
Hymenoptere	30 " "	50 "
Diptere	10 " "	50 "
Larve de Coleoptere	25 " "	60 "

II. Material conservat uscat

Nevroptere	aprox.	50 exempl.
Orthoptere	"	60 "
Odonate	"	30 "
Hemiptere	"	300 "
Diptere	"	150 "
Hymenoptere	"	200 "
Coleoptere	"	12.000 "
Lepidoptere	"	300 "

III. Colecțiuni determinate.

Hymenoptere melifere (aprox. 120 ex.) determinate *M. R. Benoist* din Paris.

Coleoptere Carabide (aprox. 1500 ex) determinate de *M. A. Winkler*, din Viena.

Staphylinide aprox. 1500 ex.) determinate de *MM. Fr. Rambousek* din Praga și *O. Scheerpelz* din Viena.

Silphide (aprox. 500 ex.) determinate de Prof. *R. Jeannel*.

Lepidoptere, Rhopalocere și Heterocere (aprox. 120 ex.) determinate de Prof. *A. Ostrogovich*.

6. *Explorații Speologice și Faunistice.*

- a) Explorațiunea masivelor calcare din regiunea Hunedoara (21 la 30 Apr. 1923.) *R. Jeannel* et *P. A. Chappuis*. — 8 peșteri cercetate.
- b) Cercetări în sudul Bihariei (10 la 18 Mai 1923) *R. Jeannel*, *A. Magdelaine* et *V. Pușcariu*. — S'a cules fauna endogee la Detunata și pe munții Scărișoarei. S'a facut cercetări în peșterile din teritoriile Câmpeni, Alnac și Scărișoara (7 peșteri au fost cercetate).
- c) Culegerea faunei din Peșterea lui Zichy (15 April 1923) *V. Pușcariu*, asistent.
- d) Masivele calcare între văile Arieșului mare și mic și regiunea Bulzeștilor (Munții Apuseni) (22 Iunie la 5 Iulie). *E. Racovița*, *L. Chevereșanu*, și *V. Pușcariu*. S'au cercetat 5 peșteri.
- e) Campania speologică și faunistică în Serbia (26 Mai la 4 Iulie) *R. Jeannel*, *P. Chappuis*, *A. Magdelaine*, *S. Stankovich* și *A. Winkler*.

Această campanie mai lungă avea de scop explorația unei regiuni puțin cunoscute din punctul de vedere biospeologic și tot odată recoltare de material de comparație. Organizarea și direcția campaniei a fost încredințată Prof. *Jeannel*. Guvernul Sârbesc și Autoritățile universitare din Belgrad au ușurat în tot modul sarcina exploratorilor. Dl. prof. *S. Stankovitch* dela Universitatea din Belgrad a întovărășit pe explorații și le-a servit de tălmăciu. Dnii *M. A. Magdelaine* din Paris și *A. Winkler* din Viena, specialiști bine cunoscuți în entomologie, au luat parte la campanie, au contribuit la cheltueli, și au pus cunoștințele lor tehnice în serviciul Institutului de Speologie contribuind astfel în mod foarte simțitor la sporirea colecțiilor Institutului.

S'a cercetat 23 peșteri în Serbia orientală (Județele Morova și Timok) și occidentală (Jud. Cacak, Uzice și Valjevo). S'a

cules fauna endogee a masivelor Kucaj planina, Svrligiska planina și Muntenica planina.

- f) Curse în lud. Vâlcea și Oltenia (10 la 20 Iulie) R. Jeannel. Două peșteri s'a vizitat.
- g) Cercetări în bălțile sarate dela Cojocna și Ocna Sibiului. P. Chappuis.

E. G. Racovitza

d) *Institutul Zoologic, Cluj.*

Director, Profesor titular I. A. Scriban.

Raportul despre activitatea în cursul anului școlar 1922/23.

I. *Materia tratată la curs.*

Introducere în studiul Zoologiei și Anatomiei comparate și locu pe care îl ocupă printre științele biologice. Ramurile teoretice și aplicate ale Biologiei. Regnul animal și R. vegetal, asemănări și deosebiri. Organizarea ființelor viețuitoare. Teoria celulară, teoria colonială a ființelor policelulare. Unitățile morfologice: 1. Celule, 2. organe, 3. sisteme, 4. aparate, 5. individ, 6. colonie. Despre simetria corpului: radială și bilaterală. Metamere și artimere. Structura generală a celulei. Membrana, citoplasma, nucleul, antrosomul și condriosomele. Inmulțirea directă și indirectă a celulelor. Morfologia oului și spermatozoidului. Despre fecundația. Segmentarea oului și formarea foitelor embrionare. Despre celule embrionare, diferențiere țesuturilor și factori diferențierii celulare. Clasificația țesuturilor. Țesuturi epiteliale și țesuturi mezenchimatoase. Țesutul epitelial, glandele și morfologia lor. Țesutul muscular. Fibra musculară netedă și striată în seria animală: morfologia, structura, dezvoltare și fiziologie. Țesutul nervos. Morfologia, structura originea celulei și a fibrei nervoase. Teoriile asupra structurii sistemului nervos. Țesuturile de origine mezenchimatoasă cu caracterele lor generale. Țesutul reticular, țesutul pigmentar, țesutul adipos și țesutul conjunctiv. Țesutul cartilagos: cartilaj capsular, cart. hialin, cart. reticular, cart. fibros. Țesutul osos. Țesutul sanguin. Histologia comparată a sângelui în seria animală. Citofiziologia sângelui și a elementelor celulare sanguine.

Despre specie. Originea speciilor. Darwinism și Lamarchism. Despre clasificație și principiile de clasificație. Clasificația lui Aristotel, clasificația lui Linné, clasificația lui Ives Delage.

1. *Incrângătura Protozoarelor.* Caractere generale. Morfologia, structura, embriologia și fiziologia generală a Protozoarelor. Clasa

Rhizopodelor, cl. Sporozoarelor, cl. Flagelatelor și cl. Infuzorilor. Caractere generale și descrierea tipurilor principali.

2. *Incrângătura Mezozoarelor*: clasificarea și descrierea tipurilor de Mezozoare.

3. *Incrângătura Spongierilor*: clasificarea, organizația generală și embriologia lor.

4. *Incrângătura Echinodeimelor*: clasificarea, organizația generală și embriologia lor.

5. *Incrângătura Vermelor*: clasificarea și caractere generale.

Clasa Tresbelariaților și cl. Tresnatodelor.

II. Materialul studiat la lucrările practice cu studeanții de an I. și an II.

An I. Manipulări cu microscopul: sânge de broască și sânge de om.

An II. Capilare, artera, vena, timus, tiroida.

An I. Ou de broască, ou de șopârlă, ou de mamifer (foliculii primordiale și în creștere).

An II. Pancreas, capsula suprarenală.

An I. Foliculul lui Graaf. dezvoltarea, karjokineză, segmentarea oului.

An II. Disecție — Cobay.

An I Epiteliu simplu prizmatic, epiteliu simplu pavimentos, epiteliu stratificat pavimentos.

An II. Pulmon de broască, pulmon fetal de om, pulmon de om adult.

An I. Mușchi netezi, mușchi striati.

An II. Trachee, Petromyson secț. transversală.

An I. Celule nervoase disociate, cel. nerv. din măduva spinării, fibre nervoase, crucea lui Ravvier.

An II. Branchie ext. de broască.

An I. Țesut cartilaginos. Nerv în secțiune longitudinală și transversală, țesut conjunctiv.

An II. Secț. sagitală printr'un pul de vrăbie.

An I. Țesut osos, os de bou. Celula primentară dela Pontobdella muricata.

An II. Invelișurile fetale.

An I. Celule pigmentare, celule grase.

An II. Invelișurile fetale.

Lucrările practice susnotate s'au făcut cu an. I și an. II separate din cauza că cei din anul I sunt nepregătiți complet așa că se începe întotdeauna cu histologia, iar cei din an. II în timpul acesta își com-

pletează lucrările anului precedent.

Lucrările practice comune pentru cei din an. I și an. II.

1. *Protozoare*: *Paramecium caudatum*, *Opalina ranarum*, *Vorticela*, *Coccidium*.

2. *Vermi*:

Trematode: *Distomum lanceolatum* și *Distomum hepaticum* (Morfologia, anatomia microscopică și histologie).

Cestode: *Tenia canina*, *Tatris biremis*, *Bothriocephalus* (Morfologia, anatomia microscopică, histologie).

Nematode: Morfologia externă, disecție, anatomia microscopică (secț. transversală).

Oligochete: Morfologia externă la *Limbricus Agricola* și anatomie microscopică (secț. transversală).

Hirudinee: Morfologia externă, disecție, anatomia microscopică la *Glossosifonia hexoculata* (secț. transversală). Secțiune prin regiunea trompei dela *Glossosifonia hexoculata*.

Polichete: Morfologie externă la *Armicola cristata* și *Spirographis Spallanzani*. Anatomie microscopică la *Spirographis Spallanzani* (secț. transversală).

3. *Echinoderme*: Morfologia externă.

4. *Artropode*: Morfologia externă la *Miriapode* și *Hexapode*. Morfologia externă, apendice și anatomia la *Astacus fluviatilis*.

În total în decursul anului școlar 1922—23 s'au ținut 19 ședințe de curs și 21 de ședințe lucrări practice.

III. Colecția de preparate microscopice pentru Zoologie, Histologie și anatomie microscopică.

În cursul acestei vacanțe a anului școlar 1922—23 Directorul Institutului a executat 1300 preparate microscopice de Zoologie, Histologie și Anatomie microscopică, necesare lucrărilor practice ale studenților, care se adaugă la colecția de preparate microscopice din anii precedenți. Mare parte din material a fost colectat de Directorul Institutului în stațiunea zoologică Roscoff, Franța.

IV. Excursii Zoologice.

Tot în cursul acestui an s'au făcut excursii de către Directorul Institutului și de preparatorii Teodor Bușnița și Augustin Bălăpt în următoarele regiuni: Câmpia Transilvaniei, lacul Sicului, regiunea Dejului, regiunea Orșova—Vârciorova, precum și excursii în jurul Clujului.

Aceste excursiuni au avut de scop recunoașterea din punct de vedere faunistic a acestor regiuni, necunoscute de personalul Institutului, precum și pentru recoltarea de material necesar lucrărilor științifice și lucrărilor practice de laborator.

V. Facerea planșelor de Histologie și Anatomie microscopică, necesare cursului și lucrărilor practice de laborator.

Prin strămutarea laboratorului de Histologie a Facultății de medicină, cele 60 de planșe de Histologie, Embriologie și Anatomie microscopică executate în decursul celor 4 ani cât Directorul Institutului Zoologic a supliniit catedra de Histologie, au plecat odată cu Institutul Histologic, așa că Institutul Zoologic a rămas fără planșe. Din aceasta cauză s'a început facerea colecției de planșe necesare, sub apropiata conducere a Directorului, de I. Ionescu.

Darea de seamă despre activitatea institutului de Mineralogie-Petrografie al Universității din Cluj.

Cursul General de Mineralogie-Petrografie s'a ținut Joi și Vineri dela orele 2—3½, iar lucrările practice de Mineralogie și Petrografie s'au ținut Joi și Vineri dela orele 3½—6.

S'au ținut în total 23 ședințe de câte 4 ore, cercetate de 17 auditori.

Programa analitică:

Introducere în studiul mineralogiei. Istoria mineralogiei. Proprietățile substanței minerale. Elementele cristalelor. Parametrii. Notățiunile cristalografice. Desemnele axonometrice. Proiecțiuni de cristale: stereografică, gnomică, lineară Quenstädt. Legile parametrilor, simetriei și a zonelor; calcularea cristalelor, calcul zonal, Goniometrele. Simetria internă, rețelele moleculare.

Sistemele cristaline tratate în 32 clase de simetrie.

Grupări de cristale, Macle, legile îngemănărilor. Inclusionile. Forme de cristalizare.

Proprietățile fizice ale mineralelor. Duritatea, sclerometrul, elasticitatea, clivaj, casură, figurile de coroziune în raport cu simetria cristalelor, căldura, electricitatea, fluorescența și fosforescența mineralelor.

Teoria luminei; suprafața de undă; elipsoizii optici; indicii de elasticitate; refracția și indicele de refracție; birefringența; interferența luminei. Colorile de interferență. Polarizația luminei. Microscopul polarizant.

Lucrările practice: Desemnele axonometrice ale principalelor forme cristaline ale celor 7 sisteme. Notația formelor cristaline (exerciții pe modelele de lemn), Calcul zonar și socotirea parametrilor. Proiecțiunea stereografică, gnomică și lineară a cristalelor. Rețeaua Wulff și întrebuințarea ei în calcularea cristalelor, Determinarea durității cu sclerometrul și scara comparativă Mohs și Breithaupt. Măsurări de densitate cu balanțele Schwartz, Westphal, Spirala—Joli, hidrostatică, areometrul Nickolson. Pregătirea secțiunilor subțiri și exerciții cu microscopul polarizant, examinarea cristalelor în lumină paralelă și convergență, extinșiunile secțiunilor și determinări de minerale în secțiunile subțiri de roce.

Ultima ședință s'a ținut în 25 Maiu 1923. Lucrările de completare s'au început la 25 Octombrie 1923.

În cursul anului școlar 1922—23 colecțiile Institutului nostru s'au îmbogățit cu 112 minerale și eșantioane de roce. În Institut s'au pregătit și studiat 611 secțiuni subțiri de roce și minerale al căror rezultat științific se va publica în „*Analelele muzeului Ardelean de Geologie și Mineralogie al Universității din Cluj*“.

Cluj, la 25 Octombrie 1923. *University Library Cluj*

Director: *Prof. Victor Stanelu*

f) Raport asupra activității Institutului de Geologie-Peleontologie al Universității din Cluj pe timpul anului școlar 1922—23.

Ca și în anii trecuți s'au ținut și anul acesta următoarele cursuri:

a) Cursul de Geologie generală și Stratigrafie cu studenții anului III și

b) Cursul de Paleontologie cu studenții anului II.

La cursul de Geologie s'au ținut câte două ședințe săptămânale de curs și lucrări practice. Numărul total al ședințelor de curs a fost 16, iar al celor de lucrări practice de 21.

Capitolele tratate au fost:

Introducere. Considerațiuni astronomice, fizice și geografice asupra pământului.

Rocele eruptive și forma de prezentare a lor.

Metamorfism.

Rocele sedimentare-detritice, de precipitații chimice și organogene.

Tectonica. Cute, fracturi. Vârsta cutărilor.

Geologia dinamică. Acțiunea agenților externi.

Acțiunea geologică a atmosferei. Acțiunea geologică a apei: de precipitațiune, de infiltrațiune, curgătoare.

Cicluri de eroziune, lacurile, ghețarii.

La cursul de Paleontologie s'au ținut câte o ședință săptămânală de curs și de lucrări practice.

Totalul ședințelor de curs a fost 9, iar al ședințelor de lucrări practice 12.

Capitolele tratate au fost:

Introducere și istoric. Fosile și fosilizare.

Protozoarele. Foraminiferele.

Spongierii. Coralierii (Tetracoralierii, Hexacoralierii, Alcionarii tabulate, Graptoliții).

Echinodermele (Pelmatozoare, Asterozoare. Echinoide).

În afară de cursul obicinuit s'au mai executat și următoarele lucrări.

Dl. Profesor I. Popescu-Voitești a luat parte la Congresul „Tehnologiștilor în Petrol” ce s'a ținut la Londra între 1—15 Iunie a. c. unde a expus următorul subiect:

„The mode of appearance of the petroleum deposits in the Carpathian Regions with general considerations of the genesis of the petroleum and the salt of the actual deposits”, și apoi a luat parte importantă la discuțiile, ce au urmat cu privire la origina și apariția zăcămintelor de petrol în regiunile Carpatice, după marile fracturi, pe care le-a utilizat, și sarea.

Împreună cu șeful de lucrări, dl. Ștefan Mateescu, a studiat între 26 Iunie—29 Iulie a. c. zăcămintele de petrol și condițiunile de aparițiune ale acestora în legătură cu masivele de sare și mari fracturi în Vrancea, Bacău și Bucovina.

Dela 1—30 Septemvrie a. c. aceeași problemă a fost urmărită de D-sa, în partea de Vest a județului Prahova însoțit fiind de șeful de lucrări, asistentul și preparatorul Institutului.

Șeful de lucrări dl. Ștefan Mateescu a fost însărcinat și pentru anul 1922—23 să facă cursul și lucrările de Mineralogie, Geologie și Agrogeologie cu studenții anului I dela Academia Agricolă din Cluj. În afară de aceasta și a continuat cercetările în legătură cu teza sa de doctorat.

În excursiunile făcute, întovărășind pe dl. Profesor Voitești, dl. Mateescu a cercetat mai de aproape și eroziunea continentală din zona Carpatică și Subcarpatică a regiunilor vizitate.

Cluj, la 26 Octomvrie 1923.

Director: Prof. I. Popescu-Voitești.

g) RAPORT

asupra activității catedrei și institutului de botanică sistematică, muzeu și grădină botanică în anul școlar 1922—23.

I. Cursuri și lucrări practice (Activitatea didactică).

1. Botanică sistematică.

Cu studenții în științe a. II și III (în semestrul al 2-lea) 3 ore pe săptămână.

Semestrul I: 20 lecții de câte 1½ oră. Cryptogamele.

Semestrul II: 7 lecții de câte 1½. Sumar: Gimnospermele și Monocotilee

2. Lucrări practice de Botanică sistematică.

Cu studenții în științe a II, 5 ore pe săptămână, Sem. I—II 27 ședințe.

Studiul microscopic și macroscopic sistematic al regnului vegetal.

3. Curs de botanică sistematică farmaceutică.

Cu studenții în farmacie a I și cu stud. în geografie, 1 oră săptămânală.

În urma mișcărilor studențești s'au ținut numai 9 lecții și două ședințe de demonstrații și determinări.

4. Curs de geografie botanică oecologică.

Curs liber pentru stud. a II și III. 1½ oră pe săpt. 7 lecții.

Definiția phytogeografiei cu științele ajutătoare; dezvoltarea ei în special la noi.

Problema stațiunii (habitat). Factorii oecologici.

Aer, lumină, căldură, apă.

O lecție despre măr și mere, în legătură cu expoziția de fructe aranjată în grădina botanică.

5. Excursiuni botanice cu studenții.

Cu toți studenții în științe naturale și farmacie.

1. Făgetul Clujului. 2. Banat (Băile Herculane, Orșova, Cazane, Adakaleh, Vârciorova-Gura-Văii). 3. Grădina botanică nouă.

II. Activitatea de Muzeu.

(Vezi raportul tipărit în „Buletinul de informații, anexat aci).

III. Activitatea la grădina botanică.

S'a continuat cu zor organizarea grădinii botanice noi. Sunt complet terminate grupele plantelor economice și medicinale. Școala sistematică este aproape completă. Dintre grupele geografice s'au al-

căuit: Munții Apuseni, zăvoiuł de munte, făgetul, mestecănișul, brădetul, pădurea mestecată, ștejărișul, Banatul, flora mediterană, plantele succulente.

S'au zidit 4 sere și 16 răsadnițe, organizându-se pepiniera și întreaga gospodărie a grădinii. Secția plantelor ornamentale este deasemenea terminată.

S'au construit 4 mese lungi pentru plantele alpine și rare ale țării noastre, colectându-se foarte multe plante vii pentru această importantă colecție, consultată de specialiști din țară și străinătate.

O instalație specială de apeduct a grădinii botanice este aproape terminată, fiind compusă dintr'un bazen-rezervor, un castel de apă și o bogată rețea de distribuție. Acum se construiesc și bazele pentru plantele de apă.

Grădina a întreținut schimb de semințe cu numeroase grădini botanice din țară și străinătate. S'au expediat 5685 pungi de semințe la 102 grădini și s'au primit 4008 pungi dela 72 grădini.

Am înființat 8 grădini școlare în țară și am trimis Universității din Iași un vagon de plante pentru grădina botanică ce se organizează acolo.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Raport asupra activității Muzeului botanic dela Universitatea diu Cluj pe anul 1922.

De directorul *Al. Borza*.

I. Personalul.

În luna Maiu a fost complectat locul de conservator rămas vacant după moartea regretatului nostru bryolog Martin Pêterfi, fiind numit cu titlul de conservator definitiv profesorul secundar E. I. Nyárády, care și-a ocupat postul la 1 Iulie.

Personalul astfel complectat al Muzeului botanic se compune din director: Prof. *Al. Borza*,

conservator: E. I. *Nydrády*,

„ auxiliar: șeful de lucrări *M. Prișcu*, (Lichenes),

„ „ asistentul *E. Pop* (Bryophyta),

„ „ preparatorul Gh. *Bujorean* (Alge și Fungi),

primlaborant: *C. Farkas*,

laborant: *I. Lup*,

cameriste: *I. Szilágyi* și *Valeria Lup*.

Afară de acest personal bugetar am angajat ca diurniști al Muzeului Național Ardelean pe d-șoara *N. Fainbrun* (în 1922) și pe *Todosia Lup*.

În mod deosebit trebuie să menționăm faptul, că primlaborantul C. Farkas, împlinind în Septembrie 1922, 50 de ani de serviciu la acest institut, a fost distins de Majestatea Sa Regele cu decorația Serviciul credincios Cl. I.

II. Herbarul.

1. Colecțiile bogate ale Muzeului Botanic, cuprinzând plantele Universității și ale Muzeului Ardelean, se păstrează tot în clădirea veche și improprie din noua Grădină botanică. Pentru a preveni o primejdie de incendiu în acest edificiu ușor inflamabil, am câștigat și montat trei aparate de incendiu. Numeroase schimbări mai mici în plasarea herbarului s'au făcut în cursul acestui an. Dubletele și materialul nestudiat încă s'au concentrat în subsol, dezinfectându-le și grupându-le după locul de proveniență.

Este în curs reorganizarea întregului herbar, unind toate colecțiile acum separate ale Muzeului Ardelean și ale Universității.

S'a continuat cu zor dezinfectarea tuturor colecțiilor cu un amestec de petrol și benzină.

Inserendele, care ocupau 14 dulapuri cu 510 rafturi, au fost distribuite pe alfabet și în parte încorporate colecțiilor.

2. Sporul colecțiilor Universității a fost de 17.386 numere ajungând cifra de 130.319 exemplare montate și clasate.

Sporul acesta remarcabil se compune din donațiuni și montarea (numerotarea) de material vechiu, schimb și cumpărări.

a) Donațiuni și material vechiu:

1. Plante vechi, din toate continentele	2963
2. Herb. Poscharszky " "	8244
3. Al. Borza (Cluj) Pl. din România	2015
4. I. Grințescu (Cluj) " "	15
5. G. P. Grințescu (București) Pl. din România și Rusia	33
6. I. Bihari (Gyöngyös) Pl. din Ungaria	6
7. M. Prișcu (Cluj) " " România	10
8. Th. Solacolu (București) Pl. din România	1
9. Gh. Bujorean (Cluj) " " "	322
10. Stațiunea pentru controlul semințelor, Herbar agricol, fasc. 6-7	50
11. Flora Romaniae exiccata, Cent. II, 2 exempl.	200

b) Plante primite în schimb:

12. Muzeul din Kjöbenhavn (Danemarca), pl. din Grönlanda și Danemarca	146
---	-----

13.	Muzeul botanic din Geneva (Elveția), pl. din Europa și Azia	382
14.	„ Univ. din Varșovia (Polonia) pl. din Europa	126
15.	„ „ „ Sydney (Australia) pl. din Australia	54
16.	„ „ „ Viena (Austria), pl. din Alpi și Balcani	210
17.	„ Statului „ „ „ Europa	110
18.	„ Grăd. Bot. Edinburgh (Britania mare) pl. din China	210
19.	„ Univ. Cracovia (Polonia) pl. din Polonia	232
20.	„ Grăd. Bot. Bruxelles (Belgia) pl. „ Belgia	100
21.	„ A. Guyot (Basel-Elveția) pl. „ Alpi	97

c) Cumpărațe:

22.	Petrak: Cirsiotheca Europaea	522
23.	Péterfi: Bryophyta Transsilvanica	1823
24.	Jaap: Zoocetid. Sammlung, Ser. 11—26	400
25.	Pax: Herbarium cecidiologicum, Lig. 29	25

3. Sporul herbarului Muzeului Ardelean a fost de 1372 exemplare, plante colectate de personalul institutului ori repartizate din vechile dublete. Numărul total al exemplarelor de herbar lipite și clasate este 259,206 (de îndreptat numărul din raportul pe anul trecut în acest sens).

4. Excursii făcute în a. 1922 de personalul Institutului și Muzeului pentru îmbogățirea colecțiilor:

1. Blaj—Ibașfalău (18—19. IV), 2. Cluj—Făget (7. V), 3. Jurul Blajului (14—15. V), 4. Cluj—Hoia (23. V), 5. Cheia Turzii (25. V), 6. Dobrogea (Murfatlar, Hamangia, Babadag, Tulcea, Măcin, 31. V—17. VI) și Basarabia (Ismail), 7. Huedin—Valea Iadului (2—5. V), 8. Băile Herculane—Orșova (5. V — 15. VI), 9. Fânețele Clujului (12. VI), 10. Cluj—Hoia (25. VII), 11. Cluj, Pădurea Mănăsturului (29. VI), 12. Bucegi (26—29. VII), 13. Bucegi (26—31. VIII), 14. Banat (9—13. IX), 15. Băile Herculane, Orșova, Cazane (17—26. IX), 16. Turda, sărături (25. IX), 17. Cheia Turzii (5. X).

5. Utilizarea herbarului. Pe lângă personalul științific al Institutului, au consultat plante și cărți din muzeul nostru, în localul institutului: Dnii Mihail Iltu (Cluj), I. Grințescu (Cluj), I. Prodan (Cluj), I. Petri (Cluj), Al. Petrescu (Iași), Klastersky (Praga), br. G. Andreanszky (Budapesta), Iuliu Bihari (Gyöngyös, Ungaria), G. Schaser (Cluj—Sighișoara).

• S'au împrumutat plante de herbar următorilor specialiști, cari în parte le-au și înapoiat:

Gh. P. Grințescu — București (*Cerastium*, *Asparagus*, *Dianthus*, *Centaurea*, *Scrophularia*, *Atriplex*, *Primula*).

Tr. Săvulescu — București (*Campanula*).

Th. Solacolu — București (*Graminee*).

I. Gelei — Cluj (*Mirabilis*).

I. Prodan — Cluj (*Festuca, Primula, Iris, Hieracium, Dianthus, Centaurea, Ranunculaceae*).

III. Muzeul Botanic propriu-zis,

colecțiunile de semințe, fructe, lemne și diverse produse vegetale nu s'au putut aumenta din lipsa de spațiu.

Colecțiile acestea sunt și acum plasate în edificiul-ruină al vechiului teatru, așteptând noul adăpost, pe care îl merită.

Spor: 8 borcane cu formalină cuprinzând 110 varietăți de mere dela Expoziția de fructe aranjată la Grădina Botanică, 1. ex. gigantic de *Bovista plumbea* și cca 300 bucăți diverse trunchiuri de lemn.

IV. Publicațiile Muzeului.

1. „*Buletinul de informații al Grădinii botanice și al Muzeului botanic dela Universitatea din Cluj*“ a încheiat al doilea an de apariție.

Pe lângă lucrări originale științifice a publicat darea de seamă a direcțiunii, catalog de semințe, schedele „*Florei Romaniæ exiccata*“, bibliografia botanică a României și diverse informații de interes botanic.

Buletinul s'a tipărit în bună parte din venitele Grădinii botanice (vânzarea fructelor).

Serviciul de schimb cu acest buletin modest ne-a adus următoarele reviste și publicații:

Belgrad. — Kosanin, N. — *Drosera macedonica*, spec. nova. Un separat din *Österr. Bot. Zeitschrift*, 1921.

Berlin-Dahlem. — *Notizblatt des Botanischen Gartens und Museums zu Berlin—Dahlem*, vol. 72, 73, 1922, vol. 74, 1923.

Brooklyn. — *American Journal of Botany*, vol. IX, 1922, fasc. 1—10, vol. X, 1923, fasc. 1—4. — *Brooklyn Botanic Garden Record*, 1922, fasc. 1—4.

Bruxelles. — *Buletin du Jardin Botanique de l'Etat, Bruxelles*, 1921, fasc. 3—4.

București. — *Buletinul Agriculturii*, vol. III, 1922, fasc. 7—9; vol. IV, fasc. 10—12. — *Convorbiri literare*, vol. 54, 1922, fasc. 1—12. *Natura*, vol. XII, 1922, fasc. 1, 2. vol. XII, 1923, fasc. 3, 4. — *Revista Pădurilor*, 1921, fasc. 1—12. 1923, fasc. 1—4. — *Revista Horticolă*, vol. I nr. 1—2. — *Viața Agricolă*, vol. XIII, 1921, 1—24; vol. XIV, 1923, 1—8.

- Constanța. — Analele Dobrogei, vol. III, 1922, 1—4.
- Firenze. — Bollettino della Società Botanica Italiana. 1922, fasc. 1—9.
- Genève. — Annuaire du Conservatoire et du Jardin Botaniques de Genève, vol. I—XX.
- Hamburg. — Mitteilungen aus dem Institut für allgemeine Botanik in Hamburg. vol. 5.
- Iași. — Revista științifică „V. Adamachi“, vol. VIII. 1922, nr.ii 2—4, vol. IX, nr. 1.
- Kew-London. — Bulletin of Miscellaneous Information, 1922, fasc. 1—10 și apendix II.
- Kopenhavn. — Botanisk Haves Bibliotek. Biologiske Arbejder, Tilequede Eug. Warming. 3 separate din „Botanisk Tidsskrift“, vol. 37, 1922.
- Krakow. — Separate din „Acta Societatis Botanicorum Poloniae“, vol. I, 1923.
- Kristiania. — Nyt Magazin for Naturvidenskaberne, vol. 60, 1922.
- Lemberg. — 1 Separat din „Acta Societatis Botanicorum Poloniae“, I, 1923.
- Lund. — Botaniska Notiser. 1922, fasc. 1—6; 1923, fasc. 1, 2.
- Lyon. — Lyon-Horticole et Horticulture nouvelle réunis. 1922, fasc. 6—12; 1923, fasc. 1—4.
- New-York. — Bulletin of the New York Botanical Garden, vol. 12, 1922, (nr. 42.) — Botanical Abstracts, vol. XI, 1922, fasc. 1—4; vol. XII, 1923, fasc. 1.
- Paris. — Bulletin de la Société Botanique de France. vol. XXII, 1922, 1—10.
- Praga. — 2 separate din „Archiv für Protistenkunde“ și 2 separate din Beihefte zum Botanischen Central-Blatt, vol. XXXIX, 1922.
- St. Louis. — Annals of the Missouri Botanical Garden, vol. IX, 1922, fasc. 1—3.
- Sion (Valais). — Bulletin de la Murithienne, 1921.
- Sydney. — 7 separate din „Proceedings of the Linnean Society of New-South-Wales“, v. XLVII, 1922.
- Tokio. — Japanese Journal of Botany, vol. I, 1922, fasc. 1, 2.
- Washington. — U. S. Department of Agriculture, Bulletin. 1922, fasc.: 998, 1037, 1041, 1063, 1072, 1087, 1094, 1099, 1102, 1104, 111, 116; 1923, fasc. 1113, 1118, 1137. — M. S. Department of Agriculture. Department Bulletin, 1922, fasc. 1120; 1923, fasc. 1127, 1131, 1133. — M. S. Department of Agriculture, Departement Circular, 1922, No. 208, 214, 217, 219, 226, 227

229, 234, 248, 252, 256, 259, 269. — U. S. Department of Agriculture. Farmers Bulletin, 1922, fasc. 1264, 1269, 1280, 1281, 1303, 1305, 1307. — U. S. Department of Agriculture Separat din „Journal of Agricultural Research“, 1923, G. 259, 267, 269, 271, 275.

2. Din publicația „*Flora Romaniae exsiccata*“, a apărut centuria a III-a având 25 de colaboratori.

Indreptându-se neajunsurile serviciului poștal, am reușit să trimitem colecția și la Muzeele din străinătate, primind în schimb prețioasele contribuții arătate mai sus.

În timpul din urmă ne-a venit în ajutor și serviciul schimbului de publicații organizat pe lângă Institutul Meteorologic Central.

V. Fondurile Muzeului

Pentru Muzeul botanic al Universității (întreținere, augmentare) și pentru publicarea „*Florei Romaniae exsiccata*“ ni-s'a înscris în buget suma de 20,000 Lei (cu 5000 Lei mai puțin ca în trecut!).

Pentru întreținerea colecțiilor Muzeului Ardelean, Secția botanică, din bugetul Ministerului Cultelor ni-s'a ordonanțat suma de 25.000 Lei.

VI. Publicațiile științifice

ale personalului Muzeului sunt enumerate în Bibliografia botanica Romaniae din Buletinul de față și numerii precedenți.

g) RAPORT

despre activitatea institutului de Botanică Generală pe anul școlar 1922—1923.

I. Curs de Botanică Generală.

Numărul orelor predate, 35; Mercuria și Sâmbăta dela 8—9 1/2, cu începere dela 1 Noembrie 1922 și până la 26 Mai 1923; cu întreruperi, din cauza tulburărilor studențești cunoscute.

Materia tratată:

1. Obiectul botanicii. Definițiuni. Caracterile comune ale plantelor și ale animalelor. Concepția științifică actuală despre viață.

2. Despre Celulă. Protoplasma celulară și proprietățile ei. Despre leucite, natura și rolul lor în viața celulară. Origina leucitelor.

3. Celula vegetală din punct de vedere morfologic. Despre nucleu și rolul său în diviziunea celulelor. Membrana celulară.

4. Fiziologia celulei vegetale. Despre țesuturi și clasificarea lor. Țesuturi vasculare lemnoase și țesuturi vasculare liberiene. Țesuturi secretoare.

5. Latificare; origina și rolul lor în viața plantei. Istoricul celulei. Inceputurile Anatomiei la plante.

6. Studiul special al organelor plantei. Morfologia și Structura rădăcinii. Origina radicelelor. Mecanismul îngroșării rădăcinilor.

7. Funcțiunile rădăcinii, biologia și adaptările rădăcinii.

8. Morfologia tulpinei. Despre ramuri și origina lor. Muguri; prefoliație...

9. Structura tulpinei la Mono și Dicotiledoane. Scoarța secundară.

10. Fiziologia tulpinei și influența diferiților factori asupra dezvoltării tulpinei. Specializarea tulpinilor. Adaptări.

11. Despre frunză. Morfologia frunzei. Structura limbii foliar. Formațiuni epidermice, stomate, peri, glande. Origina frunzelor.

12. Fiziologia frunzei. Influența diferiților factori asupra dezvoltării și asupra orientării frunzelor. Dimorfism și polimorfism foliar. Specializarea frunzelor.

13. Plante cu frunze sensibile: Cauzele mișcării frunzelor.

14. Funcțiunile frunzei: respirația.

15. Transpirația.

16. Asimilația clorofiliană. Influența diferiților factori asupra acestor funcțiuni.

17. Asimilația carbonului de către plantele fără clorofilă. Despre parasitism și saprofitism la plante.

18. Nutrițiunea la plantele carnivore.

19. Nutrițiunea plantelor. Compoziția alimentului la plante. Elementele esențiale în nutriția plantelor. Legea minimumului. Importanța apei în nutriția plantelor.

20. Rezerve nutritive. Hidrații de carbon, materiile grase și materiile proteice ca rezerve nutritive.

A mai rămas de făcut: Floarea și fiziologia floarei. Fecundațiunea; fructul, semănta, fiziologia seminței în timpul germinațiunii. Diseminarea semințelor. Înmulțirea vegetativă a plantelor. Noțiuni de biologie generală cu privire la variațiunea plantelor. Cauzele variațiunilor. Lamarckism, Darwinism și teoria mutațiunilor.

Cursul de mai sus, a fost ascultat de studenții anului I în științe naturale, Geografia cu Șt. naturale, precum și de studenții în farmacie.

II. Curs de patologii vegetale (curs facultativ),

Tot din cauzele cunoscute n'am putut ținea de cât câte-va ședințe în care s'a tratat: Noțiuni de patologii vegetale, insistându-se mai mult asupra Clupercelor Oomycete și Ascomycete.

Ambele Cursuri au fost însoțite de material de demonstrație, planșe, tablouri, diagrame și proiecțiuni.

III. Lucrări practice

a) Cu studenții în Șt. naturale s'au ținut 26 ședințe, mercuria și sâmbăta dela 9 $\frac{1}{2}$ —12, cu începere dela 1 Noembrie până la 27 Mai. Numărul total al orelor 65.

S'a studiat în special:

1. Structura celulei vegetale și conținutul său.
2. Diferitele tipuri de țesuturi vegetale.
3. Morfologia externă și morfologia internă a rădăcinii. Origina radicelelor. Țesuturile secundare din rădăcini.
4. Morfologia externă a tulpinii. Muguri, rămuri. Morfologia internă a tulpinii. Anatomia comparată a tulpinei la mono- și la dicotiledonate. Structura unui rhizom.
5. Structura tulpinei la Cyperacee, la Solanacee, la Labiate, la Cucurbitacee.
6. Structura secundară a tulpinii la *Kerria japonică*. Scoarță secundară la *Filia ulmifolia*.
7. Structura pețiolului foliar la *Plantago lanceolata*, *Hedera Helix* și la *Eringium planum*.
8. Morfologia Stomatelor la Monocotiledonate și la Dicotiledonate.
9. Formațiuni epidermice la *Primula sinensis*, la *Pelargonium zonale*, la *Mathiola annua*, la *Verbascum Thapsus* și la *Elaeagnus*.
10. Structura frunzei la *Buxus sempervirens* și la *Pinus montana*.
11. Structura frunzei la *Arundo Donax* și la *Stipa peunata*.
12. Structura lemnului la Conifere.

Observație. La ultimile 6 ședințe au asistat un număr redus de studenți.

b) Cu studenții în farmacie s'au ținut numai 12 ședințe; joia dela 10—12 $\frac{1}{2}$. Numărul orelor făcute 30. S'a urmat acelaș program ca și pentru studenții în Șt. naturale, cu deosebirea că s'a dat mai multă preferență exemplelor luate dintre plantele medicinale.

IV. Excursiuni.

În decursul acestui an subsemnatul a făcut 3 mari excursiuni: una în Banat, însoțit de studenți și 2 asistenți, (7 zile) a doua în

Delta Dunării cu Institutul de Geografie, însoțit de Dr. Tiesenhausen; a treia în Munții Moldovei însoțit de un student și de un servitor.

Scopul acestor excursiuni a fost de a studia la fața locului diferite asociațiuni vegetale și a recolta material științific necesar lucrărilor de laborator.

V. Lucrări originale și publicațiuni:

1. Sur l'oidium du chéme et ses périthèces. In Bul. Soc. de Științe din Cluj I. fasc. 4., p. 497—505, 1922.
2. A supravegheat lucrarea de doctorat în Șt. naturale a d-lui Marin Chirișescu intitulată: Contribuțiuni la studiul factorului de vegetație, apa, în cultura unor varietăți de grâu din România; lucrare susținută în Iunie 1923.

VI. Personalul Institutului de Botanică Generală pe ziua de 1 Iulie 1923.

Director: Dr. I. Crințescu, prof. titular

Șef de lucrări: Dr. M. Tiesenhausen   Preparatori: Ioan Bozacu

Asistenți: Teodora Manolescu   Ana Sperlea

Eugenia Florescu   Custode: Lud. Biro

Laborant: Suzana Pal

Servitor: Alexandru Grigore

Personalul comun cu Institutul de Botanică sistematică:

Secretară-bibliotecă: Maria Popa.

Desenator: Carol Hann.

Mecanic: Stefan Bodor.

Cluj, 20 Septembrie 1923.

Director: I. Crințescu

h) Cursurile de Fizică Generală Experimentală

Prof. Dr. Gh. A. Dima.

Obiectul fizicii, metode de cercetare. Legi și ipoteze.

Noțiuni de mecanică.

Mișcarea rectilinie uniformă. Compunerea mișcărilor rectilinii și uniforme. Mișcarea uniform accelerată. Vectori: sumă geometrică. Mișcarea curbilinie. Mișcarea circulară.

Forțe. Principiul inerției. Efectele statice și dinamice ale forțelor. Efectele statice. Principiul egalității acțiunii și reacțiunii. Forțe concurențe. Echilibru. Forțe paralele. Centrul lor. Cuple (proprietățile și

compunerea lor). Reducerea forțelor aplicate la un solid. Centru de greutate. Echilibrul corpurilor grele.

Lucru mecanic, energie. Mașini. Frecarea.

Efecte dinamice ale forțelor. Căderea liberă. Noțiunea de masă. Ecuația fundamentală a dinamicii. Sistemul C. G. S. Planul înclinat. Aruncarea verticală și oblică. Compunerea mișcărilor, vitezelor, accelerațiilor. (Caz general).

Forță vie. Teoremul forțelor vii cu aplicații. Ecuația fundamentală a dinamicii în cazul mișcării de rotație. Moment de inerție. Echivalența maselor în mișcarea de rotație.

Mișcarea vibratorie simplă. Pendulul simplu, compus și reversibil. Pendulul Foucault.

Legea atracțiunii universale. Variația lui g cu latitudinea și altitudinea. Câmp gravitațional. Potențial. Linii de forță, flux de forță. Teoremul lui Gauss cu aplicații.

Despre măsuri și unități. Sisteme de unități. Transformări de unități.

Proprietăți generale ale materiei. Elasticitatea. Impuls; cantitatea de mișcare. Ciocniri. Propagarea unui impuls în lungul unui cilindru nedefinit.

• Hidrostatică.

Principiul lui Pascal. Condițiunile de echilibru ale lichidelor. Presa hidraulică. Principiul lui Archimede. Compressibilitatea lichidelor. Densități. Areometrie.

Ațiuni moleculare; adeshune. Capilaritate. Tensiunea superficială.

Gazele. Legea Boyle-Mariotte. Manometre. Pompe. Curgerea lichidelor. Teoremul lui Torricelli. Presiune hidrodinamică. Trompe. Scurgerea gazelor. Efusiometre. Difuziune, osmoză, absorbțiune.

Căldură.

Noțiunea de temperatură. Termometrie. Dilatarea corpurilor, Coeficienți de dilatațiune. Ecuația gazelor perfecte. Temperatură absolută. Constanta gazelor. Ecuația lui Van der Waals. Calorimetrie. Călduri specifice. Legea Dulong-Petit. Căldura specifică la gaze.

Schimbări de stare fizică: topire și solidificare. Disoluțiune.

Crioscopie. Amestecuri frigorifere. Vaporizarea. Vaporii saturați și nesaturați. Fierberea. Tonometrie.

Lichefierea gazelor; constante critice. Higrometrie.

Principiul echivalenței și principiul conservării energiei. Mașini

termice. Principiul lui Carnot. Aplicații la gaze. Legea lui Joule. Determinarea lui γ la gaze.

Mișcarea ondulatorie.

Propagarea mișcării vibratorii. Unde staționare și progresive Interferențe.

Acustică

Proprietățile și caracterele sunetului. Propagarea, reflexia și interferența undelor sonore. Armonice. Resonanță. Instrumente muzicale.

Optica.

Propagarea luminii. Reflexie. Oglinzi. Refracția luminii. Prisma. Spectroscop. Lentile. Ochiul. Instrumente optice. Microscop. Lunetă. Spectrul solar. Analiză spectrală. Coloarea corpurilor. Colori complementare.

Photometrie. Viteza luminii.

Interferența razelor de lumină. Inelele lui Newton. Măsurarea lungimii de undă. Difracție. Rețele. Spectru de difracție.

Polarizația luminii. Dublă refracție. Polarimetrie. Zaharimetrie.

BCU Cluj / University Library Cluj

Electricitatea.

Electrostatica. Noțiuni și legi fundamentale. Balanța lui Coulomb. Distribuția electricității. Câmp electric. Potențial electric. Electrometrie. Teorema lui Faraday. Capacitatea electrică. Condensatori. Puterea inductoare specifică. Energie electrică. Mașini electrice.

Magnetism. Noțiuni fundamentale. Legea lui Coulomb. Câmp și moment magnetic. Măsurarea momentului și forței magnetice. Magnetism terestru. Inclinație și declinație magnetică.

Electricitate dinamică.

Efectul Volta. Conductorii de prima și a doua clasă.

Curent electric. Intensitate și rezistență. Unități. Legile lui Ohm și Kirchhoff. Efecte termice ale curenților. Efecte chimice ale curenților. Legile lui Faraday. Disociația electrolitică. Polarizația galvanică. Elemente galvanice.

Efectul Peltier. Pile termoelectrice.

Electromagnetism.

Legile lui Ampère, Biot-Savart, Laplace. Sistemul E. M. Raportul dintre sistemele E. M. și E. S. Busola de tangentă. Galvanometrie. Câmpul magnetic al unui solenoid.

Inducția magnetică. Electromagneți. Hysterezis.

Electrodinamică.

Inducția electromagnetice. Legea lui Lenz. Evaluarea f. e. m. de inducție. Selfinducție. Aplicații. Dinamuri. Telefon, telegraf. Bobina de inducție.

Descărcări electrice în gase. Tuburi Geissler, Crookes. Raze catodice. Raze Roentgen. Aplicații.

Oscilații electrice. Unde herziene. Telegrafia fără fir.

Lucrări practice.

1. Măsurări de lungimi: Vernier, palmer, sferometru.
2. Măsurări de distanțe verticale: catetometru.
3. Verificarea nivelii și măsurarea unghiurilor mici de înclinație.
4. Studiul balanței (metode de cântărire).
5. Mașina lui Atwood: verificarea legilor mișcării uniforme și uniform accelerate. Legea masselor.
6. Verificarea legilor pendulului simplu.
7. Determinări de densități: balanța hidrostatică.
8. " " " " Mohr Westphall.
9. " " " " Jolly.
10. Determinarea densității vaporilor: metoda Victor Meyer.
11. " " " " Efuziometrul Bunsen.
12. " modulul de elasticitate.
13. " constanței capilare.
14. " vitezii sunetului în gaze: metoda Quinke.
15. " " " " " Kundt.
16. " " " " " Koenig.
17. Determinarea coeficientului de dilatare lineară.
18. Calorimetrie: căldură specifică.
19. Determinarea căldurii de vaporizare.
20. Fotometrie.
21. Măsurarea indicelui de refracție.
22. Studiul lentilelor.
23. Studiul microscopului.
24. Spectroscopie. Gradarea spectroscopului în lungime de undă.
25. Inelele lui Newton.
26. Rețele.
27. Polarimetrie (Zaharimetrie).
28. Distribuția magnetismului în fier.
29. Verificarea legilor lui Ohm.
30. Măsurări de rezistență cu puntea lui Wheatstone.

31. Măsurarea forțelor electromotrice.
32. Busola de tangentă.
33. Legile lui Joule. -
34. Legile lui Faraday.

i) RAPORT

asupra cursurilor de fizică teoretică și aplicată în an. șc. 1922—23.

Fizica teoretică și aplicată.

Prof. Ing. Augustin Maior.

Anul II.

(Curs 2 ore, seminar 1 oră pe săptămâna.)

Dinamica punctului și a corpurilor rigide, vectorial și analitic, cu aplicații.

Principiile dinamice inclusiv principiul variației.

Ecuațiile hidrostatischei și ale hidrodinamiceii cu aplicații.

Propagarea unei perturbații într'un mediu oarecare.

În seminar s'au aprofundat unele chestiuni speciale.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Anul III.

(Curs 2 ore, seminar 1 oră pe săptămâna.)

Teoria Maxwell-Hertziană a electricității și a magnetismului cu aplicații.

Problema rețelelor. — Oscilațiuni electrice și teoria generală a propagațiilor.

În seminar discuția matematică și prin demonstrații a unor chestiuni speciale și de interes practic.

Prof. A. MAIOR

j) RAPORT

asupra cursurilor și lucrărilor practice în legătură cu catedra de Geografie generală pe anul 1922—1923.

Cursuri. Biogeografie (3 ore pe săptămână). Introducere în geografia umană (acest curs a fost întrerupt la Crăciun din cauză de boală.)

Lucrări practice. Cu studenții înaintați (4 ore pe săptămână.) Aceste lucrări s'au ținut neîntrerupt tot anul, dela Crăciun înainte sub conducerea dlui șef de lucrări R. Vuia, și s'au ocupat cu interpretări de hărți, profiluri morfologice și geologice, exerciții de desemn geografic, fotografic, barometru și chambre claire.

Seminar. Citiri și discuțiuni de lucrări originale ale studenților înaintați asupra diferitelor regiuni din Ardeal.

Excursiuni. 1. Excursiunea în regiunea din Nordul Clujului, pentru studiul alunecărilor de teren și al contactului între coline și Câmpia Transilvaniei.

2. Excursiune în Vestul Clujului, pentru studiul coastelor și a văii Someșului la ieșirea din masivul muntos. La aceasta excursiune a luat parte și dșoara Vergez-Tricom, asistentă la Sorbonna.

Lucrări personale. Repartiția a trei animale azi dispărute în România: bour, zimbru, breb (Conferință la Soc. de științe din Cluj)

Rolul Carpaților în România de azi (Convorbiri Literare, Mart. 1923.) Invățământul geografic la Universitatea din Cluj (și în franțuzește) publicat în *Lucrările Inst. de Geografie din Cluj* vol. I. Publicarea „*Lucrărilor Institutului Geografic la Universitatea din Cluj* vol. I, text român și francez, unde am făcut toate traducerele și am îngrijit redactarea și publicarea, în calitate de Director. Dl Șef de lucrări R. Vula a publicat în cursul acestui an un studiu: *Câteva observațiuni asupra păstoritului și tipurilor de case la Români* (și în franțuzește în *lucrările Inst. de Geografie din Cluj* vol. I.

Director Institutului de Geografie.
Prof. GH. VÂLSAN

k) RAPORT

asupra cursurilor și lucrărilor practice în legătură cu catedra de Geografie descriptivă.

I. Cursuri.

Geografie fizică și descriptivă. Profesor V. Meruțiu.

a) Geografie fizică (Litosfera) 2 ore de curs.

b) Geografie descriptivă (România-Continent) 2 ore de curs.

II. Lucrări practice. (4 ore.)

S'a urmat cu studenții următorul program: •

a) După o expunere a principiilor de cartografie și cunoașterea semnelor convenționale pe hărți, fiecare student începe cu harta regiunii sale, pe care apoi o desemnează.

b) Mărimi de hărți topografice.

c) Mărimi de hărți din Istoria Geografiei. (Harta lui Ptolemeu, o hartă din sec. XII din Biblioteca din Torino, etc.)

d) Copieri de curbe și tăieri de cartoane pentru facerea reliefeilor (relieful Turda și București).

e) Studiul formelor de teren și reprezentarea lor pe hartă.

f) Darea culorilor plate pe hărți.

III. Seminar. (1 oră).

Cunoașterea și discutarea literaturii geografice.

IV. Exkursiuni.

În afară de câteva excursiuni în jurul Clujului, am făcut în luna Iulie, cu studenți și personalul Institutului, o excursie de 16 zile în Delta Dunărei. La această excursie s'au atașat și Domnii Profesori: Călugăreanu, Grințescu și Borza cu membri ai Institutelor lor, precum și de la Institutul de Geologie și Mineralogie.

Am străbătut Delta în aproape toată întinderea ei, de la brațul Sf. Gheorghe până la brațul Chillei, trecând și la Insula Șerpilor. S'au luat o mulțime de fotografii, de vederi caracteristice, cari ne-au servit la conferințe cu proiecțiuni.

V. Lucrări.

1. *V. Merușiu*. Campania de excursiuni geografice în România, organizate de Institutul de Geografie din Cluj sub conducerea Dlui Prof. Em. de Martonne în vara anului 1921.

Dare de seamă (cu 3 hărți și 6 planșe fotografice.) Publicată în *Lucrările Institutului de Geografie al Universității din Cluj*, vol. I, 1922.

2. Contribuțiuni la o nouă împărțire în județe a României, de Prof. *V. Merușiu*. (gata de tipar).

Directorul Laboratorului de Geografie
Descriptivă și Cartografie
Prof. V. Merușiu.

1) *Materia dezvoltată în cursul de Chimie Anorganică*

Prof. Dr. G. Spacu.

1. Program analitic al cursului pentru studenții anului II de la chimie.

(3 ore de curs pe săptămână).

Teoriile fundamentale din chimie. Ipoteza atomică. Echivalenți chimici. Materia în stare de gaz. Proprietăți generale. Legile Boyle-Mariotte, Gay Lussac și Dalton Densitățile gazelor și a vaporilor. Determinări experimentale (V. Meyer și Hofmann). Ponderi moleculare și atomice. Ponderi moleculare anormale. Volum molecular, moleculă-gram. Calculul valorii lui R. Teoria cinetică a gazurilor. Calculul vitezei mijlocii. Drumuri moleculare. Cifra Loschmidt. Numărul N. Comportarea gazelor la presiune redusă. Ionizarea. Emisiunea catodică. Razele X. Teoria electronică. Masa și raza unui electron. Experiențele lui Crooks, Braun și Thompson. Razele canal. Cercetările lui J. J. Thomson și Aston. Analiza spectrală. Licefația gazelor. Constantele critice.

Metode directe și indirecte pentru determinarea lor. Mașina Linde, Hampson și Claude. Formula lui van der Waals. Starea ligidă; structura ligidelor. Constante fizice și determinarea lor. Rezultatele cercetărilor lui Kopp și Traube. Tensiunea superficială. Formula lui Eötvös, Ramsay și Schields. Refracțiunea lichidelor; Refractometrul Pulfrich. Determinările lui Conrady și Brühl. Formula L. Lorentz—H. Lorentz. Puterea rotatorie. Polarimetrul cu penumbră al lui Laurent. Putere rotatorie magnetică. Aplicațiuni în rezolvirea diferitelor probleme chimice.

Starea solidă. Constantele fizice. Căldura specifică. Legea lui Dulong și Petit. Abateri. Disoluțiuni. Legea presiunilor și a volumelor. Legea lui Henry. Explicarea fenomenului disoluțiunii. Presiune osmotică. Experiențele lui Pfeffer, De Vriess și Leduc. Relațiuni între gaze și disoluțiuni. Concepțiunile lui van't Hoff. Tonometria, ebullioscopia și cryoscopia. Diferitele aparate pentru determinări de ponderii moleculare. Valorile anormale.

Valența. Isomeria. Stereochimia cărbunelui.

Teoria lui Werner asupra combinațiunilor complexe. Isomeria în chimia minerală și izomeria optică (capitol dezvoltat în 12 lecțiuni)

Clasificarea elementelor: Lotar Mayer, Mendelejeff și Losanitch.

Energia chimică. Termochimia. Principiile lui Berthelot și teorema lui Le Chatelier. Bomba calorimetrică.

Electrochimia. Legile lui Faraday. Disociație electrolitică; teoria lui Arrhenius. Argumente pentru și contra acestei teorii. Teoria lui Nernst-Thomson. Teoria ionilor mobili Reychler. Concepțiunile lui Werner. Conductibilitatea electrolitilor. Cercetările lui Hittorf și Kohlrausch. Viteza ionilor și numere de transport. Gradul de disociare al apei.

Disociare termică. Legea masselor. Aplicarea legii lui Guldberg și Waage la ambele fenomene de disociare. Legea lui Ostwald. Experiențele lui Deville, Berthelot și Debray. Regula fazelor (Gibbs). Grade de libertate a sistemelor. Aplicarea ei la diferitele elemente și substanțe (sulf, apă) Diagrama asupra sistemului: clorură ferică și apă, Backhuis Roozeboom. Sisteme condensate.

Partea descriptivă.

Descrierea amănunțită a elementelor următoare și a combinațiunilor lor principale:

Litiu; Rubidiu; Cesiul; Beriliu; pământurile rare. Galiu, Indiu, Thaliu, Vanadiu, Niobiu, Tantal, Molibden Wolfram. Heteropoliacizi și concepțiunile noi. Uraniu, Ruteniu, Rodiu Paladiu, Osmiu, Iridiu, Platina. Germaniu. Titan și Zircon.

Gazele rare. Radiu. Substanțele radioactive. Seriile de transformare. Niton. Mesotōriu. Toriu X. Isotope. Edificiul cristalin și rețele cristaline; cercetările lui Laue și diagramele sale.

2. Curs de Chimie Analitică calitativă pentru studenții dela farmacie anul I. (2 ore pe săptămână).

3. Lucrări practice de Chimie analitică calitativă cu studenții anului I dela chimie și farmacie.

Luni și Marți: 8—12 $\frac{1}{2}$ și 2 $\frac{1}{2}$ —6.

4. Lucrări practice de chimie analitică cantitativă cu studenții anului II dela chimie și farmacie, și anului III dela chimie.

Luni și Marți: 8—12 $\frac{1}{2}$ și 2 $\frac{1}{2}$ —6.

5. Analize de Gaze cu studenții anului III dela chimie.

Mercuri: 8—12 și 3—6.

4.

Lucrări științifice ale profesorilor și personalului științific dela Facultatea de Științe.

a) *Publicațiunile personalului Institutului de Speologie în anul școlar 1922—1923.*

Prof. E. *Racoviță*. Notes sur les Isopodes. 10. — Orientation de l'isopode et essais de nomenclature pratique des bords et faces de son corps et de ses appendices. 11. — Morphologie et phylogénie des péreiopodes et de leurs phanères. (*Arch. de Zool. exp.* Tome 61, Notes et Revue, p. 75—122; fig. 135—151).

Biospeologica, Revista internațională sub direcția lui E. G. *Racoviță*, în care se publică studii asupra materialului speologic adunat de Institutul de Speologie, a publicat în anul școlar 1922—23:

a) Fascicolul 48 *H. W. Brolemann*. — Blaniulidae (Myriapodes) (1-e Série) (355 pagini, 411 figuri, 16 planșe).

b) Fascicolul 49. *L. Falcoz*. — Pupipara (Dipteres) (1-e Série) (32 pagini, 11 figuri).

Prof. R. *Jeannel*. — Un nouveau *Drimeotus* endogé des monts Bihor. (*Bul. Soc. St. Cluj*, I, p. 604—605) (avril 1923).

Un nouveau *Bathysciola* des Pyrénées-Orientales (*Bul. Soc. entomologique de France*, 1923, p. 104—106).

Les *Choleva* de l'Italie *Boll. Soc. entomologica Italiana*, 1923, p. 34—42).

L'évolution de l'appareil copulateur dans le genre *Choleva*

Latr. (*C. R. Séances, Académie des Sciences, Paris*, 176, p. 1014) 9 (avril 1923).

Esquisse du peuplement de l'Europe par les espèces du genre *Choleva* Latr. (*C. R. Séances Académie des Sciences, Paris*, 176, p. 1242) (30 avril 1923).

Origine de la faune entomologique des Carpathes et des monts Bihor. (*C. R. Séances Académie des Sciences, Paris* 176, p. 1505) (22 Mai 1923).

Sur l'évolution des Coléoptères aveugles et le peuplement des grottes dans les monts Bihor, en Transylvanie (*C. R. Séances Académie des Sciences, Paris*, 176, p. 1670) (4 juin 1923).

Les *Trechinae* de la région orientale (*Annals and Magazine of natural History, London*, sér. 9 vol. VIII) (Oct. 1923).

Revision du genre *Choleva* Latr., pour servir à l'histoire du peuplement de l'Europe (*L'abeille, Paris* XXXII, p. 1—160, avec 237 fig texte) Novembre 1923). Description préliminaire d'Anophthalmes nouveaux de Serbie. (*Bull. Soc. Sc. Cluj*, II, p. 1—12 avec 9 fig. texte 1 octobre 1923)

Voyage de Ch. Alluaud et R. Jeannel en Afrique Orientale (1911—1912). Résultats scientifiques, publiés sous la direction de M. Prof. R. Jeannel, a publicat în 1923:

a) Fascicule 53. Diptères Bombyliides et syrphides, par M. Bezzi (35 p. fig. 15 avris 1923.)

b) Fascicule 54. Coléoptères Clavicornes, par A. Grouvelle (32 p. fig. 1 août 1923).

Din *L'abeille*, Journal d'Entomologie, Revistă ce aparține Societății franceze „Société entomologique de France, Paris” și a căru director este Prof. R. Jeannel, s'a publicat în 1923:

a) Volume XXXII, fascicule 5 et dernier (p. 181 à 190) (avril 1923).

b) Volume XXXI, fascicule 1—5 (p 1—160 Novembre 1923)

Dr. P. Chappuis. Zoologische Resultate der Reise von Dr. P. A. Chappuis an den oberen Nil-Copepoden (*Revue suisse de zoologie*, vol. 29, 1922.)

Cyclops halepensis, n. spec., ein neuer Copepode aus Syrien. (*Zoologischer Anzeiger*, Bd. 14, 1922.)

Die Fauna der unterirdischen Gewässer der Umgebung von Basel. (*Arch. f. Hydrobiologie*, Bd. 14, 1922.)

Nouveaux Copépodes cavernicoles des Genres *Cyclops* et *Canthocamptus*. (*Bul. Soc. de Științe, Cluj*, T. I, 1923.)

Sur la validité spécifique de deux Harpacticides (*Bul. Soc. de Științe, Cluj, T. II.*)

Description de deux Harpacticides nouveaux de Transylvanie. (*Bul. Soc. de Științe, Cluj, T. II.*)

b) *Lucrările Dlui Prof. G. Bratu publicate în anul școlar 1922/23.*

1. Sur les progressions d'ordre supérieur, (*Comptes Rendus de l'Acad. des Sciences — Paris, T. 175; pag. 562—565; 1922.*)
2. Sur les suites polynomiales et polyexponentielles; (*Bulet. Soc. de Științe din Cluj T. 1. pag. 506—523; 1923.*)

c) *Activitatea științifică a personalului Institutului Zoologic.*

În cursul acestui an s'a publicat și comunicat Societății de Biologie, Paris și Societății de Științe, Cluj următoarele lucrări:

1. Profesor I. A. Scriban.

La structure des fibres conjonctives chez les Hirudinées.

Lucrarea publicată în „*Comptes Rendus de la Société de Biologie, Paris. Tome LXXXVIII, 1923.*”

2. Profesor I. A. Scriban.

Asupra structurei tubului digestiv al Coblidelor.

Lucrarea preliminară comunicată Societății de Științe din Cluj.

Director: Institutului Zoologic, Cluj.

Prof. I. A. Scriban.

d) *Activitatea științifică a personalului Institutului de Botanică sistematică*

Prof. Dr. A. Borza

1. Schedae ad Floram Rom. exs. Cent. III. (*Buletinul de informații al grăd. bot. și Muzeului bot. dela univ. din Cluj, vol. III. p. 14—15.*)
2. Briologul Martin Péterfi. Schiță biografică. (*L. c. p. 1—13.*)
Le bryoloque Martin Péterfi. Esquisse biographique. (*Bulet. Soc. de Șt. din Cluj, t. I. p. 597—603.*)
3. Raport asupra activității Muzeului Botanic dela Universitatea din Cluj pe a. 1922. (*Compte rendu sur l'activité du Musée Botanique de l'Université de Cluj pendant l'année 1922.*) (*L. c. p. 55—61.*)
4. Bibliographia botanica Romaniae (*L. c. v. II. p. 62—64—89—92.*)
În colaborare cu E. Pop: *Bibliografia botanica Romaniae.* (*L. c. v. III. p. 61—64.*)
5. O vizită prin grădinile botanice din Apus (*Bulet. de inf. al Grăd. bot. v. II. p. 118—124.*)

6. Excursii în jurul Turzii. (Curierul Băilor, v. I. No. 5).
7. Două plante indigene ale României. — Sur deux plantes indigènes en Roumanie. (Bulet. de inf. al Grăd. bot. v. II. p. 85—88).

Gh. Bujorean, preparator.

1. Două cazuri teratologice la *Crocus banaticus*. — Deux cas tératologiques chez *Crocus banaticus*. (Bulet. de inf. al Grăd. bot. v. II. p. 117).

e) Lucrările originale ce s'au executat în laboratorul de Chimie organică și publicate în cursul anului școlar 1922—23.

D. Rădulescu:

Sur les spiranes (XIIIe note. In colaborare cu Dl Dr. I. Tănăsescu Șef de lucrări la Chimie fizicală:) Préparation et propriétés des spiranes aminés de la benzalpentaérythrite et de leurs dérivés. Essais de dédoublement en antipodes optiquement actifs. (Bulet. Soc. Șt. din Cluj T. I. 528).

D. Rădulescu: BCU Cluj / Central University Library Cluj

Sur les spiranes (XIVe note. In colaborare cu Dl Dr. M. Ionescu, Șef de lucrări la Chimia organică): L'anhydro-1, 3 indanedioneindane 2, 2-spirane. (Bulet. Soc. Șt. din Cluj T. I. p. 566.)

D. Rădulescu:

(In colaborare cu Dl Dr. M. Ionescu, Șef de lucrări la Chimia organică): Sur quelques nouveaux dérivés monosubstitués, du biindone et sur un nouveaux tipe de hydrocarbure polynucléaire, le „fluoracène“. (Bulet. Soc. Șt. din Cluj. T. I. p. 621).

D. Rădulescu:

Sur les spiranes (XVe note): Méthode générale de synthèse des dispiranes hétérocycliques et des BB. méthylène-biindanediones (note préliminaire). (Bulet. Soc. Șt. Cluj/ T. I.— 618).

f) Lucrările originale ce s'au executat în Laboratorul de Chimie Anorganică și Analitică în cursul anului 1922—23.

1. *G. Spacu:* Une nouvelle méthode gravimétrique pour le dosage du cuivre. Bul. Soc. de Științe Cluj I, pag. 352 Chem. Central-Blatt. 1923—II 1052.
2. *G. Spacu:* Une nouvelle méthode gravimétrique pour le dosage du

zinc. Bul. Soc. de Științe Cluj I, pag. 361 Chem. Centrall-Blatt: 1923—II 508.

3. G. Spacu: Une nouvelle réaction pour l'acide persulfurique. Bul. Soc. de Științe Cluj I, pag. 581 Chem. Central-Blatt 1923—IV 183.
4. G. Spacu și R. Ripan: Les ammines doubles correspondant aux sulfates doubles de la série magnésienne. Bul. Soc. de Științe Cluj I, pag. 473. Chem. Centrall-Blatt 1923—I 674.
5. G. Spacu și R. Ripan: Sur une nouvelle méthode microchimique pour le dosage du zinc. Bul. Soc. de Științe Cluj I, pag. 576. Chem. Centrall-Blatt 1923—III 185.
6. G. Spacu: Une nouvelle réaction pour le cadmium. Bul. Soc. de Științe Cluj I, pag. 538. Chem. Centrall Blatt 1923—IV 187.
7. G. Spacu și R. Ripan: Sur les ammines doubles correspondant aux sulfates doubles. Bul. Soc. de Științe Cluj I, pag. 542. Chem. Central-Blatt 1923—III 601.

g) *Lucrările publicate de Dl^r Prof. A. Angelescu în anul școlar 1922—23.*

Comunicări la Academia de Științe din Paris:

- 1°. Sur une propriété fonctionnelle des coniques, Tomul 175.
- 2°. Sur une classe de polynomes et une extension des séries de Taylor et Laurent, Tomul 176.
- 3°. Sur des polynomes biorthogonaux, Tomul 176.

În Buletinul societății de Științe din Cluj:

4. Sur une équation aux dérivées partielles, Tomul 1.

h) *Lucrările Dlui Profesor Nicolae Abramescu publicate în anul școlar 1922—23.*

1. Sur l'autogénération des courbes (Comptes Rendus de l'Académie des Sciences, Paris, T, 176, p. 651; 1923.)
2. Sur les courbes associées de convergence des séries de polynomes à deux variables complexes (Rendiconti del Circolo Matematico di Palermo, T. 47, fasc. 1, p. 47; 1923.)

VI. Biblioteca universităţii

RAPORT

asupra creşterii colecţiunilor Bibliotecii Universitare şi activitatea ei în anul 1923.

La Biblioteca Universităţii din Cluj, în cursul anului 1923 s'au consultat de 12,000 cititori 76,955 de volume şi broşuri tipărite; de 95 cititori s'au consultat 109 de manuscrise, 120 stampe şi tablouri 1595 documente, 50 cărţi vechi româneşti (1508—1830).

Colecţia Bibliotecii a sporit în cursul anului 1923:

1. Prin cumpărături:

18,000 volume şi broşuri,	6000 N-re de reviste streine,
2540 N-re de reviste româneşti,	344 cărţi vechi româneşti.

2. Prin „Imprimare Legale”

trimise în baza legii dela 19. Decembrie 1922,*

6757 volume şi broşuri,	3952 n-re de ziare de informaţii,
6300 N-re reviste româneşti,	1150 bucăţi stampe şi ilustraţii,
2200 numere reviste streine,	42 tablouri,
43,700 n-re de ziare politice,	201 bucăţi afişe artistice şi
	166 buc. foi volante şi proclamaţiuni.

3. Prin donaţiuni:

500 volume şi broşuri,	244 fotografii şi ilustraţii,
400 n-re de reviste româneşti,	132 medalii,
1000 „ „ „ streine,	174 cărţi vechi româneşti,
1376 stampe şi portrete,	122 hărţi geografice,
	16 albumuri.

Biblioteca era deschisă în fiecare zi de lucru între orele 8—1 a. m. şi 3—8 p. m.

Cluj, la 5 Iulie 1924.

Director : Dr. Barbul Eugen

VII. Senatele Universitare

1. Foștii Rectori:

Sextil Pușcariu 1919—20. Vasile Dimitriu 1920—21.
Dimitrie Călugăreanu 1921—22.

2. Foștii Prorectori:

Neculae Drăgan 1919—20. Sextil Pușcariu 1920—21.
Vasile Dimitriu 1921—22.

3. Foștii Decani:

Facultatea de Drept:

Vasile Dimitriu 1919—20. Camil Negrea 1920—21.
Emil Hațieganu 1921—22.

Facultatea de filosofie și Litere:

G. Bogdan-Duică 1919—20. Nicolae Bănescu 1920—21.
Alexandru Lăpedatu 1921—22.

Facultatea de Științe:

Dimitrie Călugăreanu 1919—20. Dimitrie Călugăreanu 1920—21.
Adrian Ostrogovich 1921—22.

Facultatea de Medicină:

Iuliu Hațieganu 1919—20. Ion Minea 1920—21.
Iacob Jacobovici 1921—22.

4. Foștii Prodecani:

Facultatea de Drept:

Camil Negrea 1919—20. Emil Hațieganu 1920—21.
Victor Onișor 1921—22.

Facultatea de Filosofie și Litere:

Neculae Bănescu 1919—20. G. Bogdan-Buică 1920—21.
Neculae Bănescu 1921—22.

Facultatea de Științe.

Alexandru Borza 1919—20.   Alexandru Borza 1920—21.
Gheorghe Bratu 1921—22.

Facultatea de Medicină:

Dimitrie Negru 1919—20.   Dimitrie Negru 1920—21.
Ion Minea 1921—22.

Senatul Universitar al anului 1922—23.

Rector: Dr. I. Jacobovici
Prorector: Dr. D. Călugăreanu

Decani:

Dr. V. Onișor   Dr. I. Ursu
Dr. I. C. Urechea   Dr. A. Ostrogovich

Prodecani:

D. E. Hațieganu   Dr. A. Lăpedatu
Dr. I. Minea   Dr. Gh. Bratu.
Secretar General: Dr. Ștefan Jarda.

SUMAR

I. Cuvântările Rectorului

	Pag.
Cuvântare la deschiderea anului	3—7
Dare de seamă	8—13
Raport asupra trebuințelor universității	13—19

II. Facultatea de Drept

Raportul Decanului	20
Personalul didactic	20—21
Cursurile, conferințele, lucrările practice	22—30
Lucrările științifice ale profesorilor	30—31
Catedrele cu titularii lor	31—32
Statistica studenților	32—33

III. Facultatea de Medicină

Personalul didactic	34—43
Personalul administrativ	43
Absolvenții declarați doctori	43—44
Licențiați în farmacie	44
Rapoartele profesorilor	44—102
Lucrările profesorilor și ale personalului științific	102—109

IV. Facultatea de Filosofie și Litere

Raportul Decanului	110—111
Colegiul profesoral	112—116
Cursuri, conferințe, lucrări practice	117—124
Rapoartele profesorilor	124—125

V. Facultatea de Științe

Raportul Decanului	126—134
Colegiul profesoral al Facultății	134—137
Rapoartele profesorilor	137—167
Lucrări științifice ale profesorilor și ale personalului științific	167—171

VI Biblioteca universității	172
VII Senatele universitare	173

